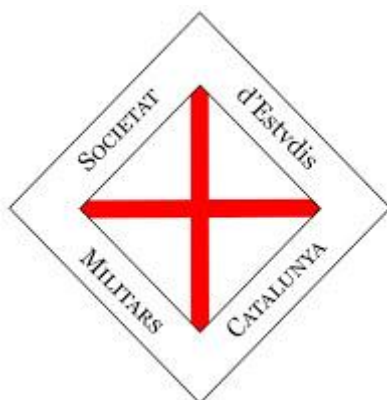

FERRAN LUPESCU

LÈXIC UNIFORMOLÒGIC MULTILINGÜE

CATALÀ-ENGLISH-ESPAÑOL-FRANÇAIS-ITALIANO-PORTUGUÊS

AMB SUPLEMENTS ALEMANY, ROMANÈS I RUS

SOCIETAT D'ESTUDIS MILITARS

2017

En homenatge al mestre Preben Kannik (1914-1967)

Sumari

Introducció	7
Esquema de les entrades	9
1. Uniformologia general	11
2. Cascos	23
3. Lligadures (altres que cascos)	27
4. Peces superiors	47
5. Peces superiors: peces d'abrigar i antiintempèrie	59
6. Peces inferiors	63
7. Peces de cos sencer	69
8. Roba interior	71
9. Calçat i elements afins	73
10. Insígnies i ornaments	77
11. Equipament	83
Annex A: armes individuals	95
Annex B: estructura bàsica de les Forces Armades	101
Annex C: tipologia bàsica de militars segons branques i especialitats	107
Annex D: tipologia bàsica de militars segons categoria i graduació	113
Suplement I: petit glossari alemany	117
Suplement II: petit glossari romanès	129
Suplement III: petit glossari rus	137

INTRODUCCIÓ

Tota llengua que aspira a la plena normalitat d'ús ha de tenir coberta la terminologia especialitzada de tots els camps de coneixement. Emperò, el català, avui per avui, a còpia de desús i desinterès, és deficitari en força camps de la terminologia militar, i, particularment, en el de la uniformologia. S'hi acumulen manta mancances greus, entre les quals la imprecisió (“gorra” per ‘casquet’, “jaqueta” per ‘guerrera’), el confusionisme (“xarretera” per ‘musclera’, “distintiu” per ‘divisa’ i per ‘emblema’) i els barbarismes innecessaris (en espanyol, francès o anglès); precarietats impròpies d'una llengua madura que, de fet, campen ufanoses per reglaments uniformològics de cossos policials catalans, per exemple.

La funció del present LÈXIC UNIFORMOLÒGIC MULTILINGÜE és començar a omplir aquest buit clamorós. Fruit de dècades de recerca rigorosa i reflexiva, selecciona els conceptes imprescindibles del camp uniformològic, així com del camp, íntimament lligat, de l'equipament personal de campanya; en proposa la fixació de les formes catalanes (amb voluntat d'autocentrament lingüístic i de precisió expressiva); i en dóna l'equivalència precisa en les llengües del nostre entorn immediat: anglès (variants britànica i estatunidenca), espanyol (variant d'Espanya), francès, italià i portuguès (variants de Portugal i del Brasil).

El període cobert és el de la uniformologia pròpiament dita, és a dir, des de mitjans segle XVII fins a l'actualitat. La llengua guia hi és el català. L'ordenació és sistemàtica per matèries, amb subordenació alfabètica dins cada secció. S'hi tracten les peces i, en subentrades, les parts de les peces (per exemple, els components de la gorra de campanya, de la guerrera, del pantaló, de la motxilla, etc.).

Completen l'obra uns annexos amb altra mena de terminologia militar bàsica en totes sis llengües. I, encara, sengles suplementos, més compactes, amb selecció d'equivalències en una altra llengua estatal romànica, el romanès, i en dues més llengües de rellevància uniformològica universal, com són l'alemany i el rus (aquest, en la transcripció estàndard).

No s'hi fa constar la bibliografia perquè ocuparia molt més d'espai que no el cos de l'obra, atès que consta de milers i milers de fonts: diccionaris de la llengua i repertoris terminològics, així monolingües com multilingües; treballs sobre indumentària general, ciència i història militars i —sobretot— específicament d'uniformologia, incloent-hi reglaments oficials; i tot això, en forma de llibres i d'articles, en paper i en formats electrònics, en totes les llengües cobertes, i en unes quantes més.

Tant si avancem cap a unes forces armades catalanes com si no, el present LÈXIC pot ser una baula més en la consolidació del català com a llengua plenament disponible per a tota mena de funcions. D'altra banda, i en tant que eina de clarificació terminològico-conceptual, pot ser útil per als catalanòfons com a guia orientativa en la selva espessa dels estudis uniformològics, precisament perquè cobreix aquelles llengües que els són més susceptibles de consultar. Finalment, val a dir que el nostre repertori, sistemàtic i multilingüe, no té equivalent directe d'aquestes característiques en cap de les llengües seleccionades.

Ferran Lupescu

L'Hospitalet de Llobregat, 2 de març de 2016

Esquema de les entrades

català – 1 English – 2 español – 3 français – 4 italiano – 5 português

Les entrades en *cursiva* corresponen a estrangerismes (a voltes transcrits del ciríl·lic)

S'hi indica el gènere:

–de la segona o posterior forma del terme, quan l'entrada en presenta diverses i hi ha divergència de gènere envers la primera. Exemples:

puny, (f) **bocamàniga**

anella/(m) **ganxo**/(f) **sivella**

–dels termes al·lòfons quan divergeixen de gènere envers el terme català. Exemples:

armilla – – (m) chaleco

capot – – (f) capote, (m) manteau

Les subentrades, dependents, van sagnades. Exemple:

guerrera

–coll

–musclera

Dins una mateixa entrada o subentrada, el punt i coma (;) indica matís conceptual (*segell*; *tampó*), o bé denominació territorialment alternativa (*trousers*; [EUA] *pants*)

Abreviatures usades

(f) – femení

(m) – masculí

[Br] – Brasil

[col·l] – col·loquial

[EUA] – Estats Units d'Amèrica

m. – model

v. – vegeu

1 UNIFORMOLOGIA GENERAL

Terminologia elemental

roba – clothing – ropa – (m) habillement, vêtements – (m) abbigliamento, vestiti – roupa

--**peça de roba, peça de vestir** – garment, article (/item /piece) of clothing, dress item – prenda (de vestir) – (m) vêtement – (m) capo d'abbigliamento (/di vestiário), indumento – peça de vestuário, peça de fardamento

--**peça sense obertura frontal, peça tancada (que es posa pel cap/que es posa passant-la pel cap)** – pullover garment – prenda sin abertura frontal (que se pone por la cabeza) – (m) vêtement sans ouverture frontale (à enfiler par la tête/qui s'enfile par la tête) – (m) capo senza obertura frontale (che si infila dalla testa/che si indossa infilándolo dalla testa) – peça sem abertura frontal (que se veste pela cabeça)

--**roba gruixuda** [càlida, pesant] – thick (/warm/heavy) clothing – ropa gruesa – (m) habillement épais (/chaud) – (m) abbigliamento caldo – roupa quente

--**roba prima** [lleugera, fresca] – light (/lightweight) clothing – ropa ligera (/fresca) – (m) habillement léger – (m) abbigliamento leggero – roupa ligeira; [Br] roupa leve

article d'uniforme – garment, article (/item) of clothing, dress item – (f) prenda reglamentaria – article d'uniforme – capo di corredo, capo di vestiário – artigo de uniforme

--**confecció** – making, manufacturing, producing – confección – confection – confezione – confecção; [Br] confecção

--**costura** – stitch, stitching – costura – couture – cucitura – costura

--**etiqueta** – label, tag – etiqueta – étiquette – etichetta – etiqueta

--**marcatge** – marking – marcaje – marquage – (f) marcatura, timbratura – (f) marcação

--**segell; tampó** – stamp; seal – sello; tampón – cachet; timbre – bollo; timbro – selo; carimbo

--**talla** – size – talla – taille – taglia – (m) tamanho

--**tint; (f) tintura, (m) tintatge** – dye; dyeing – tinte; tintura – (f) teinture – (f) tinta; tintura – (f) tinta, [Br] tintura; tintura, (m) tingimento

excedent – surplus – excedente – excédent, surplus – eccedente, sovrappiù, soprappiù – excedente

--**excedentari** – surplus – excedentario – en excédent, en surplus – eccedente, in sovrappiù – excedentário

model – model, pattern; [EUA] modcl – modelo – modèle – modello – modelo, padrão

--**variant** – variation, variant – variante – variante – variante – variante

patró – pattern – patrón – patron – cartamodello – padrão

reglament d'uniformes, reglament uniformològic – uniform regulations – reglamento de uniformes – règlement sur les uniformes (/tenues); [Suïssa] (f) ordonnance (sur les uniformes) – regolamento sull'uniforme, regolamento sulle uniformi; [Suïssa] (f) ordinanza (sulle uniformi) – plano de uniformes, regulamento de uniformes

--a extingir; fins a l'exhauriment de les existències – allowed to wear out; until the supply is exhausted – a extinguir; hasta el agotamiento de las existencias – à épuisement; jusqu'à épuisement des stocks – a consumazione, fino a consumo, fino a consunzione; fino ad esaurimento delle scorte – até ao esgotamento das existências, até carecerem de ser substituído[s]

--adopció, introducció – adoption, introduction – adopción, introducción – adoption, introduction – adozione, introduzione – adoção, introdução; [Br] adoção, introdução

--en dotació – on issue, supply, standard – en dotación – en dotation – in dotazione – em dotação

--reglamentari – regulation; [EUA] authorized – reglamentario – réglementaire – regolamentare – regulamentar

--substitució – replacement, supersession – substitución – substitution, (m) remplacement – sostituzione – substituição

--supressió – abolition, phasing out – supresión – suppression – abolizione, soppressione – supressão

uniforme – uniform – uniforme – uniforme – (f) divisa, (f) uniforme – uniforme; [col·l] (f) farda

uniformat; d'uniforme – uniformed; in uniform – uniformado; de uniforme – uniformé; en uniforme – uniformato; in divisa, in uniforme – uniformizado; de uniforme

uniformitat – uniformity, uniform order – uniformidad – uniformité – uniformità – uniformidade

uniformologia – uniformology – uniformología – uniformologie – uniformologia – uniformologia

Tipologia: variants formals i funcionals

tipus d'uniforme – order of dress – tipo de uniforme – (f) tenue – (f) tenuta, (m) tipo di uniforme – fardamento, tipo de uniforme

--sobreuniforme d'una peça, (f) granota – one-piece oversuit, one-piece overgarment – sobreuniforme de una pieza, mono – survêtement une-pièce, (f) combinaison – sovravestito monopezzo, (f) tuta – sobre-uniforme de uma peça, fato-macaco

- sobreuniforme de dues peces** – two-piece oversuit, two-piece overgarment – sobreuniforme de dos piezas – survêtement deux-pièces – sovravestito in due pezzi – sobre-uniforme de duas peças
- uniforme cerimonial, uniforme d'etiqueta** – mess dress – uniforme de etiqueta – (f) tenue de cérémonie – (f) tenuta (/uniforme) da cerimonia – uniforme de cerimónia
- uniforme de campanya, uniforme de combat** – field dress; [a voltes] combat dress, battle dress; [EUA] field uniform, [col·l] fatigues – uniforme de campanya, uniforme de combate, uniforme de instrucció – (f) tenue de campagne, tenue de combat; [col·l] (m) treillis – (f) tenuta (/uniforme) da campagna, tenuta (/uniforme) di combattimento, tenuta (/uniforme) di guerra – uniforme de campanha, uniforme de instrução; [col·l] (f) farda de campanha
- uniforme de diari, uniforme de servei** – everyday dress, undress, service dress, barrack dress, general duty dress; [EUA] service uniform, garrison and duty uniform – uniforme de diario, uniforme de servicio – (f) tenue de service, petite tenue – (f) tenuta (/uniforme) di servizio, tenuta (/uniforme) da guarnigione, piccola tenuta – uniforme de serviço interno, pequeno uniforme, uniforme de guarnição
- uniforme de feineig** – working dress, fatigue dress, [col·l] fatigues; [EUA] work uniform, utility uniform, [col·l] fatigues, utilities – uniforme de trabajo, uniforme de faena – (f) tenue de travail, (m) treillis, (f) tenue de corvée, tenue de fatigue – (f) tenuta (/uniforme) di fatica – uniforme de trabalho; [col·l] (f) farda de trabalho
- uniforme de gala (de mitja gala, de gran gala)** – full dress, parade dress, dress uniform, ceremonial dress; [EUA] service uniform – uniforme de gala (de media gala, de gran gala) – (f) tenue de parade, grande tenue, tenue de gala – (f) tenuta (/uniforme) di gala, gran tenuta, grande uniforme, tenuta (/uniforme) da parata – uniforme de gala, grande uniforme, uniforme de representação
- uniforme de mariner** – naval rig, [col·l] square rig; [EUA] service dress blue (/white); [civils] sailor suit – uniforme de marinero – uniforme de marin – (f) divisa (/uniforme) da marinaio – uniforme de marinheiro (/de praça)
- uniforme de passeig, uniforme de sortida (/d'eixida)** – walking out dress; [EUA] service uniform – uniforme de paseo; [col·l] uniforme de bonito – (f) tenue de sortie, tenue de ville – (f) tenuta (/uniforme) ordinària, tenuta (/uniforme) da llibera uscita – uniforme de saída, uniforme de passeio
- uniforme tropical** – [genèricament] tropical uniform, tropical dress; [Regne Unit, caqui sorrenc, vers 1900-1972] khaki drill; [Regne Unit, verd jungla, 1943-1972] jungle green; [EUA, m. 1963] tropical combat uniform, [col·l] jungle fatigues – uniforme tropical – (f) tenue tropicale – (f) tenuta (/uniforme) tropicale – uniforme tropical, fardamento tropical; [col·l] (f) farda tropical

Tipologia: variants estacionals

variant estacional – seasonal variant, seasonal uniform – variante estacional – variante selon la saison – variante stagionale – variante segundo a estação, variante sazonal

--**uniforme d'entretemps** – temperate uniform, mid-season uniform – uniforme de entretiempo – (f) tenue demi-saison – (f) tenuta (/uniforme) per stagioni intermèdie – fardamento (/uniforme) de meia-estação

--**uniforme d'estiu** – summer dress, warm weather uniform – uniforme de verano – (f) tenue d'été – (f) tenuta (/uniforme) estiva – fardamento (/uniforme) de verão

--**uniforme d'hivern** – winter dress, cold weather uniform – uniforme de invierno – (f) tenue d'hiver – (f) tenuta (/uniforme) invernale – fardamento (/uniforme) de inverno

Color: colors més habituals

color – colour; [EUA] color – color – (f) couleur – colore – (f) cor

--arena – v. **color de sorra**

--**argent; argentat** – silver – (f) plata; plateado – argent; argenté – argento; argentato – (f) prata; prateado

--**beix** – beige – beis, beige – beige – beige – bege

--**blanc** – white – blanco – blanc – bianco – branco

--**blau** – blue – azul – bleu – blu – azul

--blau aviador – v. **blau grisenc**

--**blau cel** – light blue, sky blue – azul claro, azul pálido, azul celeste – bleu clair, bleu ciel; [exèrcit francès, 1915-1935] bleu horizon – blu chiaro, celeste, azzurro – azul-claro

--**blau grisenc, blau grisós** – greyish blue, blue-grey; [Royal Air Force] blue-grey – azul grisáceo – bleu grisâtre, gris-bleu – grigio-blu – azul acinzentado

--**blau marí** – dark blue, navy blue – azul oscuro, azul marino – bleu foncé, bleu marine – blu scuro, blu marino; [exèrcits sardopiemontès i italià, s. XVIII-1909] turchino – azul-escuro, azul-marinho; [exèrcits portugues i brasiler, s. XVIII-XX] azul-ferrete

--**blau Prússia** – Prussian blue – azul Prusia – bleu de Prussie – blu di Prússia – azul da Prússia

--blau turquesa – v. **turquesa**

--**bru** – brown – pardo – brun – bruno – pardo

--**caqui** – khaki – caqui – kaki – cachi – caqui; [Br] cáqui

--carabassa – v. **taronja**

--castany – v. **marró**

--**color cru, color d'os** – off white, *écru* – color crudo – (f) couleur écreu, (m) blanc cassé – *écru*
– cru, (f) cor crua, (f) cor de linho

--**color de sorra, color d'arena** – sand; [EUA] suntan – arena – sable – sàbbia – areia

--**crema** – cream – crema – crème – crema – creme

--cru – v. **color cru**

--*dunkelblau* [alemany, 'blau fosc'] – v. **blau marí**

--**feldgrau** [alemany, 'gris terrós', 'gris de campanya'] – field grey, *feldgrau* – *feldgrau* –
feldgrau – *feldgrau* – *feldgrau*

--*grijsgroen* [neerlandès] – v. **feldgrau**; v. **verd grisenc**

--**gris** – grey; [EUA] gray – gris – gris – grigio; [cendrós] bígio – cinzento, [secundàriament]
gris; [Br] cinza

--**gris blavenc, gris blavós** – bluish grey – gris azulado – gris bleuté – grigio azzurro –
cinzento-azulado; [Br] cinza-azulado

--**gris verdós, gris verdenc** – greenish grey, grey-green – gris verdoso – gris verdâtre, gris-vert
– grigio verdastro – cinzento-esverdeado; [Br] cinza-esverdeado

--**groc** – yellow – amarillo – jaune – giallo – amarelo

--**lila, violeta** – purple, violet – morado, violeta, lila – violet – viola – roxo

--**marró, castany** – brown – marrón, castaño – brun, marron – marrone – castanho; [Br]
marrom

--marró terrós – v. **bru**

--**negre** – black – negro – noir – nero – preto; [secundàriament] negro

--**ocre** – tan, ochre – ocre – ocre – ocre – ocre

--**olive drab** [EUA, 1902-1951, 'bru oliva' (verd oliva clar en peces noves; caqui en peces
descolorides)] – olive drab – *olive drab* [pardo oliva] – *olive drab* [brun olive] – *olive*
drab [bruno oliva] – *olive drab* [pardo oliva]

--**or; daurat** – gold; golden – oro; dorado – or; doré – oro; dorato – ouro; dourado

--plata – v. **argent**

--*Preußischblau* [alemany] – v. **blau Prússia**

--**roig, vermell** – red – rojo, encarnado; [a voltes] colorado – rouge; [pantalons de l'exèrcit
francès, 1829-1914] garance – rosso – vermelho

--**rosa** – pink – rosa – rose – rosa – rosa, (f) cor-de-rosa

--*schilfgrün* [alemany] – v. **verd canya**

--sorra – v. **color de sorra**

--**taronja, carabassa** – orange – naranja – orange – arancione – laranja

--**turquesa, blau turquesa, verd turquesa** – turquoise – turquesa, azul turquesa – turquoise, bleu turquois, vert turquois – turchese – turquesa, azul-turquesa

--*veldgrijs* [neerlandès] – v. **feldgrau**

--**verd** – green – verde – vert – verde – verde

--**verd canya** [Tercer Reich, estiu, 1942-1945] – reed green – verde caña – vert jonc, vert rousseau – verde canna, verde cannetta – verde cana

--**verd grisenc, verd grisós** – greyish green – verde grisáceo – vert grisâtre – verde grigiastro; [exèrcit italià, 1909-1944] grigio-verde – verde-acinzentado; [Br] verde-cinza

--**verd jungla** – jungle green – verde jungla – vert jungle – verde giungla – verde-floresta

--**verd oliva** – olive green – verde oliva – vert olive – verde oliva – verde-oliva

--**verd OTAN** – NATO green; [EUA] OG-107 (olive green shade 107) – verde OTAN; [oficialment] verde oliva grisáceo – vert OTAN, vert Armée – verde OTAN, verde oliva scuro – verde-OTAN

--**verd sàlvia** – sage green – verde salvia – vert sage – verde sàlvia – verde-salva

--verd turquesa – v. **turquesa**

--vermell – v. **roig**

--violeta – v. **lila**

Color: tons bàsics

to, (f) tonalitat – shade, tint, hue, tone – tono, tinte – ton, (f) teinte – tono, (f) tonalità – tom, matiz, tinte

--**clar** – light – claro – clair – chiaro – claro

--**fort** – strong – fuerte – fort – forte – forte

--**fosc** – dark – oscuro – foncé – scuro – escuro

--**mat** – matt; [EUA] matte – mate – mat – opaco – mate

--**pàl·lid** – pale – pálido – pâle – pàllido – pálido

--**viu** – bright – vivo – vif – vivo – vivo

Color: distribució dels colors

camuflatge – camouflage; [col·l] camo – camuflaje – camouflage – camuffamento – (f) camuflagem

--camuflatge àrid – v. **camuflatge desèrtic**

--camuflatge àrtic – v. **camuflatge nival**

--**camuflatge boscós; patró boscós** – woodland camouflage; woodland pattern – camuflaje boscoso; esquema boscoso – camouflage de bois; motif de bois – (f) mimètica vegetata, mimètica da bosco; (m) motivo vegetato, motivo da bosco – camuflado de floresta; padrão de floresta

--**camuflatge desèrtic; patró desèrtic** – desert camouflage; desert pattern – camuflaje árido; esquema árido – camouflage désert; motif désert – (f) mimètica da deserto, mimètica desèrtica; (m) motivo da deserto, motivo desèrtico – camuflado de deserto; padrão de deserto

--camuflatge muntanyenc – v. **camuflatge boscós**; v. **camuflatge nival**

--**camuflatge nival; patró nival** – snow camouflage, arctic camouflage; snow pattern, arctic pattern – camuflaje de nieve, camuflaje ártico; esquema de nieve, esquema ártico – camouflage de neige, camouflage arctique; motif de neige, motif arctique – (f) mimètica da neve, mimètica per terreni innevati, mimètica àrtica; (m) motivo da neve, motivo per terreni innevati, motivo àrtico – camuflado de neve, camuflado ártico; padrão de neve, padrão ártico

--camuflatge tropical – v. **camuflatge boscós**; v. **camuflatge desèrtic**

--**patró mimètic, esquema mimètic, motiu mimètic** – camouflage pattern, camouflage scheme – esquema de camuflaje, patrón de camuflaje – motif de camouflage – motivo mimético, schema mimético – padrão de camuflagem, padrão camuflado

--**uniforme mimètic, uniforme de camuflatge** – camouflage uniform, [col·l] camo uniform – uniforme de camuflaje, uniforme mimetizado – uniforme de camouflage, uniforme bariolé – (f) uniforme mimètica – uniforme camuflado, (f) farda camuflada

color llis – plain colour, solid colour – color liso, color sólido – (f) couleur unie – colore sólido, colore pieno – (f) cor lisa, cor sólida

--**uniforme llis, uniforme de color llis, uniforme monocrom (/monocolor)** – plain colour uniform, solid colour uniform – uniforme liso, uniforme de color liso, uniforme de color sólido, uniforme monocromo (/monocolor) – uniforme de couleur unie, uniforme monochrome – (f) uniforme di colore sólido, uniforme di colore pieno, uniforme monòcroma (/monocròma/monocolore) – uniforme de cor lisa, uniforme de cor sólida, uniforme monocromo (/unicolor)

uniforme de ratlles, uniforme de mil ratlles – striped uniform – uniforme de rayas, uniforme de rayadillo, uniforme de mil rayas – uniforme rayé – (f) uniforme a righe – uniforme de riscas, uniforme às riscas; [Br] uniforme listrado

Materials bàsics

roba; (m) **tèxtil** – cloth; textile – tela; textil – étoffe; textile – stoffa; tessile – (m) pano; têxtil

fibra; (m) **teixit;** (f) **tela** – fibre, [EUA] fiber; fabric, wooven fabric; cloth, fabric – fibra; tejido; tela – fibre; tissu; toile – fibra; tessuto; tela – fibra; tecido; tela

--**cotó** – cotton – algodón – coton – cotone – algodão

--**cotó setinat** – cotton sateen – algodón satinado – coton satiné – cotone satinato – algodão satinado

--**denim,** (f) **roba texana** – denim – denim, (f) ropa vaquera – denim, (f) toile de jean – denim – zuarte, (f) ganga, (m) *denim*

--**dril** – drill – (f) mezcilla, (m) dril – treillis – tessuto diagonale – brim, cotim, dril

--**espiga,** (m) **teixit espigat** – twill – espiguilla, tela cruzada – (m) tissu sergé, tissu à chevrons – (m) punto incrociato, tessuto spigato – (m) ponto de espiga, tecido em ligamento sarja

--**fibra artificial** – artificial fibre – fibra artificial – fibre artificielle – fibra artificiale – fibra artificial

--**fibra sintètica** – synthetic fibre – fibra sintética – fibre synthétique – fibra sintética – fibra sintética

--**gasa** – gauze – gasa – gaze – garza – gaze

--**gavardina** – gabardine – gabardina – gabardine – gabardine – gabardina

--**lli** – linen – lino – lin – lino – linho

--**molesquí** [cotó] – moleskin – molesquín – (f) moleskine, molesquine – moleskin – moleskim

--molesquí [imitació de pell] – v. **pell de préssec**

--**niló** – nylon – nailon – nylon – nylon – náilon, nylon

--**pana** – corduroy – pana – (m) velours côtelé – (m) velluto a coste – (m) veludo cotelé

--**pelfa** – terry – felpa – éponge – spugna – felpa

--**pell de préssec** – fustian – (m) fustán, (f) piel de topo – (m) velours de coton – (m) fustagno, raso di cotone – (m) fustão

--**sarja** – serge – sarga, estameña – serge – saia – sarja, estamenha

--**sarja espigada** – herringbone twill (HBT) – sarga espigada – (m) treillis en chevrons, sergé, (f) serge à chevrons – (m) cordellino, (f) saia spigata, saia spinata – sarja em zigzague, sarja em espinha-de-peixe, sarja espinhada

--**seda** – silk – seda – soie – seta – seda

--**setí, ras** – satin; sateen – raso, satín – satin – raso, sàtin – cetim, raso

pell – leather, fur – piel – peau, fourrure – pelle, pellicia – pele

--**cuir** – leather – cuero – cuir – cuoio – couro, cabedal

--**pell girada**, (m) **dant** – buff, suède – (m) ante, (f) gamuza – (m) suède, daim – (f) pelle scamosciata – (f) camuça

--**vellut** – velvet – terciopelo – velours – velluto – veludo

punt, tricot – knitting – punto – tricot – (f) màglia – (f) malha

--**drap** – woollen; [EUA] woolen – paño – drap – panno – pano

--**feltre** – felt – fieltro – feutre – feltro – feltro

--**franel·la** – flannel – franela – flanelle – flanel·la – flanela

--**llana** – wool – lana – laine – lana – lã

Altres materials (per a peces d'equipament)

--**acer** – steel – acero – acier – acciaio – aço

--**alumni** – aluminium – aluminio – aluminium – allumí·nio – alumínio

--**baquelita** – bakelite – baquelita – bakélite – bachelite – baquelite; [Br] baquelita

--**bronze** – bronze – bronce – bronze – bronzo – bronze

--**cautxú** – natural rubber, caoutchouc – caucho – caoutchouc – caucciù – cauchu, (f) borracha natural

--**cordura** – cordura – cordura – (m) cordura – cordura – cordura

--**cotó premsat** – webbing – (f) lona – (f) toile, (m) coton filé – (f) fettùccia – tecido; [Br] (f) lona

--**coure** – copper – cobre – cuivre – rame – cobre

--**ferro** – iron – hierro – fer – ferro – ferro

--**goma** – rubber – goma – gomme – gomma – borracha

--**hule** – oilcloth, oilskin – hule – (f) toile cirée, toile huilée – (f) tela cerata – oleado

--**llautó** – brass – latón – laitón – ottone – latão

--**lona** – canvas – lona – toile – tela, cànapa – lona

--**lona quitranada** – tarpaulin – lona alquitranada – bâche, toile goudronnée – (m) telone, (f) tela catramata – (m) encerado, pano alcatroado, (f) lona alcatroada

--**plàstic** – plastic – plástico – plastique – (f) plàstica – plástico

--**vidre** – glass – vidrio – vetre – vetro – vidro

Característiques diverses

ample, balder – loose, loose-fitting – amplio, holgado, suelto – large, ample – àmpio, sciolto – amplo, folgado

antiesquinç – rip-stop, ripstop – antidesgarro – anti-déchirure – antistrappo – anti-rasgo

capitonat – quilted – almohadillado – matelassé, capitonné – trapuntato – almofadado

curt – short – corto – court – corto – curto

de biaix, oblic, inclinat – slash, slanted, angled – oblicuo, al vies, inclinado – en biais, oblique, incliné – obliquo, di sbieco, inclinato – inclinado, oblíquo, de viés

desmuntable – removable – desmontable – amovible – amovibile, smontabile – desmontável, amovível, removível

desplegable, abatible – folding, retractable; fold-down, turn-down – abatible – dépliable, abattant, rabattable – ribaltabile, abbassabile – abatível, desdobrável, rebatível

dur – hard – duro – dur – duro – duro

encoixinat, embuatat – padded – acolchado, guateado – molletonné, ouatiné, rembourré – imbottito – acolchoado

elàstic, elastitzat – elastic, elasticated; [EUA] elastic, elasticized – elástico, elastizado – élastique – elástico, elasticizzato – elástico; [Br] elástico, elastizado

estampat – print, printed – estampado – imprimé – stampato – estampado

estret, ajustat, arrapat – tight, tight-fitting, close-fitting – estrecho, ajustado, ceñido – étroit, ajusté, collant – stretto, attilato, aderente – estreito, ajustado, apertado, cingido

fix – affixed, attached – fijo – fixe – fisso – fixo

flexible – flexible, pliable, supple – flexible – souple, fléxible – flessibile – flexível

hidròfug; hidrofugat – water-repellent, water-resistant – hidrófugo, hidrorrepelente; hidrofugado – hydrofuge; [a voltes] hydrofugé – idròfugo, idrorepellente; [a voltes] idrofugato – hidrófugo, hidro-repelente, hidrorrepelente; [a voltes] hidrofugado

ignífug – fireproof, fire-resistant – ignífugo – ignifuge – antifiamma – ignífugo

impermeable – waterproof – impermeable – imperméable – impermeabile – impermeável

inclinat – v. **de biaix**

incorporat [no separable] – integral, built-in – incorporado – intégré, incorporé – incorporato – incorporado

llarg – long – largo – long – lungo – comprido

lleuger – light, lightweight – ligero – léger – leggero – ligeiro; [Br] leve

llis – smooth – liso – lisse – liscio – liso

oblic – v. **de biaix**

pesant – heavy, heavyweight – pesado – lourd – pesante – pesado

plegable – foldable, pliable; fold-up, turn-up – plegable – pliable, repliable – pieghèvole – dobrável, pregável

regulable – adjustable – regulable – réglable – regolabile – regulável

repuntat – stitched, backstitched – pespunteado – surpiqué, arrière-pointé – trapuntato, impuntito, con vârie cuciture – pespontado, com várias costuras

reversible – reversible – reversible – réversible – reversibile – reversível, biface

rígid – rigid, stiff – rígido – rigide – rìgido – rígido

rugós, granellut – rugged – rugoso, granulado – rugueux – rugoso – rugoso

separable – detachable, removable – separable – détachable – staccabile, separabile – separável, desmontável

suau – soft, smooth – suave – doux – mórvido – suave, macio

succedani – substitute, replacement, *ersatz* – sucedáneo – succédané – [de mala qualitat] surrogato; [idoni] succedâneo – sucedâneo

tallavent – windproof – cortavientos – coupe-vent – antivento – corta-vento, [Br] quebra-vento

tenyit – dyed – teñido – teint – tinto – tingido, tinto

tou – soft – blando – mou – molle – brande, macio, mole

2 CASCOS

casc – helmet – casco – casque – [en general] casco; [militar, metàl·lic] elmetto – capacete

bōshobō [japonès] – v. **salacot**

casc antiavalots – anti-riot helmet, riot protection helmet – casco antidisturbios – casque anti-émeute – casco antisommossa – capacete antimotim

--**visera** [mòbil] – visor – visera – visière – visiera – viseira

casc colonial, casc tropical – pith helmet, tropical helmet – casco colonial, casco tropical, salacot – casque colonial, casque tropical – casco coloniale – capacete colonial, capacete ultramarino, chapéu-capacete; [Br] capacete colonial, capacete de cortiça

casc colonial otomà – v. **kabalak**

casc d'acer – steel helmet – casco de acero – casque d'acier – elmetto d'acciaio – capacete de açò

casc d'aviador – v. **casc de vol**

casc d'ulà – v. **czapka**

casc de cavalleria – cavalry helmet – casco de caballería – casque de cavalerie – elmo di cavalleria – capacete de cavalaria

casc de cuir – leather helmet – casco de cuero – casque en cuir – casco di cuoio – capacete de couro

casc de cuirasser – cuirassier helmet – casco de coracero – casque de cuirassier – elmo da corazziere – capacete de couraceiro

casc de dragó – dragoon helmet – casco de dragón – casque de dragon – elmo da dragone – capacete de dragão

casc de fibra sintètica, casc balístic – synthetic fiber helmet, ballistic helmet – casco de fibra sintética, casco balístico – casque en matériau composite, casque balistique – elmetto in fibra sintética, elmetto balístico – capacete de fibra sintética, capacete balístico

casc de kevlar, casc de fibra aramídica – kevlar helmet, aramid fiber helmet; [EUA, col·l] Fritz – casco de kevlar, casco de fibra aramídica – casque en kevlar, casque en fibre d'aramide – elmetto in kevlar, elmetto in fibra aramídica – capacete de kevlar, capacete de fibra de aramida

casc de motociclista; [col·l] casc de motorista, casc de moto – motorcycle helmet; [a voltes] motorcyclist helmet – casco de motociclista; [col·l] casco de moto – casque de motocycliste; [col·l] casque de moto – casco da motociclista; [col·l] casco da moto – capacete de motociclista; [col·l] capacete de moto

casc de motorista – v. **casc de motociclista**

casc de paracaigudista – paratrooper helmet, airborne helmet – casco de paracaidista – casque de parachutiste – elmo da paracadutista, casco da paracadutista – capacete de pára-quedista

casc de pilot – v. **casc de vol**

casc de punta – spiked helmet – casco de punta – casque à pointe – elmo a punta, elmo chiodato – capacete de espigão, capacete de ponta; [a voltes] capacete de pico

casc de tanquista – tank helmet, armoured crew helmet; crash helmet – casco de tanquista, casco para tripulaciones de carros de combate; [col·l] (f) chichonera – casque de tankiste, casque pour équipages de blindés (/de chars de combat/de chars d'assaut); casque antichocs – [de cuir] (f) cùffia da carrista; [metàl·lic] (m) casco da carrista, casco per equipaggi di carro (armato) – capacete (de tropas de cavalaria), [col·l] capacete de carrista; [Br] capacete para tripulante de viatura blindada, [col·l] capacete de tanquista

casc de vol – flying helmet; [EUA] flight helmet – casco de vuelo, casco de piloto – casque de vol, casque de pilote – casco di volo, casco da pilota – capacete de voo; [Br] capacete de vôo

casc emplomallat [amb cimera emplomallada] – crested helmet; Tarleton helmet – casco con penacho – casque à chenille – elmo con pennacchio, elmo piumato – capacete com penacho

cervellera – skull cap – cervellera – cervelière – cervelliera – cervilheira

czapka [casc d'ulà, de cim romboïdal (polonès *rogatywka*)] – *czapka* – *czapka*, (m) chascás – *czapka*, schapska, chapska – *czapka* – *czapka*, chapska

elm – v. **casc de cavalleria**

enveriye [osmanlí, col·l] – v. **kabalak**

gangkui [xinès guanhua] – v. **casc**

kabalak [Imperi Otomà, 1909] – *kabalak* – *kabalak* – *kabalak* – *kabalak* – *kabalak*

salacot – solar helmet, topee – salacot – salacot – casco coloniale – capacete colonial, capacete ultramarino, chapéu-capacete

salacot otomà – v. **kabalak**

sotacasc – inner shell, liner – sotocasco – sous-casque – sottoelmetto – sub-capacete

tetsubō [japonès] – v. **casc**

Parts del casc

aireació – v. **ventilació**

carcassa, closca – shell, skull – concha, carcasa – calotte – calotta, (m) gùscio – calota, (m) casco

--**ala** – brim – ala – (m) bord – falda, tesa – aba

--**anella**/(m) **ganxo**/(f) **sivella** [per a fixar la galtera] – ring/loop/buckle – anilla/(m)gancho/(f) hebilla – (m) anneau/crochet/(f) boucle – (m) anello/attaco/(f) fibbia – argola/(m) gancho/(f) fivela

--**bomba, volta** – crown, bowl – bomba, bóveda – bombe – cúpola – copa

--**caire** – edge – canto – (f) bordure – bordo, spìgolo – (f) borda, beira, margem

--**caire viu** – rimless – canto vivo – (f) bordure nette, (m) bordes bruts – spìgolo vivo, bordo liscio – (f) borda viva

--**caire vorellat** – rimmed edge – canto rebordeado – jonc aplati, jonc replié, (f) bordure à jonc – bordo rivoltato – rebordo, (f) borda revirada

--**cim** – dome – (f) cima – sommet – (f) sommità – cimo

--**clatellera** – neckguard, earguard – cogotera – (m) couvre-nuque, (f) nuquière – coprinuca – (m) guarda-nuca, cobre-nuca

--**visera** – peak; [EUA] visor – visera – visière – visiera – pala

--**vorell**, (f) **vorera** – rim – reborde – jonc – (f) ribattitura, orlatura – rebordo

cimera – crest – cimera – (m) cimier – cresta, crestina – cimeira

cresta – comb, lug – cresta, roseta – crête – (m) crestino, (f) crista – crista

galtera – chinstrap – (m) barboquejo – jugulaire – (m) soggòlo, (f) sottogola – (m) francalete; [Br] (f) jugular, correia jugular

--**sivella** – buckle – hebilla – boucle – fibbia – fivela

guarnició – liner, lining – guarnición – coiffe – imbottitura, cùffia – (m) forro, (f) carneira, (m) arnês

--**abraçadora metàl·lica** – metal band – (m) zuncho – (m) cercle, cerclage – lamiera, (m) cèrchio, (f) fàscia metàllica – braçadeira (/abraçadeira) metálica

--**badana** – headband; [EUA] sweatband – badana, sudadera – basane – fàscia (tergisudore) – carneira, tira (de couro, de tecido, etc.)

--**ganxo** – loop; hook – gancho – crochet – gànccio – gancho

--**grapa** – staple – grapa – agrafe – graffa – (m) agrafó; [Br] grampo

--**llengüeta** [de roba, pell, etc.] – flap, tongue – lengüeta – languette – (m) spicco – lingueta;
[Br] lingüeta

--**mosquetó** – carabiner – mosquetón – mousqueton – moschettone – mosquetão

--**rebló** – rivet – remache – rivet – spinotto, rivetto, ribattino – rebite

ventilació – ventilation – ventilación, aireación – ventilation, aération – ventilazione, aerazione
– ventilação, aeração, (m) arejamento

--**piu** – lug – tetón – téton – bullone, perno – pino, perno

--**ullet de ventilació** – ventilation hole (/eyelet/grommet), vent – orificio de ventilación (/de
aireación) – oeillet à ventilation, oeillet d'aération – foro di ventilazione (/d'aerazione)
– furo (/orificio) de ventilação (/de arejamento), respiradouro

Complements

autoadhesiu – sticker – (f) pegatina, (m) adhesivo – autocollant – autoadesivo – autocolante

calcomania – decal, transfer – calca, calcomanía – décalcomanie – decalcomania –
decalcomania, (m) decalque

estergit – stencil – estarcido – pochoir – stampigliato, dipinto a mascherina – estêncil

funda – helmet cover – funda – (m) couvre-casque – (m) telino, (f) calotta coprielmetto –
cobertura (de capacete)

funda mimètica – camouflage cover – funda de camuflaje, funda mimetizada – (m) couvre-
casque camouflé – (m) telino mimético – cobertura camuflada

placa frontal – front plate – placa frontal – plaque frontale – placca frontale, corazzetta frontale
– placa frontal

xarxa mimètica – camouflage net – red de camuflaje, red mimética – (m) filet de camouflage,
filet de casque, filet de prise – rete mimética, reticella – rede de camuflagem, rede camuflada

3 LLIGADURES (ALTRES QUE CASCOS)

lligadura, (m) **cobrecap** – headdress, headwear; [EUA] headgear – (m) tocado, (f) prenda de cabeza – coiffure, (m) couvre-chef – (m) copricapo – cobertura (de cabeça)

Austrian cap [Regne Unit, col·l, 1894-1902] – v. **casquet de caserna**

baixlik [cosacs, etc.] – *bashlyk*, *bashlik* – *bashlik* – *bachlik* – *bashlik* -- *bachlik*

balmoral [Escòcia] – balmoral, Balmoral bonnet – *balmoral* – *balmoral* – *balmoral* – *balmoral*

bandana, (m) **mocador de cap** – kerchief, bandana – bandana – (m) bandana – (m) bandana – (f) bandana

barret, capell – hat – sombrero – chapeau – cappello – chapéu

--**ala** – brim – ala – (m) bord – falda, tesa – aba

--**cim** – top, top crown; [pla] flat crown – (f) coronilla, corona – fond – cocuzzolo – tampo

--**cinta amb llaç** – hatband with bow – cinta con lazo – (m) bordalou avec noeud – (m) nastro con fiocco (/gassa) – (m) cinteiro com laço

--**copa** – crown, side crown – copa – calotte – cùpola – copa

barret alpi – Alpine hat – sombrero alpino – chapeau alpin – cappello alpino; [col·l] (f) bombetta – chapéu alpino

barret australià – v. **xamberg**

barret cònic [Xina, Indoxina, Japó, etc.] – conical hat – sombrero cónico – chapeau conique, chapeau chinois – cappello a cono – chapéu cónico

barret cors – Corsican hat – sombrero corso – chapeau à la corse, chapeau corse – cappello alla corsa – chapéu corso

barret d'ala ampla – wide-brimmed hat – sombrero de ala ancha – chapeau à large bord – cappello a tesa larga – chapéu de aba larga

barret *Daisy Mae* [EUA] – v. **Daisy Mae**

barret de bersagliere – *bersagliere* hat – sombrero de *bersagliere* – chapeau de *bersagliere* -- cappello da bersagliere; [col·l] moretto – chapéu de *bersagliere*

barret de cavalleria [EUA] – v. **barret Stetson**

barret de feineig estatunidenc – v. **Daisy Mae**

barret de feltre – felt hat – sombrero de fieltro – chapeau de feutre – cappello di feltro – chapéu de feltro

barret de Jäger [Àustria, Àustria-Hongria: fins 1861, barret cors emplomallat; d'ençà 1861, copalta emplomallat] – *Jäger hat* – sombrero de *Jäger* – chapeau de *Jäger* – cappello da *Jäger* – chapéu de *Jäger*

barret de jungla – bush hat, jungle hat; [EUA] boonie hat – chambergo; [*marines* espanyols] (f) pamela – chapeau de brousse; [col·l, per contrast amb el xamberg] bob – cappello (da giungla) – chapéu (de mato); [Br] chapéu de selva, gorro de selva

barret de palla; [Armada] **canotier** – straw hat; sennet hat – sombrero de paja; canotier; [tropes colonials, s. XIX] jipijapa – chapeau de paille; canotier – cappello di paglia; (f) paglietta – chapéu de palha; chapéu canotier, [Br] chapéu-palheta

barret de plomes – en contextos militars, v. **barret emplomallat**

barret de Podhale – v. *kapelusz podhalański*

barret de roba – cloth hat, cotton hat, canvas hat – sombrero de lona – chapeau de toile (/d'étoffe) – cappello di stoffa – chapéu de pano (/de lona)

barret de roba d'ala repuntada [Espanya] – v. **barret tou d'ala repuntada**

barret emplomallat; barret amb ploma; barret amb plomall – plumed hat; hat with a feather; hat with a plume (/hackle) – sombrero emplumado; sombrero con pluma; sombrero con penacho – chapeau à plume; chapeau avec plumet – cappello piumato; cappello con penna; cappello con pennacchio (/piumetto) – chapéu emplumado; chapéu com pluma; chapéu com penacho

barret en punta estatunidenc – v. **Montana peak**

barret en punta neozelandès – v. **lemon squeezer**

barret en punta soviètic – v. **panamka**

barret femení – (female) service dress hat; [EUA] (female) service hat; [a voltes] tricorn hat – sombrero (para personal femenino) – tricorne (féminin) – berretto rigido in tessuto (personale femminile) – boné (feminino); [Br] chapéu feminino

barret flexible – barbarisme per: **barret tou**

barret *lemon squeezer* [Nova Zelanda] – v. **lemon squeezer**

barret mexicà – *sombrero* – [Mèxic] sombrero charro; [altres] sombrero mejicano – *sombrero* – *sombrero*

barret *Montana peak* [EUA] – v. **Montana peak**

barret muntanyenc polonès – v. *kapelusz podhalański*

barret neozelandès – v. **lemon squeezer**; v. **xamberg**

barret *panamka* – v. **panamka**

barret ridícul [Israel] – v. **kova témbel**

barret Stetson [EUA, 1872-1911] – campaign hat – sombrero Stetson – chapeau Stetson – cappello Stetson – chapéu Stetson

barret tou – soft hat – sombrero flexible – chapeau mou – cappello flòscio – chapéu mole, chapéu desabado

barret tou d'ala ampla – wide-brimmed soft hat – sombrero flexible de ala ancha – chapeau mou à large bord – cappello flòscio a tesa larga – chapéu desabado de aba largas

barret tou d'ala mitjana – v. **barret de jungla**

barret tou d'ala repuntada [Espanya, 1920-1930] – cotton sunhat with a stitched brim – sombrero de lona pespunteada, sombrero de lona de ala pespunteada; [col·l] chambergo – chapeau en coton à bord surpiqué – cappello in cotone a falda trapuntata – chapéu de pano de aba pespontada

barret tou israelià – v. **kova témbel**

barret tropical espanyol – v. **barret tou d'ala repuntada**

barret tropical soviètic – v. **panamka**

barret xinès – v. **barret cònic**

barretina [Països Catalans] – *barretina* – *barretina* – *barretina* – *barretina* – *barretina*

båtlue [noruec] – v. **casquet de caserna**

båtmössa [suec] – v. **casquet de caserna**

befalpelslue [noruec] – v. **casquet de pell**

berretto alla sciatora [italià] – v. **Feldkappe**; v. **Gebirgskappe**

berretto da montagna [Itàlia, alpini] – v. **gorra de companya**

berretto da sciatore [italià] – v. **Feldkappe**; v. **Gebirgskappe**

berretto norvegese [Itàlia, alpini, col·l] – v. **gorra de companya**

beskozirka [rus] – v. **casquet de mariner**

Bergmütze [Alemanya] – v. **Gebirgskappe**

bicorn, capell de dues puntes – bicorn, two-cornered hat, cocked hat – bicornio, sombrero de dos picos – bicorn, chapeau à dois cornes – bicornio; [oficial de *carabinieri*] (f) feluca; [tropa de *carabinieri*] (m) cappello, [col·l] (f) lucerna – bicorn, bicórneo, chapéu de dois bicos, chapéu armado

bocskai sapka amb visera [hongarès: *szemernyős bocskai sapka*; *bocskai sapka*, *szemernyővel*] – v. **gorra bocskai**

bocskai sapka sense visera [hongarès: *szemernyő (l'ernyő) nélküli bocskai sapka*; *bocskai sapka*, *szemernyő nélküli*] – v. **casquet bocskai**

bogatirka [rus, col·l] – v. **budiónovka**

boina – beret – boina – (m) béret; [*chasseurs alpins*, col·l] (f) tarte – (m) basco – boina

--**cinta** – [Regne Unit] adjustment tie; [EUA] adjusting ribbon – cinta – (m) lacet; [col·l] (f) veuve – gala; [col·l] (m) nastro, (f) fettuccia – fita; [col·l] (m) fitilho

boina escocesa – v. **balmoral**

boina escocesa de campanya [d'ençà 1915] – v. **tam o' shanter**

boina irlandesa – v. **cáibin**

bōkan-bō [japonès] – v. **casquet de pell**

bombetta [italià, col·l, 'bolet, barret fort'] – v. **barret alpi**

boonie hat [EUA] – v. **barret de jungla**

bòtxkai xapka – transcripció fonètica catalana; v. *bocskai sapka*

Brodrick cap [Regne Unit, 1900-1905] – v. **casquet de plat**

budiónovka [Rússia Soviètica i URSS, 1919-1940] – *budenovka*, *budionovka* – *budiónovka* – *budenovka*, *budionovka* – *budiónovka* – *budiónovka*

buzhi xiaomao [xinès guanhua, 'gorra de roba'] – v. **Fedkappe recta**

căciulă [Romania] – v. **casquet de pell; v. morrió de pell**

cáibin [Irlanda] – *caubeen* – *caubeen* – *caubeen* – *caubeen* – *caubeen*

caomao [xinès guanhua] – v. **barret de palla**

capelă [Romania] – *capelă* – *capelă* – *capelă* – *capelă* – *capelă*

capell – v. **barret**

caputxa – hood – capucha – (m) capuchon – (m) cappuccio – (m) capuz

caputxa cosaca – v. **baixlik**

casquet – (peakless) cap; [EUA] (visorless) cap – gorro – bonnet – berretto (senza visiera) – barrete (sem pala), gorro

casquet bocskai (bocskai sapka) – *bocskai* side cap (*bocskai sapka*) – gorro *bocskai (bocskai sapka)* – bonnet *bocskai (bocskai sapka)* – berretto (a busta) *bocskai (bocskai sapka)* – barrete (sem pala) *bocskai (bocskai sapka)*; [Br] gorro (sem pala) *bocskai (bocskai sapka)*

casquet Brodrick – v. *Brodrick cap*

casquet cilíndric – round forage cap, pillbox cap – gorro redondo; [col·l] gorro panadero – bonnet rond – berretto rotondo – barrete cilíndric, [col·l] tachinho; [Br] boné redondo

casquet cilíndric escocès – v. **kilmarnock**

casquet circular – v. **casquet cilíndric**

casquet *czapka* [Polònia, s. XVIII] – v. **konfederatka**

casquet *czapka* [ulans habsbúrgics, 1865-1876] – v. **tatarka**

casquet d'aviador – (leather) flying helmet; [EUA] (leather) flight helmet – gorro de vuelo, gorro de aviador – casque d'aviateur (en cuir), bonnet de vol, serre-tête – (f) cùffia da volo, cùffia da pilota – capacete de aviador (de cabedal); [Br] gorro de vôo

casquet d'orelleres soviètic – v. **uixanka**

casquet d'ulà [Àustria-Hongria] – v. **tatarka**

casquet de caserna – side cap; [EUA] garrison cap – gorro cuartelero, [col·l] gorrillo; [primigeni] gorro de manga – bonnet de police, [col·l] calot; [primigeni] bonnet à la dragonne – (f) bústina, (m) berretto a busta, berretto a bústina; [primigeni] berretto da fatica – bivaque, barrete de bivaque; [primigeni] boné de polícia; [segons ús] barrete de serviço, barrete de campanha; [Br] gorro sem pala, [col·l] bibico

--**cim** – tip, tip crown – (f) coronilla, corona, borde superior – fond – tondino – topo

--**copa**, (m) **cos** – crown, side crown, body – banda – (m) calot – calotta, fàscia – copa

--**cua**, **bossa** [en models primigenis] – tail, stocking end – manga – flamme – (m) fiocco – manga

--**falsa orellera** [no desplegable] – false side flap – falsa vuelta – (m) faux bandeau (/rabat) – finta falda, falda postìccia – falsa aba, aba postiça

--**orellera** [practicable] – flap, side flap – vuelta – (m) bandeau, rabat – falda, soprafàscia – aba

--**orellera cosida** [orellera real, però segellada en tot el perímetre] – stitched side flap – vuelta cosida – (m) bandeau (/rabat) cousu – falda cucita – aba costurada (/cosida)

--**orellera simulada** [falsa orellera representada per viu o repunt] – piping, *soutache* (simulating a side flap) – (m) vivo, sutás, (f) trencilla (simulando vuelta) – (f) soutache (simulant un bandeau) – (m) filetto, (f) *soutache* (simulante falda) – (m) vivo, (f) sutache (a simular aba)

--**visera i orellera despleables** [Itàlia, 1927-1944; Bulgària] – folding peak and earflaps – visera y orejera despleables – visière et cache-oreilles dépliables – visiera e paraorècchie ribaltàbili – pala e tapa-orelhas rebatíveis

casquet de caserna apuntat – side cap; [EUA] garrison cap – gorro isabelino, gorro de borla; [Legió esp., col·l] chapiri – [col·l] bonnet Empire, calot Empire – berretto da fatica – boné de polícia

--**punta** – pointed rim, corner – (m) pico, (f) punta – pointe – (m) pizzo – ponta

casquet de caserna arrodonit – side cap; [EUA] garrison cap; [EUA, Primera Guerra Mundial] overseas cap – gorro de gajo, [col·l] plátano – [col·l] calot à soufflet – (f) bústina; [amb visera desplegable, per contrast amb la versió de visera fixa] bústina con visiera a scomparsa – bivaque, barrete de bivaque

--**manxa** – folding top, pleated top – (m) gajo, fuelle – (m) soufflet – (m) soffietto – (m) fole

casquet de caserna de visera fixa [Itàlia] – peaked sidecap – gorro cuartelero con visera, gorriño con visera – bonnet de police à visière, calot à visière – [feineig, 1872-1926] berretto da fatica, [col·l] due pizzi; [colonial, m. 1942, amb orelleres lateral-superiors] berretto (coloniale) con visiera, (f) bústina (coloniale) con visiera; [Salò, m. 1944, amb orelleres lateral-superiors] berretto a busta con visiera; [sortida, 1959-1965] berretto a busta da truppa, [col·l] (f) bústina con visiera – bivaque com pala

casquet de caserna escocès – v. **glengarry**

casquet de caserna hongarès – v. **casquet bocskai**

casquet de cuir [aviadors] – v. **casquet d'aviador**

casquet de cuir [tanquistes] – v. **2. Cascos, casc de tanquista**

casquet de dormir – v. (forma coetània) **gorra de dormir**

casquet de dragó – bag cap – gorro de media – bonnet à flamme – (f) berretta a fiocco, (m) berretto di dragone – (f) barretina (de dragão, de granadeiro)

casquet de granader, casquet granader – grenadier cap – gorro de granadero, gorro granadero – (f) mitre de grenadier, (m) bonnet de grenadier – berretto da granatiere, (f) mitra – (f) mitra (de granadeiro)

casquet de mariner, casquet mariner – sailor's cap, sailor cap; [EUA, col·l] flat hat – gorro de marinero, lepanto – bonnet de matelot; [col·l] bachi – berretto da marinaio – boné de marinha, boné de praça

--**cinta** – ribbon, cap ribbon; [Regne Unit, col·l] tally – cinta – (m) ruban légendé – (m) nastro – fita; [a voltes] cinta

casquet de mariner (dixie cup) [EUA, barret tou blanc d'ala alçada] – white hat; [col·l] dixie cup – gorro de marinero (*dixie cup*) – bonnet de marin *bob* – berretto da marinaio (*dixie cup*) – panamá, chapéu para praça; [Br] caxangá

casquet de pell – fur cap – gorro de piel – bonnet de fourrure, (f) toque en fourrure – berretto di pelliccia a piato rotondo, colbacco – gorro de pele

casquet de pell cosac – v. **kubanka**

casquet de pell romanès – v. **căciulă**

casquet de pell soviètic – v. **uixanka**

casquet de pilot – v. **casquet d'aviador**

casquet de punt, casquet de llana – knit cap, cap comforter; [EUA] watch cap, fleece cap; [Canadà] tuque – gorro de punto, gorro de lana – bonnet de laine; [Canadà] (f) tuque – berretto di lana – barrete de lâ, gorro de lâ

casquet de tanquista – v. 2. **Cascos, casc de tanquista**

casquet de vol – v. **casquet d'aviador**

casquet hongarès – v. **casquet bocskai**

casquet montenegrí – v. *crnogorska kapa*

casquet polonès [s. XVIII] – v. **konfederatka**

casquet rodó – imprecisió per **casquet cilíndric**

casquet serbi – v. **šajkača**

casquette Bigeard [França] – v. **gorra de paracaigudista**

caubeen [anglès] – v. **caíbin**

čepice [txec] – v. **casquet**; v. **gorra**

čepice (se štítkem) [txec] – v. **gorra de plat**

chamberg [Espanya] – v. **barret de jungla**; v. **barret tou d'ala repuntada**; v. **xamberg**

chapeau de brousse [França] – v. **barret de jungla**; v. **xamberg**

chéchia [francès] – v. **xàixia**

cinta de cap – headband – banda de cabeza, cinta para el pelo – (m) bandeau, serre-tête – (m) cerchietto – (m) bandetele; [Br] (f) tiara

colbac – busby – colback– colback, colbaque – colbacco – colbaque

--**cua, bossa** – bag – manga – flamme, poche – (m) fiocco, (f) coda, saccòccia – manga, bolsa

copalta – top hat, cylinder hat – sombrero de copa – haut-de-forme – cilindro – chapéu alto; [Br] (f) cartola

copalta arranjat com a xamberg – v. **barret cors**

copalta emplomallat – v. **barret de Jäger**

crnogorska kapa [serbocroat] – v. **casquet cilíndric**

csákó, csákós süveg [hongarès] – v. **xacó**

cucurulla – imprecisió per **casquet de dragó**

czapka [polonès] – v. **casquet**; v. **gorra**

czapka [xacó de cim romboïdal (polonès *rogatywka*)] – *czapka* – *czapka*, (m) chascás – *czapka*, *schapska*, *chapska* – *czapka* – *czapka*, *chapska*

czapka de campanya [Polònia, s. XX-XXI] – v. **rogatywka de campanya**

czapka de plat [Polònia, s. XX-XXI] – v. **rogatywka de plat**

czapka garnizonowa [polonès] – v. **gorra de plat**

czapka polowa [polonès] – v. **gorra de campanya**

Daisy Mae [EUA] – fatigue hat; [col·l] Daisy Mae hat – *Daisy Mae* – *Daisy Mae* – *Daisy Mae* – *Daisy Mae*

dapanmao [xinès guanhua] – v. **gorra de plat**

douli [cantonès] – v. **barret cònic**

espremedor de llimones (barret) – v. **lemon squeezer**

fälmössa [suec] – v. **gorra de campanya**

Feldkappe [Àustria]; [Hongria] **gorra bocskai (bocskai sapka)**; [Alemanya] **Feldmütze** – *Feldkappe*; *bocskai field cap (bocskai sapka)*; *Feldmütze*; ski cap, mountain cap – *Feldkappe*; *gorra bocskai (bocskai sapka)*; *Feldmütze* – *Feldkappe*; casquette *bocskai (bocskai sapka)*; *Feldmütze* – *Feldkappe*; (m) berretto a visiera *bocskai (bocskai sapka)*; (f) *Feldmütze*; berretto alla sciatora, berretto da sciatore – *Feldkappe*; (m) barrete de pala *bocskai (bocskai sapka)*, [Br] gorro com pala *bocskai (bocskai sapka)*; (f) *Feldmütze*

Feldkappe (ohne Schirm) [Àustria] – v. **casquet de caserna**

Feldkappe recta [Suïssa, Xina, Finlàndia, etc.] – straight-shaped *Feldkappe* – *Feldkappe recta* – *Feldkappe droite* – *Feldkappe diritta* (/dritta) – *Feldkappe direita*; [Br] *Feldkappe reta*

Feldmütze (mit Schirm) [Alemanya] – v. **Feldkappe**

Feldmütze (ohne Schirm) [Alemanya] – v. **casquet de caserna**

felthue [danès] – v. **lligadura casernària**

feltlue [noruec] – v. **gorra de campanya**

feluca [italià] – v. **bicorn**

fes, tarbuix – fez, tarboosh – [genèricament] fez, tarbuch; [tropes colonials espanyoles] tarbuch – fez, tarbouche – [genèricament] fez, tarbusc; [*bersaglieri*, *arditi*, camises negres] fez – fez, tarbush

fes acampanat [tropes colonials franceses] – v. **xàixia**

fes flexible [zuaus francesos] – v. **xàixia**

field service cap [Regne Unit] – v. **casquet de caserna**

finnmarkslue [Noruega] – v. **gorra finnmark**

frúnzevka [rus, col·l] – v. **budiónovka**

furajka [rus] – v. **casquet de plat**; v. **gorra de plat**

furażerka [polonès] – v. **casquet de caserna**

Gebirgskappe [Àustria]; [Alemanya] **Bergmütze** – *Gebirgskappe*; *Bergmütze*; ski cap, mountain cap – *Gebirgskappe*; *Bergmütze* – *Gebirgskappe*; *Bergmütze* – *Gebirgskappe*; *Bergmütze*; berretto alla sciatore, berretto da sciatore – *Gebirgskappe*; *Bergmütze*

general service cap [Regne Unit, 1943-1950] – v. **boina**

glengarry [Escòcia] – glengarry, Glengarry bonnet – *glengarry* – *glengarry* – *glengarry* – *glengarry*

gorra – cap – gorra – casquette – (m) berretto; [per contrast amb el casquet] berretto a visiera; [per contrast amb la gorra de plat] berretto a tubo (/a tubino) – (m) boné, barrete de pala; [Br] boné, gorro com pala

--**cim** – top, top crown; [pla] flat crown – (f) corona, coronilla – fond – tondino – [pla] tampo; [arrodonit] topo

--**copa** – crown, side crown – banda – calotte – calotta – [de cim pla] coroa; [de cim arrodonit] copa

--**visera** – peak; [EUA] visor, [a voltes] bill – visera – visière – visiera – pala

gorra alpina alemanya – v. *Bergmütze*

gorra alpina austríaca – v. **Gebirgskappe**

gorra austrohongaresa (/austríaca) – v. **Feldkappe**

gorra *bocskai* – v. **Feldkappe**

gorra *czapka* [Polònia, s. XX-XXI] – v. **rogatywka de campanya**

gorra d'esquí – v. **Feldkappe**; v. **Gebirgskappe**

gorra d'estil *ros* [Espanya] – v. *gorra de faena*; v. *gorra montañera*

gorra d'oficial [Àustria-Hongria; similar al quepis recte] – v. **Offizierskappe**

gorra d'orelleres [lateral-superiors desplegable] – field cap with earflaps, field cap with ear-and-neckflaps – gorra de orejeras, gorra con orejeras-cogotera – casquette (de campagne) avec cache-oreilles, casquette (de campagne) avec abattants – (m) berretto a visiera con paraorècchie (/copriorècchie), berretto a visiera con paraorècchie e coprinuca – (m) barrete (de pala) com tapa-orelhas, barrete (de pala) com tapa-orelhas e cobre-nuca (/tapa-nuca)

--**orelleres desplegable (fixades sobre el cim)** – folding (/fold-down/button-down) earflaps (tide-up to the crown/attached to the top), folding ear-and-neckflaps (tied-up to the crown) – orejeras abatibles (plegadas sobre la corona), orejeras-cogotera abatibles (plegadas sobre la corona) – (m) cache-oreilles rabattables (noués sur le fond/pliés sur le fond), abattants (noués sur le fond) – (m) paraorècchie (/copriorècchie) ribaltàbili

(allacciati sul tondino/piegati sul tondino) – (m) tapa-orelhas rebatíveis (fixados sobre o tampo/abotoados em cima do tampo)

gorra de beisbol – baseball cap – gorra de béisbol – casquette de baseball – (m) berretto da baseball – (m) boné de beisebol

--copa rodona (/arrodonida) [de perfil semiesfèric] – rounded crown, round-shaped crown – banda redonda (/redondeada) – calotte ronde (/arrondie) – calotta tonda (/rotonda/arrotondata) – copa redonda (/arredondada)

gorra de companya – field cap; [EUA, col·l] patrol cap – gorra de campaña, gorra noruega; [rígida] gorra montañera; [semirígida/flexible] gorra de faena – casquette de campagne – (m) berretto (/berrettino) a visiera, berretto da campagna, berrettino da combattimento, berretto con visiera (rígida/di stoffa); [col·l] (f) stúpida; [de copa arrodonida, 1915-1918] (m) cupolino, scodellino; [d'alpí] (m) berretto da montagna, [col·l] berretto norvegese – (m) barrete, barrete de campanha; [per contrast amb el casquet] (m) barrete de pala; [Br] (m) gorro com pala

--copa cilíndrica [de base cilíndrica] – circular crown – banda circular – calotte cylindrique – calotta cilíndrica – coroa cilíndrica

--copa inclinada [de perfil inclinat] – slopping crown – banda inclinada – calotte inclinée – calotta inclinada – coroa inclinada

--copa oval (/ovalada) [de base ovalada] – oval-shaped crown – banda oval (/ovalada) – calotte ovale – calotta ovale – coroa oval (/ovalar)

--copa recta [de perfil recte] – straight-shaped crown – banda recta – calotte droite – calotta diritta (/dritta) – coroa direita; [Br] coroa reta

--orellera [no perimetral] – earflap – orejera, orejera-cogotera – (m) rabat, cache-oreille – falda, (m) paraorècchia, copriorècchia – aba, (m) cobre-nuca, tapa-nuca; [Br] (f) aba, (m) folho

--orellera [perimetral] – side flap, turn-up – orejera, orejera-cogotera, solapa – (m) rabat – falda – aba

--orellera desplegable [orellera perimetral, botonada al front] – folding (/fold-down/button-down) side flap, folding (/fold-down/button-down) turn-up – orejera (/orejera-cogotera/solapa) abatible – (m) rabat dépliant – falda ribaltàbile – aba rebatível

--orellera desplegable (fixada sobre el flanc) [orellera lateral-posterior que no arriba al front] – folding (/fold-down/button-down) earflaps (fastened at the side) – orejera abatible (fijada en el flanco) – (m) rabat dépliant (fixé sur le flanc), cache-oreille dépliant (fixé sur le flanc) – falda ribaltàbile (fissata al fianco), (m) paraorècchia (/copriorècchia) ribaltàbile (fissato al fianco) – (m) cobre-nuca (/tapa-nuca) rebatível (prendido no flanco); [Br] (m) folho (prendido no flanco)

--orellera interior desplegable – folding (/fold-down/button-down) earflaps (folded up into the cap/folded on the inside of the cap), (internal) fold-down earflaps – orejera interior abatible – (m) cache-oreille intérieur dépliant – (m) paraorècchia (/copriorècchia) interno ribaltàbile – (m) cobre-nuca interior rebatível; [Br] folho interior

--**orellera simulada, orellera cosida** – false side flap, stitched side flap, simulated turn-up, stitched turn-up; [no arribant al front] false earflap, stitched earflap – falsa orejera, orejera cosida – (m) faux rabat, rabat cousu – finta falda, falda postìccia, falda cucita – falsa aba, aba postiça, aba costurada (/cosida); [no arribant al front] (m) falso cobre-nuca, cobre-nuca postiço, cobre-nuca costurado (/cosido)

--**visera horitzontal (/recta)** – horizontal peak – visera plana – visière plate (/horizontale) – visiera diritta (/dritta/orizzontale) – pala horizontal (/direita)

--**visera inclinada** – sloping peak, angled peak; [semivertical] drooping peak, slanted peak – visera inclinada – visière inclinée – visiera inclinata – pala inclinada

--**visera quadrada (/rectangular)** – squared peak, square-shaped peak – visera cuadrada – visière carrée – visiera quadrata (/squadrata) – pala quadrada

--**visera rodona (/semicircular)** – rounded peak, round-shaped peak, crescent-shaped peak – visera redonda – visière ronde – visiera circolare – pala redonda

gorra de campanya alemanya (/nazi) – v. *Feldmütze*

gorra de campanya austrohongaresa (/austríaca) – v. *Feldkappe*

gorra de campanya *czapka* – v. **rogatywka de campanya**

gorra de campanya de la Legió Txecoslovaca – v. **vydumka**

gorra de campanya hongaresa – v. gorra *bocskai*

gorra de campanya polonesa – v. **rogatywka de campanya**

gorra de campanya romanesa – v. *capelă*

gorra de campanya ucraïnesa – v. *mazepinka*

gorra de cim romboïdal – v. **rogatywka de campanya**

gorra de dormir – nightcap – (m) gorro de dormir – (m) bonnet de nuit – (m) berretto da notte, (f) berretta da notte – (m) gorro de dormir

gorra de faena [Espanya] – v. **gorra de campanya**

gorra de *marine* [EUA] – v. **gorra octogonal**

gorra de muntanya – v. *Feldkappe*; v. *Gebirgskappe*

gorra de paracaigudista, gorra paracaigudista – French paratrooper's cap, Bigeard cap – gorra Bigeard, gorra de paracaidista – casquette Bigeard – (m) berretto Bigeard; [col·l] (f) bugiarda – (m) barrete (de treball/de campanha); [col·l] (m) quico

--**visera i clatellera (partida)** – peak and (split) neck flap – visera y cogotera (partida) – visière et couvre-nuque (fendu) – visiera e coprìnuca (fenduto); [col·l] visiera e nido di rónidine – pala e cobre-nuca (bipartido), pala e tapa-nuca (com duas pontas)

gorra de plat – peaked cap; [EUA] visor cap; [denominacions oficials] service dress cap [Regne Unit], service cap [EUA] – gorra de plato – casquette plate – (m) berretto rigido, berretto piatto – (m) boné; [a voltes] boné de pala, barrete de pala; [Br] (m) boné, quepe

--**banda** – band – banda, parte cónica – (m) bandeau – fàscia, fàscia cilíndrica (/circolare), parte cilíndrica – parte cilíndrica

--part cilíndrica – v. **banda**

--**plat (cim i vora)** – crown (top crown and side crown) – plato ([f] corona y [f] nesgas)) – (f) coiffe (avec fond) – (f) calotta (tondino e [m] centine) – (f) copa (tampo e [m] quartos)

--**plat pla** – flat crown – plato plano – (f) coiffe plate (/aplatie) – (f) calotta piatta – (f) copa plana

--**plat sinusoïdal** – saddle-shaped crown – plato sinoidal – (f) coiffe cambrée, coiffe à selle (/à forme de selle) – (f) calotta a forma di sella, calotta di forma a sella, calotta all'imperiale – (f) copa senoidal (/sinusoidal)

--**visera** – peak; [EUA] visor – visera – visière – visiera – pala

gorra de plat *czapka* – v. **rogatywka de plat**

gorra de plat de cim romboïdal – v. **rogatywka de plat**

gorra de plat polonesa – v. **rogatywka de plat**

gorra Durruti – v. **gorra d'orelles**

gorra finnmark [Noruega, m. 1914] – *finnmark* cap – gorra *finnmark* – casquette *finnmark* – (m) berretto (a visiera) *finnmark* – (m) barrete (de pala) *finnmark*; [Br] gorro (com pala) *finnmark*

gorra flexible – soft cap – gorra flexible, gorra sin armar – casquette souple – (m) berretto flòscio – (m) boné flexível, barrete flexível

gorra hongaresa – v. gorra *bocskai*

gorra m. 43 – v. *Feldmütze*

gorra Mao [Xina] – Mao-style cap, Mao cap – gorra Mao – casquette Mao – (m) berretto Mao – (m) barrete (/boné) Mao

gorra montañera [Espanya] – v. **gorra de campanya**

gorra noruega – v. **gorra de campanya**; v. **gorra finnmark**

gorra octogonal, gorra de marine (de huit puntes) [EUA] – [EUA] utility cover, eight-pointed cover – gorra de picos, gorra de *marine* (de ocho picos) – casquette octogonale, casquette de *marine* (à huit pointes) – (m) berretto ottagonale, berretto da *marine* (ad otto punte/ad otto pizzi) – (m) barrete octogonal, barrete de *marine* (de oito bicos)

gorra pentagonal, gorra de cinc puntes [exèrcit guerriller sinomalai, 1945-1960] – five-cornered cap, (five-peaked top) field cap, five-pointed peaked cap – gorra pentagonal, gorra de cinco picos – casquette pentagonale, casquette à cinq pointes – (m) berretto pentagonale, berretto a cinque punte (/a cinque pizzi) – (m) barrete pentagonal, barrete de cinco bicos

gorra polonesa – v. **rogatywka de campanya**; v. **rogatywka de plat**

gorra rígida – rigid cap, stiffened cap – gorra rígida, gorra armada – casquette rigide – (m) berretto rígido – (m) boné rígido

gorra romanesa – v. **capelă**

gorra semirígida – semi-rigid cap, semi-stiffen cap – gorra semirígida – caquette semi-rigide – (m) berretto semirígido – (m) boné semi-rígido, barrete semi-rígido

gorra sèrbia d'oficial – v. **šajkača**

gorra teresiana – v. **teresiana**

gorra tova – imprecisió per **gorra flexible**

gorro – castellanisme per **casquet**

gunbō [japonès] – v. **gorra de plat**

gyakorló sapka [hongarès] – v. gorra *bocskai*; v. **gorra de campanya**

hachimaki [japonès] – v. **cinta de cap**

høylue [noruec] – v. **gorra de plat**

huaxuema [xinès guanhua, 'gorra d'esquí'] – v. **Fedkappe**

junmao [xinès guanhua] – v. **casquet de pell**

kalpag [hongarès] – v. **morrió**; v. **morrió de pell**

kalpak [osmanlí] – v. **morrió de pell**

Kalpak [alemany] – v. **colbac**

kamphue [danès] – v. **gorra de campanya**

kapélui podhalanyski – transcripció fonètica catalana; v. **kapelusz podhalański**

kapelusz podhalański [Polònia] – *kapelusz podhalański* – *kapelusz podhalański* – *kapelusz podhalański* – *kapelusz podhalański* – *kapelusz podhalański* – *kapelusz podhalański*

kasket [danès] – v. **gorra**; v. **gorra de plat**

Kaskett [Àustria, 1769-1798] – *Kaskett*, casquet – *Kaskett* – *Kaskett* – *Kaskett* – *Kaskett*

kenttälakki [finès] – v. **Feldkappe recta**; v. **gorra de campanya**

képi foulard [francès] – v. **quepis recte**

képi polo [francès] – v. **quepis recte**

képi Saumur [francès] – v. **quepis recte**

képi semi-polo [francès] – v. **quepis recte**

kesälakki [finès] – v. **casquet de caserna**

kesälakki lieri [finès] – v. **barret de jungla**

kesälakki lippa [finès] – v. **gorra de campanya**

kilmarnock [Escòcia] – kilmarnock, Kilmarnock bonnet – *kilmarnock* – *kilmarnock* – *kilmarnock* – *kilmarnock*

kíver – v. **xacó kíver**

klobuk [serbocroat] – v. **morrió**; v. **morrió de pell**

ködvágó [hongarès, col·l, 'talla-boira'] – v. **casquet de caserna**

kolbak [neerlandès] – v. **colbac**

Kolpak [alemany] – v. *Kalpak*

konfederatka [Polònia, s. XVIII] – *konfederatka* – *konfederatka* – *konfederatka* – *konfederatka* – *konfederatka*

kova guérev [Israel] – v. **casquet de punt**

kova Rafal [Israel] – v. **barret de jungla**

kova témbel [Israel] – *kova tembel* – *kova témbel* – *kova tembel* – *kova témbel* – *kova témbel*

kubanka [cosacs del Kuban, etc.] – *kubanka* – *kubanka* – *kubanka* – *kubanka* – *kubanka*

kucsma [hongarès] – v. **colbac**

Kutsma [alemany, calc de *kucsma*: nom que reberen a Àustria certs models de colbac en 1863-1871] – v. **colbac**

kumtah [Israel] – v. **boina**; v. **casquet de caserna**

lemon squeezer [Nova Zelanda] – *lemon squeezer* – *lemon squeezer* – *lemon squeezer* – *lemon squeezer* – *lemon squeezer*

lippalakki [finès] – v. **gorra de plat**

lligadura casernària [terme genèric] – forage cap – (m) tocado cuartelero – (m) bonnet de fatigue – (m) berretto da fatica – (m) barrete de caserna

lodička [txec, col·l, 'barqueta'] – v. **casquet de caserna**

lucerna [italià, *carabinieri*, col·l] – v. **bicorn**

mazepinka [Ucraïna Occidental 1916-1919, Transcarpàcia 1939, UPA 1941-1955] – *mazepinka* – *mazepinka* – *mazepinka* – *mazepinka*

mirliton [francès] – v. **morrió**

mitra – v. **casquet de granader**

mocador de cap – v. **bandana**

Montana peak [EUA] – [1911-1942] campaign hat, service hat, [col·l] Montana peak hat; [d'ençà 1964] drill sergeant hat – *Montana peak* – *Montana peak* – *Montana peak* – *Montana peak*

mountain cap [anglès] – v. **Feldkappe**; v. **Gebirgskappe**

moretto [italià, col·l] – v. **barret de bersagliere**

morrió [de feltre] – *mirliton* – morrión – *mirliton*, bonnet à la hussarde – berretto di feltro, berretto da ùssaro, *mirliton* – *mirliton*

morrió d'hússar – v. **colbac**

morrió de pell [granaders, etc.] – bearskin cap, feather bonnet – morrión de piel – bonnet à poil, bonnet d'ourson – berretto di pelliccia, berrettone di pelo – (f) barretina de pêlo de urso

morrió de pell caucàsic – v. **papakha**

morrió de pell cosac – v. **papakha**

morrió de pell romanès – v. *căciulă*

morrió de pell rus (/soviètic) – v. **papakha**

nón lá [vietnamita] – v. **barret cònic**

Offizierskappe, Kappe [Àustria-Hongria, d'ençà 1869] – *Offizierskappe, Kappe* – *Offizierskappe, Kappe* – *Offizierskappe, Kappe* – *Offizierskappe, Kappe* – *Offizierskappe, Kappe*

Offiziersmütze, Mütze [Suïssa, d'ençà 1914] – v. **quepis recte**

panamka [URSS] – *panamka* – *panamka* – *panamka* – *panamka* – *panamka*

papakha [Rússia, etc.] – *papaha, papakha* – *papaja* – (m) *papakha* – *papaha, papacha* – *papakha*

partizanka [Croàcia] – v. **casquet de caserna**

passamuntanyes – balaclava – *pasamontañas* – (f) *cagoule*, (m) *passe-montagne* – *passamontagna* – *passa-montanha*; [Br] (f) *balaclava*

pälsmössa [suec] – v. **casquet de pell**

perruca – wig – peluca – perruque – parrucca – peruca

pic de Montana (barret) – v. **Montana peak**

pilotka [Rússia, URSS] – v. **casquet de caserna**

pilotka sapka [hongarès] – v. **casquet de caserna**

platte pet [neerlandès] – v. **gorra de plat**

pokalem [França, 1812-1815] – v. **casquet de plat**

quepis – kepi; [Guerra de Secessió] forage cap – quepis – képi – chepi; [designació oficial a l'època] berretto da fatica – quépi; [Br] quepe

--**cim** – top, top crown, flat crown – imperial – calot, fond – imperiale, tondino – tampo

--**copa amb banda** – crown with band – banda con (m) aro – (m) turban et bandeau – (m) cêrchio e (f) calotta, (f) fâscia e soprafâscia – copa

quepis recte – (straight-shaped) kepi – quepis (recto) – képi (droit) – chepi (diritto/dritto) – quépi (direito); [Br] quepe (reto)

quepis rígid – v. **quepis recte**

quico [Portugal, col·l] – v. **gorra de paracaigudista**

rogatywka [polonès: xacó i casc de cim romboïdal] – v. **czapka**

rogatywka de campanya [Polònia, s. XX-XXI: gorra de campanya de cim romboïdal] – field *rogatywka* – *rogatywka* de campaña – *rogatywka* de campagne – *rogatywka* da campagna (/da combattimento) – *rogatywka* de campanha

rogatywka de plat [Polònia, s. XX-XXI: gorra de plat de cim romboïdal] – peaked *rogatywka* – *rogatywka* de plato – *rogatywka* plate – *rogatywka* rígida (/piatta) – (m) boné *rogatywka*

rogatywka garnizonowa [polonès] – v. **rogatywka de plat**

rogatywka polowa [polonès] – v. **rogatywka de campanya**

ros [Espanya] – *ros* – *ros* – *ros* – *ros* – *ros*

ruoli [xinès guanhua] – v. **barret cònic**

ryaku-bō [japonès, formal] – v. **gorra de campanya**

šajkača [Sèrbia: casquet de tropa; gorra d'oficial] – *šajkača* – *šajkača* – *šajkača* – *šajkača* – *šajkača*

sapka [hongarès] – v. **casquet**; v. **gorra**

Schiffchen [Alemanya, col·l, 'barca'] – v. **casquet de caserna**

Schifferl [Àustria, col·l, 'barqueta'] – v. **casquet de caserna**

Schiffli [Suïssa, col·l, 'barqueta'] – v. **casquet de caserna**

Schirmmütze [Alemanya] – v. **gorra de plat**

sentōbō [japonès, informal] – v. **gorra de companya**

service cap [EUA] – v. **gorra de plat**

service dress cap [Regne Unit] – v. **gorra de plat**

skärmössa [suec] – v. **gorra de plat**

ski cap [anglès] – v. **Feldkappe**

skråhue [danès] – v. **casquet de caserna**

stùpida [italià, col·l] – v. **gorra de companya**

sugegasa [japonès] – v. **barret cònic**

suikka [finès, col·l, 'barca'] – v. **casquet de caserna**

sun hat [anglès, terme genèric: 'qualsevol mena de barret específicament dissenyat per a protegir del sol']

tam o' shanter [Escòcia] – tam o' shanter – *tam o' shanter* – *tam o' shanter* – *tam o' shanter* – *tam o' shanter* – *tam o' shanter*

tányérsapka [hongarès] – v. **gorra de plat**

tarbuix – v. **fes**

társasági sapka [hongarès] – v. **Offizierskappe**

tatarka (f) – *tatarka* – *tatarka* – *tatarka* – *tatarka* – *tatarka*

Tellerkappe [Àustria] – v. **gorra de plat**

teresiana, gorra teresiana [Espanya] – *teresiana* – *teresiana*, gorra *teresiana* – *teresiana* – *teresiana* – *teresiana*

titovka [Iugoslàvia] – v. **casquet de caserna**

Torin cap [Regne Unit, 1877/1883-1894] – v. **casquet de caserna**

tricorn, capell de tres puntes – *tricorne*, *three-cornered hat* – *tricornio*, *sombrero de tres picos* – *tricorne*, *chapeau à trois cornes* – *tricorno* – *tricornio*, *chapéu de três bicos*

tricorni [Guàrdia Civil espanyola] – *tricornio* – *tricornio* – *tricornio* – *tricornio* – *tricornio*

triglavka [Eslovènia] – v. **casquet de caserna**

turkislakki [finès] – v. **casquet de pell**

txapka – transcripció fonètica catalana; v. **czapka**

uixanka [URSS, etc.] – *ushanka* – *ushanka* – *ouchanka* – *ushanka*, *uscianka* – *uchanka*

veldmuts [neerlandès] – v. **casquet de caserna**

veldpet [neerlandès] – v. **gorra de companya**

vinterlue [Noruega, m. 1934] – v. **gorra d'orelles**

vydumka [Legió Txecoslovaca, 1918-1920] – *vydumka* – *vydumka* – *vydumka* – *vydumka* – *vydumka*

xacó – shako – chacó – shako, schako – sciaccò, shakò – (f) barretina

--**copa** – crown, side crown – copa – calotte – cùpola – copa

--**placa** – plate – placa – plaque – placca – placa, chapa

--**visera** – peak; [EUA] visor – visera – visière – visiera – pala

--**xacó acampanat** – bell-topped shako, Prussian shako - chacó acampanado – shako forme cloche, shako napoléonien – sciaccò svasato (verso l'alto), sciaccò scampanato – (f) barretina de topo de sino

--**xacó belga, xacó de Waterloo** – Belgic shako, Waterloo shako – chacó belga, chacó de Waterloo – shako belge, shako de Waterloo – sciaccò belga, sciaccò di Waterloo – (f) barretina belga, barretina de Waterloo

--**xacó cilíndric; xacó Albert** – stove-pipe shako, cylindrical shako; Albert shako – chacó cilíndric; chacó Alberto – shako rouleau, shako cylindrique; shako Albert – sciaccò cilíndric; sciaccò Alberto – (f) barretina cilíndrica; (f) barretina Alberto

--**xacó kíver; kíver** – kiwer shako, kiver shako; kiwer, kiver, kiwa – chacó kíver, chacó kíver; kíver, kíver – shako kiwer, shako kiver; kiwer, kiver – sciaccò kiwer, sciaccò kiver; kiwer, kiver – (f) barretina kíver; kíver

--**xacó troncocònic** – shako (wider at the bottom than at the top) -- chacó troncocónico – shako tronconique – sciaccò tronco-cònic – (f) barretina troncónica

xacó a la polonesa – v. **czapka**

xacó a la russa – v. **xacó kíver**

xacó baix – low shako – chacó bajo – shako bas – sciaccò basso; [designació oficial] chepi – (f) barretina baixa

xacó baix espanyol – v. **ros**

xacó d'ulà – v. **czapka**

xacó de cim romboïdal – v. **czapka**

xàikatxa – transcripció fonètica catalana; v. **šajkača**

xàixia [àrab] – *chéchia* – *chéchia* – *chéchia* – scèschia, *chéchia* – *chéchia*

xamberg – slouch hat; [Nova Zelanda, amb l'ala desplegada] Mounted Rifles hat – chambergo – [en general] chapeau à bord relevé, chapeau à la mousquetaire; [contemporani] chapeau de brousse – cappello a tesa rialzata – chapéu de aba levantada, chapéu de aba achatada; [Br, contemporani] chapéu tropical

xamberg copalta – v. **barret cors**

xlem [rus, denominació oficial] – v. **budiónovka**

yezhanmao [xinès guanhua, 'gorra de campanya'] – v. **Feldkappe recta**

zuozhan xiaomao [xinès guanhua] – v. **gorra de campanya**

Parts comunes a la majoria de lligadures

badana – headband; [EUA] sweatband – badana, (m) sudadero – basane, (m) bandeau (intérieur/de transpiration) – fàscia (tergisudore) – carneira, tira (de couro, de tecido, etc.)

barballera – chinstrap; [xacó] chin scale – (m) barboquejo – jugulaire – (m) soggòlo, (f) sottogola – (m) francalete; [xacó] (f) alheta; [Br] (f) jugular

folre – lining – forro – (f) doublure – (f) fòdera – forro

reforç, cercol de reforç [lligadures rígides] – stiffener, stiffening wire – (f) armadura – renfort – rinforzo, sostegno – reforço, aro de reforço

ullet de ventilació – ventilation hole (/eyelet/grommet), vent – orificio de ventilación (/de aireación) – oeillet à ventilation, oeillet d'aération – foro di ventilazione (/d'aerazione) – furo (/orifício) de ventilação (/de arejamento), respiradouro

Complements

bōtare [japonès] – v. **clatellera**

clatellera [de protecció solar] – neck cloth, neck curtain, puggaree – cogotera, siroquera – (m) couvre-nuque, (f) moustiquaire, (m) protège-nuque – (m) coprinuca – (m) cobre-nuca, tapa-nuca

funda – cover – funda – housse, (m) couvre-shako, (m) couvre-képi [etc.] – fòdera, copertura – capa, cobertura

4 PECES SUPERIORS

peça superior – upper garment – prenda superior – (m) haut de vêtement – (m) capo superiore – peça superior

armilla – waistcoat; [EUA] vest – (m) chaleco – [s. XVII-XVIII] veste; (m) gilet – [s. XVII-XVIII] veste, camiciola; (m) gilè, panciotto, corpetto – [s. XVII-XVIII] véstia; (m) colete

armilla de punt – tank top, sleeveless jumper; [EUA] sweater vest, slipover, sleeveless sweater – (m) chaleco de punto – (m) pull sans manches – (m) gilè (in maglia) – camisola de malha sem mangas, (m) colete de lã

attila (m) [hongarès, pron. àttila] – *attila* – *attila* – *attila* – *attila* – *attila*

brusa – blouse – blusa – blouse; [de feineig] (m) bourgeron – blusa, (m) camiciotto – blusa

brusa austríaca (/austrohongaresa)– v. **Kittel**

brusa de companya – v. **jaqueta de companya**

brusa de companya d'hivern – v. **jaqueta de companya d'hivern**

brusa de salt [paracaigudistes] – jump smock – (m) blusón de salto – blouse de saut – (m) giaccone da l'ancio – (m) blusão de saltos?

--**cua de castor** – beaver tail – cola de castor – queue de castor – coda di castoro – cauda de castor

brusa marinera – jumper – blusa marinera – vareuse, marinière, blouse de marin – (m) camisàccio, (f) camisa da marinaio – blusa de marinheiro

--**coll mariner** – sailor collar; [EUA] neckerchief – cuello marinero – col marin – fazzoletto e solino; [civils] colletto alla marinara, fazzoletto alla marinara – colarinho de alcaxa; [Br] lenço e gola; [civils] (f) gola de marinheiro

brusa mimètica [Tercer Reich, sobreuniforme] – camouflage smock – (m) blusón de camuflaje – blouse camouflée – (m) camiciotto mimético; [col·l] (f) spolverina (mimètica) – (m) blusão camuflado (de sobre-uniforme)

brusa russa (/soviètica) – v. **guimnastiorka**

caçadora – blouse; [EUA] (short) jacket, (short) field jacket – cazadora – (m) blouson – (m) giubbetto, giubbino – (m) blusão

--**butxaca de trau oblícua** [butxaca ràglan] – broad welt pocket – (m) bolsillo de ojal oblicuo – poche fendue en biais – tasca tagliata obliqua – (m) bolso metido oblíquo

caçadora d'aviador – flying jacket; [EUA] flight jacket, bomber jacket – cazadora de aviador – (m) blouson d'aviateur – (m) giubbetto da volo, giubbetto in pelle, giubbotto da pilota – (m) blusão de voo, blusão de aviador

caçadora de cuir (/de pell) [tanquistes, etc.] – leather jacket – cazadora de cuero (/de piel) – (m) blouson en cuir (/en peau) – (m) giubbetto in cuoio (/in pelle) – blusão de cabedal (/de pele)

camisa – shirt – camisa – chemise – camicia – camisa

--**aleta (de suspensió)** – hanging loop – presilla (de suspensión) – bride (de suspension) – (m) passante (di sospensione/appendiàbiti) – presilha (de suspensão)

--**butxaca del pit** – breast pocket – (m) bolsillo superior – poche de poitrine – (m) taschino – (m) bolso do peito

--**coll** – collar – cuello – col – colletto – colarinho

--**davant** – front – frente – devant – davanti – (f) frente

--**esquena** – back – espalda – (m) dos – (m) dietro – costas

--**puny** – cuff – puño – poignet – polsino – punho

--**tapeta del davant, tapeta frontal, vista** – button facing, button placket – aletilla frontal – patte de boutonnage – patta di abbottonamento – carcela

camisa arromangada – shirt with rolled up sleeves, rolled up shirt, shirt with sleeves rolled up – camisa remangada – chemise à manches retroussées, chemise retroussée – camicia a maniche rimboccate, camicia a maniche arrotolate, camicia arrotolata, camicia rimboccata – camisa de mangas arregaçadas, camisa arregaçada

--**màniga arromangada** – rolled up sleeve, sleeve rolled up – manga remangada – manche retroussée – mànica arrotolata, mànica rimboccata – manga arregaçada

camisa de màniga curta – short-sleeve shirt, shirt with short sleeves – camisa de manga curta – chemise à manches courtes – camicia a maniche corte – camisa de manga curta, camisa de meia-manga

--**màniga curta** – short sleeve – manga curta – manche courte – mànica curta – manga curta, meia-manga

camisa de màniga llarga – long-sleeve shirt, shirt with long sleeves – camisa de manga larga – chemise à manches longues – camicia a maniche lunghe – camisa de manga comprida

--**màniga llarga** – long sleeve – manga larga – manche longue – mànica longa – manga comprida

camiseta [ús exterior] – v. **samarreta**

càrdigan; [de coll rodó] (f) **rebeca** – cardigan – cárdigan; (f) rebeca – cardigan – cardigan – cardigã

casaca – coat; [de faldons curts] coatee – casaca – [successivament] (m) justaucorps; habit; habit-veste – (m) [successivament] giustacorpo; àbito – casaca

--**botó** – button – botón – bouton – bottone – botão

--**butxaca; butxaca simulada; tapeta** – pocket; false pocket; flap – cartera – poche; poche simulée, fausse poche; patte – tasca; falsa tasca; patta – algibeira; (m) falso-bolso; (f) pestana

--**coll** – collar – cuello – col, collet – colletto; [girat] colletto, [a voltes] bàvero – (f) gola

--**faldó** – tail, skirt – faldón – (f) basque – (f) falda – (f) aba

--**folre** – lining – forro – (f) doublure – (f) fòdera – forro

--**gafet (ganxo i gafeta/gafet)** – hook-and-eye – corchete (gancho y presilla/macho y hembra/macho y enganche) – crochet (crochet et porte/bride) – gàncio (gàncio e àsola/gàncio e occhiello), gancetto – colchete (gancho e olhal/macho e fêmea)

--**gira** – turnback – vuelta – (m) retroussi – (m) rìsvolto – (m) virado

--**màniga** – sleeve – manga – manche – mànica – manga

--**puny, (f) bocamàniga** – cuff – (f) bocamanga, (m) puño – parement – paramano – canhão

--**puny alemany** – round cuff, German cuff – – parement à l'allemande
 – – –

--**puny apuntat, puny hongarès** – pointed cuff – (f) bocamanga apuntada – parement en pointe – paramano a punta –

--**puny brandenburghès** – Brandenburg cuff, round cuff with slash – –
 parement à la brandenbourgoise – –

--**puny francès** – – – parement à la française – –

--puny hongarès – v. **puny apuntat**

--**puny polonès** – pointed cuff – – parement à la polonaise –

--**puny recte** – round cuff – (f) bocamanga cerrada – parement droit – paramano squadrato –

--**puny suec** – Swedish cuff, round cuff – – parement à la suédoise –

--**solapa** – lapel – solapa – (m) revers – (m) rìsvolto – lapela

--**tapeta** – slash – cartera – patte de parement – striscia – pestana

--**trau** – buttonhole – ojal – (f) boutonnière – occhiello – (f) casa

--**vora** – turning; [EUA] calf – (m) dobladillo – doublure – (m) bordo – bainha

casaca d'ulà – v. **kurtka**

dalmàtica, sobrevesta – gown, cassock, surtout – (m) tabardo – casaque, soubreveste – casacca, *tappert* – sobreveste

Denison smock [Regne Unit, 1941-1977] – v. **brusa de salt**

dòlman [hússars] – dolman – dolmán – dolman – *dolman* – dólman; [Br] dólma

dolmány [hongarès] – v. **dòlman**

guerrera – tunic; [EUA, en uniformes propis] coat; [Escòcia, de faldons arrodonits] doublet – guerrera – [s. XIX] tunique; [s. XX-XXI] vareuse; [esporàdicament] veste – [s. XIX] túnica; [s. XX-XXI] giubba – (m) casaco, dólman; [Br] (f) túnica

--**botó** – button – botón – bouton – bottone – botão

--**botonada oculta, botonada invisible; tapeta de botonada invisible** – concealed buttons; fly front, concealed button placket – botonadura (/abotonadura) invisible; aletilla de botonadura invisible – (m) boutons recouverts, à boutons dissimulés; sous-patte, patte de boutonnage caché – abottonatura (/bottoniera) coperta, abottonatura (/bottoniera) interna, abottonatura (/bottoniera) dissimulata, abottonatura (/bottoniera) nascosta; sovrabottoniera – (m) botões invisíveis, botões cobertos por carcela; carcela sobreposta

--**botonada vista, (m) botons vistos** – exposed buttons, visible buttons, unconcealed buttons – (m) botones a la vista – (m) boutonnage apparent – abottonatura (/bottoniera) a vista – (m) botões visíveis

--botonadura – v. **botonada**

--**butxaca** – pocket – (m) bolsillo – poche – [generalment] tasca; [petita] (m) taschino – (m) bolso, (f) algibeira; [Br] (m) bolso

--**butxaca aplicada, butxaca de plastró** – patch pocket – (m) bolsillo de plastrón – poche appliquée, poche plaquée – tasca applicata, tasca a toppa – (m) bolso sobreposto; [Br] bolso chapado

--butxaca de bossa – v. **butxaca de manxa**

--**butxaca de faldó** – skirt pocket – (m) bolsillo inferior, bolsillo lateral – poche sur la jupe, poche de hanche, poche latérale (/de côté) – tasca al fianco – (m) bolso lateral, bolso inferior, bolso de aba

--butxaca de folre – v. **butxaca de trau**

--**butxaca de manxa, butxaca de bossa** – gusset pocket, bellows pocket – (m) bolsillo de fuelle – poche soufflet – tasca a soffietto – (m) bolso de fole

--butxaca de plastró – v. **butxaca aplicada**

--**butxaca de plecs, butxaca sahariana** – pleated pocket – (m) bolsillo con pliegues, bolsillo con refuerzo central – poche saharienne, poche à plis – tasca con cannello centrale, tasca con piega centrale, tasca a pieghe – (m) bolso com macho

--**butxaca de trau, butxaca de folre; butxaca enrivetada** – slit pocket; welt pocket – (m) bolsillo de ojal; (m) bolsillo de ojal con ribete – poche fendue (/coupée); poche passepoilée – tasca a taglio, tasca tagliata, tasca aperta; tasca a filetto – (m) bolso metido, [Br] bolso embutido; (m) bolso debruado

- butxaca frontal** [terme genèric (pectoral/de faldó)] – front pocket – (m) bolsillo frontal – poche devant – tasca frontale – (m) bolso frontal
- butxaca inferior – v. **butxaca de faldó**
- butxaca interior**, (m) **infern** – inner pocket – (m) bolsillo interior – poche intérieure – tasca interna; [petita] (m) taschino interno – (m) bolso interior
- butxaca lateral – v. **butxaca de faldó**
- butxaca pectoral, butxaca de pit** – breast pocket – (m) bolsillo superior, bolsillo de pecho – poche de poitrine, poche avant – tasca sul petto, tasca da petto, tasca pettorale; [petita] (m) taschino (sul petto) – (m) bolso de peito, bolso superior
- butxaca superior – v. **butxaca pectoral**
- coll** – collar – cuello – col, collet – collo, colletto – (f) gola
- coll camiser – en el context de peces exteriors, v. **coll girat**
- coll dret** – stand collar – cuello alto – col (/collet) droit – collo alto, collo diritto (/dritto), collo in piedi – (f) gola direita; [Br] gola reta
- coll girat** – stand-and-fall collar, fall collar, turned-down collar – cuello vuelto – col (/collet) rabattu – bàvero, collo alto rovesciato, collo rovesciato, collo a bàvero – (f) gola virada, gola de voltar, gola voltada, gola de virado
- coll Mao [col·l, abusiü] – v. **coll dret**
- coll postís** [de camisa] – false shirt collar, detachable collar, collar liner, neck band – cuello postizo, salvacuellos, (f) tirilla – faux-col, col almovible – solino, colletto staccabile, falso colletto – colarinho postiço
- faldó** – skirt – faldón – (f) basque – (f) falda – (f) aba
- folre** – lining – forro – (f) doublure – (f) fôdera – forro
- infern – v. **butxaca interior**
- màniga** – sleeve – manga – manche – mànica – manga
- musclera (base, cos i extrem/punta)** – shoulder strap (outer end, body and inner end) – hombrera (base, cuerpo y terminación/punta) – patte d'épaule (base, corps et bout/pointe) – contropallina (base, corpo e punta) – platina (base, corpo e ponta/bico); [Br] platina, ombreira
- musclera apuntada, musclera d'extrem apuntat** – pointed shoulder strap, shoulder strap with pointed end – hombrera apuntada, hombrera de terminación apuntada – patte d'épaule en pointe, patte d'épaule à bout en pointe – contropallina a punta, contropallina sagomata (/terminata) a punta – platina terminada em bico
- musclera arrodonida, musclera d'extrem arrodonit** – rounded shoulder strap, shoulder strap with round end – hombrera redondeada, hombrera de terminación redondeada –

patte d'épaule arrondie, patte d'épaule à bout arrondi (/à pointe arrondie) –
controspallina arrotondata, controspallina a punta arrotondata – platina arredondada,
platina de ponta arredondada

--**musclera d'extrem recte** – straight shoulder strap, blunt ended shoulder strap, shoulder strap
with blunt end – hombrera de terminación recta – patte d'épaule à bout droit (/à bout
aplati), patte d'épaule à pointe droite (/à pointe aplatie) – controspallina a punta dritta –
platina de ponta direita

--**musclera desmuntable** – detachable shoulder strap, removable shoulder strap – hombrera
desmontable – patte d'épaule mobile, patte d'épaule amovible – controspallina mòbile,
controspallina amovibile – platina amovível; [Br] platina removível

--**musclera fixa (semifixa)** – fixed shoulder strap, sewn-in shoulder strap – hombrera fija
(semifija) – patte d'épaule fixe, patte d'épaule cousue (à l'emmanchure) –
controspallina fissa (semifissa) – platina fixa (semi-fixa), platina metida (pela base)

--musclera separable – v. **musclera desmuntable**

--**pany** [cos lateral] – panel – paño – pan – lembo – (f) folha

--**passador i botó** [per a fixar musclera desmuntable] – loop and button – puente y botón –
(f) bride et bouton – passante e bottone – ponte e botão

--**placa d'identificació personal** [rígida, al pit] – name badge; [EUA] nameplate – rectángulo
de identificación – plaquette patronymique – targhetta portanome – etiqueta de
identificação individual; [Br] plaqueta de identificação, tarjeta de identificação

--**puny; (f) bocamàniga** – cuff – puño; (f) bocamanga – bas de manche; (m) parement – pulso;
(m) paramano, risvolto – canhão

--**puny girat** – turn-back cuff – (f) bocamanga – parement – paramano, risvolto – canhão
(virado)

--**puny simple** – plain cuff, plain sleeve end – puño; (f) bocamanga – bas de manche – pulso
(sèmplice) – canhão liso

--**solapa** – lapel; open collar – solapa – (m) revers – (m) risvolto – lapela

--**tall** [petit]; (f) **obertura** [grossa] – vent – (f) abertura – (f) fente – spacco – corte

--**tapeta** [de butxaca] – pocket flap – tapa, cartera – patte (de fermeture); (m) rabat (de poche)
– aletta, patta – portinhola

--**tapeta angular, tapeta de tres puntes** – three-pointed flap, scalloped flap – tapa (/cartera) de
tres puntas – (m) rabat à trois pointes – aletta (/patta) a tre punte – portinhola de três
bicos

--**tapeta apuntada** – pointed flap – tapa (/cartera) triangular, tapa (/cartera) apuntada – (m)
rabat en pointe, rabat en accolade – aletta (/patta) a punta – portinhola debico,
portinhola em bico

--**tapeta recta (d'extrems rectes/arrodonits/angulars)** – straight flap (with straight/rounded edges) – tapa (/cartera) rectangular, tapa (/cartera) recta (de bordes rectos/redondeados) – (m) rabat rectangulaire, rabat droit (à bords droits/arrondis) – aletta (/patta) dritta, aletta (/patta) rettangolare (a bordi dritti/arrotondati) – portinhola direita, portinhola rectangular (de bordos direitos/arredondados)

--**trau** – buttonhole – ojal – (f) boutonnière – occhiello – (f) casa

guerrera-caçadora – v. **jaqueta de campanya**

guerrera creuada, guerrera amb doble fila de botons – double-breasted tunic, tunic with two rows of buttons – guerrera cruzada, guerrera con doble fila de botones – tunique (/vareuse) croisée, tunique (/vareuse) à double rangée de boutons – tònica (/giubba) a dòppio petto – (m) casaco (/dólman) cruzado, casaco (/dólman) com duas ordens de botões (/com duas abotoaduras)

guerrera d'hússar – v. **attila**

guerrera d'ulà – v. **ulanka**

guerrera entallada – tunic fitted to the waist, fitted tunic, waisted tunic, tailored tunic – guerrera entallada – tunique (/vareuse) cintrée – tònica (/giubba) a vita segnata, tònica (/giubba) stretta alla vita – (m) casaco (/dólman) cintado

guerrera Mao – Mao jacket – chaqueta Mao – veste Mao – giubba Mao – (m) casaco Mao

guerrera recta, guerrera amb una fila de botons – single-breasted tunic, tunic with a single row of buttons – guerrera recta, guerrera con una sola fila de botones – tunique (/vareuse) droite, tunique (/vareuse) à une rangée de boutons – tònica (/giubba) ad un petto, tònica (/giubba) monopetto, tònica (/giubba) con abottonatura centrale, tònica (/giubba) a bottoniera centrale – (m) casaco (/dólman) direito

guerrera recta, guerrera de caiguda recta (/de caient recte), guerrera no entallada – straight-cut tunic – guerrera recta, guerrera de caïda recta – tunique (/vareuse) droite, tunique (/vareuse) à coupe droite, tunique (/vareuse) non cintrée – tònica (/giubba) diritta, tònica (/giubba) di l'ina diritta – (m) casaco (/dólman) direito, (m) casaco (/dólman) não cintado

guimnastiorka [Rússia, URSS, etc.] – *gymnasterka, gymnastiorka – guimnastiorka – guimnastiorka, gymnasterka – gimnastiorka, ghimnastiorka – guimnastiorka*

jaqueta [oficial de l'Armada] – jacket; [EUA] coat, jacket – chaqueta – (m) veston – giacca – (m) dólman, jaquetão

--**pala** – shoulder board – pala – (m) manchon d'épaule, (f) épaulette molle – spallina – platina rígida

jaqueta camisera – [genèricament] shirt jacket, bush jacket; [segons models] shirt, jacket – chaqueta camisera – veste-chemise – giacca-camicia – (m) casaco-camisa

jaqueta curta [Armada; Exèrcit, en caserna, s. XVIII-XIX] – shell jacket; [Guerra de Secessió] sack coat – chaquetilla – veste – [Armada] giubbetto; [Exèrcit] giubba corta; [a voltes] giubba di fatica – jaqueta

jaqueta curta d'hússar – v. **dòlman**

jaqueta de campanya – [genèricament] field jacket; [oficialment] combat smock [Regne Unit], field jacket/field coat [EUA], combat jacket [Canadà, Austràlia, Nova Zelanda] – camisola; [col·l] chupita – veste, veste de combat – giubba, giubba di combattimento – (m) casaco de campanha, dólman; [Br] (f) blusa de combate

--**aplicació pectoral** [autoadhesiva, amb divisa] – chest patch – (m) parche portadivisas; [col·l] (f) galleta – bande d'auto-aggripant – (m) adesivo pettorale – passadeira

--**botó de pressió (mascle i femella)** – press stud (stud and tag); [EUA] snap fastener (snap and socket) – botón de presión (tachón y hembra) – bouton-pression (mâle et femelle) – bottone a pressione (màschio e fèmmina) – botão de pressão (macho e fêmea)

--**butxaca** – pocket – (m) bolsillo – poche – [generalment] tasca; [petita] (m) taschino; [molt grossa, col·l] (m) tascone – (m) bolso, (f) algibeira; [Br] (m) bolso

--**butxaca de biaix, butxaca oblícua** [paracaigudistes, etc.] – slash pocket, slanted pocket, angled pocket – (m) bolsillo oblicuo, bolsillo sesgado – poche en biais, poche oblique – tasca oblíqua – (m) bolso inclinado (/oblíquo)

--**butxaca de màniga** [paracaigudistes, etc.] – sleeve pocket; [segons l'ús reglamentari] field dressing pocket, map pocket, pen pocket – (m) bolsillo de manga; bolsillo portabolígrafos – poche de manche; poche (/pochette) porte-cartes, poche (/pochette) porte-stylo – tasca sulla mànica; (m) taschino portapenne, taschino per pacchetto di medicazione – (m) bolso de manga; porta-canetas

--**butxaca posterior** [al faldó] – rear pocket – (m) bolsillo trasero – poche arrière – tasca posteriore – (m) bolso posterior

--**cintura amb veta (/cordó/elàstic) interior d'ajustament; cintura ajustable (/regulable) mitjançant veta (/cordó/elàstic) interior** – drawstring waist, internal drawstring at the waist; drawstring-adjustable waist – cintura con cinta (/cordón/elástico) interior de ajuste; cintura ajustable (/regulable) mediante cinta (/cordón/elástico) interior – taille à bande intérieure (/lacet/cordon/élastique intérieur) de serrage; taille ajustable (/réglable) par bande intérieure (/lacet/cordon/élastique intérieur) – vita con nastro (laccio/cordoncino/elástico) interno regolabile; vita regolabile per mezzo di nastro (laccio/cordoncino/elástico) interno – (m) cós com fita (/cordão/elástico) interior de ajustamento; (m) cós ajustável (regulável) por fita (/cordão/elástico) interior

--**coll** – collar – cuello – col, collet – collo, colletto, bàvero – (f) gola

--**colzera** – elbow pad, elbow reinforcement, reinforced elbow – codera – coudière – (m) salvagómito – cotoveleira

--**cremallera** – zip; [EUA] zipper – cremallera – fermeture éclair, glissière, cremaillère – cerniera lampo – (m) fecho-de-correr; [Br] zíper

--**emblema de nacionalitat** [al braç] – nationality badge – distintivo de nacionalidad – insigne de nationalité – distintivo di nazionalità – distintivo nacional; [Br] distintivo da bandeira nacional

--**faldó** – skirt – faldón – (f) basque – (f) falda – (f) aba

--**llengüeta (sota el coll)** [per a ajustar el coll un cop alçat] – (adjustment) tab (/loop) (under the collar), undercollar tab, neck strap – (m) tapabocas, (f) trabilla (de cuello), tira (bajo el cuello) – patte de fermeture (sous le collet) – patta di chiusura, (m) alamaro (sotto il colletto) – pestana, presilha (sob a gola)

--**musclera** – shoulder strap – hombrera – patte d'épaule – contropallina – platina; [Br] platina, ombreira

--**passador**, (f) **llenca (per a adjuntar fullatge)** – foliage loop – (f) presilla (para adjuntar follaje) – (f) ganse, bride (à ajouter du branchage) – (f) striscia (per aggiungere fogliame) – (f) presilha (para adicionar folhagem)

--**puny amb llengüeta ajustable (mitjançant botons)** – adjustment strap (/tab) at the cuff (by means of buttons), buttoning tab, tightening tab – puño con tira de ajuste (mediante botones) – poignet (/bas) à patte de serrage (à moyen de boutons) – polsino (/polso) con patta di chiusura regolabile (per mezzo di bottoni) – punho (/canhão) com pestana de ajustamento (por meio de botões)

--puny camiser – v. **puny muntat**

--**puny elàstic, puny elastitzat** – elastic cuff, elasticated cuff; [EUA] elastic cuff, elasticized cuff – puño elástico, puño elastizado – poignet élastique, poignet à élastique – polsino elástico, polsino elasticizzato – punho elástico

--**puny muntat (amb tall/obert)** – cuff band (vented), shirt cuff – puño montado (con corte/abierto) – poignet (ouvert/à patte/à fente) – polsino (aperto/a spacco) – punho (aberto/com corte)

--**reforç, pedaç de reforç** – reinforcement, reinforcement patch – refuerzo, parche de refuerzo – renfort, (f) plaque de renfort – rinforzo, (f) toppa di rinforzo – reforço, (f) aplicação de reforço

--**solapa** – lapel, open collar – solapa – (m) revers – (m) risvolto – lapela

--**tapeta** [de butxaca] – pocket flap – tapa, cartera – patte (de fermeture); (m) rabat (de poche) – aletta, patta – portinhola

--**veta adherent**, (m) **velcro** – hook-and-loop fastener, velcro – (m) velcro – bande autoagrippante, fermeture adhésive, (m) velcro – (m) nastro a strappo, (m) velcro – (m) fecho de contacto, (m) velcro

--**veta d'identificació personal** [autoadhesiva, al pit] – name badge; [EUA] nametape – cinta de identificación; [col·l] galleta – bande patronymique – (m) nastro portanome, (f) targhetta portanome – fita de identificação individual; [Br] plaqueta de identificação, (m) cadarço de identificação

jaqueta de campanya d'hivern – cold weather smock; [EUA] cold weather coat, winter field jacket – (m) chaquetón – veste de combat d'hiver – giubba di combattimento invernale – (m) casaco de campanha de inverno, dólman de inverno; [Br] (f) blusa de combate de inverno

--**folre polar** – insulating liner, thermal lining – forro polar – (f) fourrure polaire, garniture thermique, (m) polaire – (f) termofòdera, (m) corpetto autoportante, (f) fòdera tèrmica – forro tèrmico, forro de enchimento tèrmico

jaqueta de sobreuniforme – v. **sobrejaqueta**

jaqueta Mao – v. **guerrera Mao**

jersei – [tancat] pullover, jersey, jumper; [obert] cardigan; [EUA, obert o tancat] sweater – jersey; [Hispanoamèrica] suéter – pull-over; [col·l] pull – maglione – (f) camisola de malha (/de agasalho/de lã), (m) pulôver; [Br] (m) suéter

jersei de coll alt [Armada, etc.] – polo-neck pullover, seaman's jumper; [EUA] turtle neck sweater – jersey de cuello de tortuga – pull à col roulé – maglione (a collo alto) – (f) camisola de malha de gola alta; [Br] (m) suéter de gola rolé

jersei de coll apuntat – v. **pul·lòver**

jersei de coll rodó; [força gruixut] **suéter** – round neck pullover, [col·l] woolly-pully; [EUA] crew neck sweater – jersey de cuello redondo – pull à col rond, pull ras-de-cou – maglione (a collo tondo) – (f) camisola de malha de gola redonda (/de meia gola/de decote circular); [Br] (m) suéter de gola redonda

jersei de ratlles – v. **samarreta de ratlles**

justacòs – v. **casaca**

Kittel [Àustria, 1849-1868] – *Kittel* – *Kittel* – *Kittel* – *Kittel* – *Kittel*

Knochensack [Tercer Reich] – v. **brusa de salt**

kurtka (f) – *kurtka* – *kurtka* – *kurtka* – *kurtka* – *kurtka*

--**plastró** – plastron – plastrón – plastron – piastrone, (f) placca frontale – plastrão, peitilho

levita – frock coat – levita – redingote – redingote – (m) redingote, (f) túnica; [Br] sobrecasaca

marinera – v. **brusa marinera**; impropri per: **samarreta de ratlles**

polo – polo shirt – polo – polo – (f) polo, maglietta da tennis (/da golf) – pólo; [Br] (f) camisa polo

--**coll polo** – shirt collar – cuello polo – col polo – colletto polo – colarinho polo; [Br] (f) gola polo

pul·lòver – V-neck pullover, [col·l] woolly pully; [EUA] V-neck sweater – jersey de cuello en V – pull à col en V – maglione con scollo a V – (f) camisola de malha de gola em bico, camisola de malha de decote (/de gola) em V; [Br] (m) suéter com decote em V

rebeca – v. **càrdigan**

sahariana – safari jacket, bush jacket, *sahariana* – sahariana – saharienne – sahariana – saariana

samarreta [ús exterior] – T-shirt – camiseta – T-shirt – T-shirt – T-shirt; [Br] camiseta

samarreta de ratlles [Armada] – sailor shirt, striped shirt – camiseta de rayas – (m) tricot rayé – màglia (/maglietta) a righe – camisola de riscas, camisola às riscas; [Br] camiseta listrada

samarreta de ratlles soviètica – v. **telniaixka**

samarreta sense mànigues [ús exterior] – (sleeveless) vest; [EUA] tank top, A-shirt – camiseta sin magas – (m) débardeur, [col·l] marcel; [Suïssa] (f) camisole – canottiera – camisola sem mangas; [Br] camiseta sem manga, camiseta regata

sobreguerrera – v. **sobrejaqueta**

sobrejaqueta – oversuit jacket – sobreguerrera – surveste, veste de survêtement – sovraggiubba – (m) casaco (de sobre-uniforme)?; [Br] (f) túnica (de sobre-uniforme)?

sobrevesta – v. **dalmàtica**

suèter [jersei de coll rodó força gruixut] – v. **jersei de coll rodó**

Tarnhemd [Tercer Reich] – v. **brusa mimètica**

telniaixka [URSS, etc., Armada i forces d'elit] – *telnyashka* – *telniashka* – *telniachka* – *tel'njaška* – *telniashka*

ulanka (f) – *ulanka* – *ulanka* – *ulanka* – *ulanka* – *ulanka*

--**plastró** – plastron – plastrón – plastron – piastrone, (f) placca frontale – plastrão, peitilho

Waffenrock [alemany] – v. **guerrera**

woolly-pully [anglès, col·l] – v. **jersei de coll rodó**; v. **pul·lòver**

zhongshanzhuang [xinès guanhua, 'indumentària de (Sun) Zhongshan'] – v. **guerrera Mao**

Complements

bufanda – scarf – bufanda – (m) écharpe – sciarpa – (m) cachecol, abafo de pescoço

bufanda tubular – neck warmer, headover – bufanda tubular; [col·l] braga – (m) cache-cou – (m) scaldacollo – (m) gorro cachecol

chèche [francès] – v. **taguelmust**

cinturó [de guerrera, etc.] – v. **11. Equipament: cinturó**

corbata – tie; [s. XVIII] cravat – corbata – cravate – cravatta – gravata

fulard – v. **mocador de coll**

fulard khmer (/cambodjà) – v. **krama**

fulard saharià (/amazic) – v. **taguelmust**

fulard vietnamita – v. **khăn rằn**

guant – glove; [de canell] gauntlet – guante – gant – guanto – (f) luva

guant tàctic – tactical glove – guante táctico – gant tactique – guanto tàttico – (f) luva táctica; [Br] luva tática

khăn rằn -- khăn rằn -- khăn rằn -- khăn rằn -- khăn rằn -- khăn rằn

krama (m) – krama – krama – krama – krama – krama

kufiya (f), (m) **ximagh**, **mocador palestí** – keffiyeh, shemagh, Palestinian scarf – kufiyya, shemagh, pañuelo palestino – (m) keffieh, kéfié, shemagh, foulard palestinien – kefiah, chefiah, shemagh, fazzoletto palestinese – (m) keffiyeh, shemagh, lenço palestiniiano

manyopla – mitten – manopla – moufle – manòpola, muffle – luva (com um só dedo)

mitena – fingerless glove, mitt – (m) mitón – mitaine – mitena – mitene, luva sem dedos

mocador de coll, **fulard** – scarf; [EUA] neckerchief – pañuelo de cuello – foulard, plastron – fazzoletto da collo – lenço para o pescoço; [Br] cachecol

mocador palestí – v. **kufiya**

shemagh [anglès] – v. **kufiya**

taguelmust [amazic, 'vel de rostre'] – chèche – [tropes colonials franceses] chèche; [tropes colonials espanyoles] rexá, zam – chèche – chèche – chèche

5 PECES SUPERIORS: PECES D'ABRIGAR I ANTIINTEMPÈRIE

peça d'abrigar; roba d'abrigar – cold weather garment, weather-protective garment; warm cloth, warm clothing – prenda de abrigo; ropa de abrigo – (m) vêtement chaud; habillement chaud, vêtements chauds – (m) indumento caldo; abbigliamento caldo, vestiti caldi – peça de agasalho, peça de abrigo; (m) agasalho, (f) roupa de abrigo

anorac – anorak, mountain smock, windproof smock – anorak – anorak, blouson de skieur – (f) giacca a vento, (m) piumino, anorak – anoracque

armilla de pell – v. **samarra**

buixlat [rus, Armada] – v. **tabard**

buixlat [URSS, exèrcit, 1969-1984] – *bushlat*, quilted jacket – *bushlat*, (f) guerrera almohadillada – *bushlat*, (f) veste matelassée – *bushlat*, (f) giubba trapuntata – *bushlat*, casaco almofadado

canadenca – sheepskin coat – canadiense – canadienne – (m) giaccone di pelle, (f) *canadienne* – *canadienne*

cangur – k-way – canguro – en-k ('en cas'), *k-way* – *k-way* – *k-way*

capa – cape, cloak – capa – cape – (m) mantello – capa

capa curta – v. **esclavina**

capot – greatcoat – capote – (f) capote, (m) manteau – cappotto – capote

--faldó replegat, faldó recollit – skirt-buttoned back – faldón recogido – pan relevé – (f) falda agganciata in alto, falda rialzata – (f) aba pregada, aba abotoada

capot tres quarts; [EUA] Mackinaw – three-quarter coat; Mackinaw coat, Mackinaw – capote tres cuartos; *Mackinaw* – (f) capote trois-quarts, (m) manteau trois-quarts; *Mackinaw* – cappotto tre quarti; *Mackinaw* – capote très-quartos; *Mackinaw*

capot tres quarts folrat de pell – v. **canadenca**

esclavina – (short) cape, (short) cloak, pelerine – esclavina, pelerina – pèlerine – mantellina – capa (curta), capa impermeável; [Br] pelerine

Feldjacke [alemany] – v. **parca**

gavardina, trinxera – trench coat – gabardina, trinchera – trench – trench – gabardina

gorka [URSS, d'ençà 1984] – v. **anorac**; v. **parca**

guerrera capitonada [URSS] – v. **buixlat**

guerrera encoixinada, guerrera embuatada [URSS] – v. **telogreika**

guerrera encoixinada, guerrera embuatada [Xina] – padded jacket – guerrera acolchada – veste molletonnée (/ouatinée/rembourrée) – giubba imbottita – (m) casaco acolchoado

impermeable – raincoat – impermeable – imperméable – impermeabile – impermeável

Mackinaw [EUA] – v. **capot tres quarts**

mente [hongarès] – v. **pellissa**

parca – parka – (m) chaquetón de intemperie, (f) parka – parka – sovraggiubba, parka – (m) casaco de abafo, casacão impermeável, (f) parca

--**caputxa incorporada** – integral hood– capucha incorporada – (m) capuchon intégré – (m) cappuccio incorporato – (m) capuz incorporado

--**caputxa separable** – detachable hood – capucha separable – (m) capuchon amovible – (m) cappuccio staccabile – (m) capuz removível

--**folre de pell; folre encoixinat (/capitonat)** – fur (/pile) lining; padded (/quilted) lining – forro de piel; forro acolchado (/almohadillado) – (f) doublure en fourrure; (f) doublure molletonnée (/matelassée) – (f) fòdera in pelliccia; (f) fòdera imbottita (/trapuntata) – forro de pele; forro acolchoado (/almofadado)

pelerina – barbarisme per **esclavina** i per **ponxo impermeable**

pellissa – pelisse – pelliza – pelisse – pelliccia – peliça

ponxo impermeable – poncho, rain poncho; [a voltes] pelerine – poncho impermeable – poncho imperméable; [a voltes] (f) pèlerine – *poncho* impermeabile, pòncio impermeabile – poncho impermeável

samarra [capot] – v. **canadenca**

samarra, armilla de pell (/de cuir) – jerkin, leather jerkin – zamarra, (m) chaleco de piel (/de cuero) – (m) gilet en cuir – (m) gilè in pelle (/in cuoio) – samarra, (m) colete de pele (/de couro)

tabard [Armada] – pea coat – tabardo – caban; [a voltes] paletot – giaccone – casacão

telogreika [URSS, 1935-1969] – *telogreika* – *telogreika* – *telogreika* – *telogreika* – *telogreika*

trenca [Armada] – duffle coat, duffel coat – trenca – duffel-coat – (m) montgomery – (m) capote de abafo; [col·l] (f) canadiana

--**botó de banya i alamara, (f) banya i alamara** – toggle and frog (/loop) – botón (de cuerno) y alamar – (f) bûchette et brandebourg – bottone (di legno) e alamaro – (m) botão (de corno) e alamar

trinxera – v. **gavardina**

Windbluse [Tercer Reich, 1942-1945] – v. **anorac**

Windjacke [Àustria d'entreguerres, Tercer Reich] – v. **capot tres quarts**

Winterjacke [Tercer Reich, 1942-1945] – v. **parca**

xinel [rus] – v. **capot**

xuba [rus] – v. **canadenca**

6 PECES INFERIORS

peça inferior – lower garment – prenda inferior – (m) bas de vêtement – (m) capo inferiore – peça inferior

bombatxo – v. **calçó bombatxo**; v. **pantaló bombatxo**

calces de davantal – v. **calçó**

calçó – breeches – calzón – (f) culotte – calzoni – calção, calções

--**tall amb botó i trau** – vent with button and buttonhole – (f) abertura con botón y ojal – (f) fente avec bouton et boutonnière – spacco con bottone ed occhiello – corte com botão e casa

--**tall amb llengüeta i botó** – vent with strap (/tab/flap) and button – (f) abertura con tira y botón – (f) fente avec patte et bouton – spacco con fettuccia e bottone – corte com fita e botão

--**tall amb veta** – vent with lace – (f) abertura con cinta – (f) fente avec lacet – spacco con fettuccia – corte com fita

calçó arrapat (/ajustat) – tight-fitting breeches, tight breeches – calzón ceñido – (f) culotte collante – calzoni attilati, calzoni aderenti – calções apertados (/ajustados), calções cingidos

calçó bombatxo – (non-flared) baggy breeches – calzón bombacho – (f) culotte bouffante – calzoni gonfi – calções folgados

calçó de golf – v. **pantaló de golf**

calçó de muntanya, calçó d'alpinisme – mountain breeches – calzón de montaña – (f) culotte de montagne, culotte d'escalade – calzoni da montagna – calções de montanha

calçó de muntar – v. **pantaló de muntar**

faldilla – skirt – falda – jupe – gonna – saia

faldilla escocesa – en contextos militars, v. **kilt**

fustanel·la [grec *foustanélla*] – fustanella – fustanela – fustanelle; [a voltes] foustanelle – fustanella – fustanela

kilt [escocès *filleadh beag*] – kilt – kilt – kilt – kilt – kilt

--**sporran** [escocès *sporan*] – sporran – *sporran* – *sporran* – *sporran* – *sporran*

pantaló – trousers; [EUA, col·l] pants – pantalón – pantalon – pantaloni – (f) calças; [Br] (f) calça

--**baixos** – bottom, bottom leg – bajos – bas – bordo inferiore – (f) orla inferior

--**botó** – button – botón – bouton – bottone – botão

- bragueta (amb tapeta)** – fly (with a flap), fly front – bragueta (con tapa) – braguette (avec patte) – patta (con pattina) – braguilha (com carcela/com tapa-braguilha)
- butxaca** – pocket – (m) bolsillo – poche – tasca – (m) bolso, (f) algibeira; [Br] (m) bolso
- butxaca de maluc – v. **butxaca del davant**
- butxaca de rellotge, rellotgera** – fob, fob pocket, watch pocket; [EUA] vest pocket – (m) bolsillo relojero, bolsillo cerillero – poche gousset – (m) taschino per orologio – (m) bolso de relógio
- butxaca del davant (vertical/de biaix/corba)** – front top pocket (vertical/slash/curved), side pocket – (m) bolsillo delantero (vertical/al bias/curvo) – poche avant (verticale/en biais/cavalière), poche latérale (/de côté) – tasca anteriore (verticale/alla francese/tipo jeans), tasca laterale – (m) bolso da frente (vertical/em faca/curvo)
- butxaca frontal – v. **butxaca del davant**
- butxaca lateral – v. **butxaca del davant**
- butxaca posterior, butxaca del darrere, revolvera** – hip pocket, back pocket – (m) bolsillo trasero, bolsillo de atrás (/de detrás) – poche-révolver, poche arrière – tasca posteriore – (m) bolso de trás, bolso na traseira, bolso posterior
- camal** – leg, trouser leg – (f) pernera – (f) jambe – pantalone – (f) perneira
- cintura** – waistband – pretina, cinturilla – ceinture – vita – (m) cós
- cintura alta; (m) pantaló de cintura alta** – high waist; high-waisted trousers – cintura alta, (m) talle alto, tiro alto; pantalón de tiro alto (/de cintura alta/de talle alto) – taille haute; pantalon taille haute – vita alta; pantaloni a vita alta – cintura alta; (f) calças de cintura alta
- cintura natural; (m) pantaló de cintura natural** – natural waist; natural waisted trousers – cintura natural, (m) talle natural, tiro natural; pantalón de tiro medio – taille naturelle; pantalon à la taille naturelle – vita naturale; pantaloni in vita – cintura natural; (f) calças de cintura natural
- davant** – front – delantero – avant – davanti – frente
- darrere** – back – trasero – arrière – dietro – trás, [f] traseira
- gira** – turn-up; [EUA] cuff, pant cuff – vuelta – (m) retroussi, revers – (m) risvolto – (m) virado
- obertura lateral** [en comptes de bragueta] – side vent – abertura lateral – fente latérale, ouverture latérale – (m) spacco laterale, (f) chiusura laterale – abertura lateral
- passador [de cintura] – v. **traveta**
- pinça** – pleat – pinza – pince – piega, *pince* – prega
- ratlla** – crease – raya – (m) pli – piega – (m) vinco

--rellotgera – v. **butxaca de rellotge**

--revolvera – v. **butxaca posterior**

--**tall** [a la cintura posterior] – vent – (f) abertura – (f) fente – spacco – corte

--**trava** [de peu] – footstrap – trabilla – (m) sous-pied, (f) patte (de pantalon) – (m) sottopiede – presilha

--**traveta** [de cintura] – belt loop – trabilla, presilla, (m) pasador – (m) passant – (m) passante – (m) passador, (f) presilha

--**trinxà** – adjustable waist strap – trabilla, trinchà – martingale – martingala – presilha; [Br] tira tensora, tira reguladora

--**vora** – hem – (m) dobladillo – (m) ourlet – (m) orlo – bainha

pantaló arrapat (/ajustat) – tight-fitting trousers, tight trousers – pantalón ceñido – pantalon collant – pantaloni attilati, pantaloni aderenti – (f) calças apertadas (/ajustadas), calças cingidas

pantaló bombatxo – baggy trousers – pantalón bombacho, pantalón gudari, pantalón noruego – pantalon bouffant – pantaloni gonfi – (f) calças folgadas

pantaló calçó – semi-breeches, tapered trousers, trousers with tapered legs – pantalón (ajustado por debajo de la rodilla); [amb eixamplament de cuixa] pantalón granadero – pantalon-culotte – pantaloni (attillati sotto il ginocchio) – (f) calças (apertadas abaixo do joelho)

pantaló capitonat [URSS, 1969-1984] – quilted trousers – pantalón almohadillado – pantalon matelassée – pantaloni trapuntati – (f) calças almofadadas

pantaló curt – short trousers, shorts; [EUA] shorts – pantalón corto – (f) culotte courte; [post 1970, col·l] (m) pantalon court, *shorts* – pantaloni corti, pantaloncini – calções; [Br] bermuda, calção

pantaló d'esquí [afusat] – ski trousers – pantalón de esquí – pantalon de ski (/de skieur), fuseaux de ski – pantaloni da sci (/da sciatore) – (f) calças de esquí

pantaló de *buixlat* [URSS] – v. **pantaló capitonat**

pantaló de campana [mariners] – bell-bottomed trousers, bell-bottoms – pantalón de campana – pantalon à pattes d'éléphant – pantaloni scampanati, pantaloni a campana, pantaloni a zampa d'elefante – (f) calças de pata de elefante

pantaló de davantal [amb tapeta abatible en comptes de bragueta] – fall front trousers – pantalón con puente – pantalon à pont – pantaloni a ponte, pantaloni alla marinara – (f) calças com ponte

pantaló de golf [en realitat, calçó] – plus fours, golfing trousers – pantalón de golf – (f) culotte de golf – calzoni alla zuava – (f) calças de golfe

pantaló de muntar [calçó o pantaló] – riding breeches – pantalón de montar; [tropes no muntades] pantalón granadero – (f) culotte de cheval – pantaloni da equitazione, pantaloni a sbuffo, pantaloni alla cavallerizza – (f) calças de montar, (m) calções de montar; [Br] (m) culote

--bossa, **eixamplament de cuixa** – flare, flared thigh, balloon leg – curvatura lateral – (m) évasée – (m) sbuffo – (m) amplo na coixa

--obertura amb botons i traus – vent with buttons and buttonholes – abertura con botones y ojales – fente avec boutons et boutonnières – (m) spacco con bottoni ed occhielli – (m) corte com botões e casas

--obertura amb cordó i ullets – vent with lace and eyelets – abertura con cordón y ojetes (/ojillos) – fente avec lacet et oeillets – (m) spacco con laccio ed occhielli – (m) corte com atacador (/cadarço) e ilhós (/furos)

--obertura amb veta – vent with lace – abertura con cinta – fente avec lacet – (m) spacco con fettuccia – (m) corte com fita

pantaló de *telogreika* [URSS] – v. **pantaló encoixinat**

pantaló encoixinat, pantaló embuatat [Xina, URSS] – padded trousers – pantalón acolchado – pantalon molletonné (/ouatiné/rembourré) – pantaloni imbottiti – (f) calças acolchoadas

pantaló escacat (de tartà) [escocès *triubhas*] – trews (tartan trousers, checkered trousers) – *trews* (pantalón escaqueado de tartán) – *trews* (pantalón échiqueté à tartan) – *trews* (pantaloni scaccati a tartan) – *trews* (calças axadrezadas de tartã)

pantaló hongarès [arrapat, blau i amb alamars] – Hungarian trousers – pantalón húngaro – pantalon hongrois – pantaloni (/calzoni) ungheresi, pantaloni (/calzoni) all'ungherese – (f) calças húngaras

pantaló llarg – long trousers; [EUA] long pants – pantalón largo – pantalon long – pantaloni lunghi – (f) calças compridas; [Br] calça comprida

pantaló multibutxaca – cargo trousers; [EUA] cargo pants – pantalón *cargo*; [a voltes] pantalón multibolsillos – pantalon *cargo*, pantalon multipoches – pantaloni a tasconi, pantaloni *cargo*; [a voltes] pantaloni multitasche – (f) calças *cargo*; [a voltes] calças da carga, calças multibolsos

--baix amb llengüeta ajustable (mitjançant botons) – adjustment strap (/tab/flap) at the bottom (through buttons) – bajo con tira de ajuste (mediante botones) – bas à patte de serrage (à moyen de boutons) – bordo con patta regolabile (per mezzo di bottoni) – (f) orla com pestana de ajustamento (por meio de botões)

--baix amb veta (/cordó) ajustable, (f) vora amb veta (/cordó) ajustable; (m) baix ajustable (/regulable) mitjançant veta (/cordó), (f) vora ajustable (/regulable) mitjançant veta (/cordó) – adjustable drawstring at the bottom (/bottom hem); drawstring-adjustable bottom (/bottom hem) – bajo (/dobladillo) con cinta (/cordón) de ajuste; bajo (/dobladillo) ajustable (/regulable) mediante cinta (/cordón) – bas (/ourlet) à bande (/lacet/cordon) de serrage; bas (/ourlet) ajustable (/réglable) par bande (/lacet/cordon) – bordo (/orlo) con nastro regolabile (/con laccio di tenuta/a cordoncino regolabile); bordo (/orlo) regolabile da nastro (/da laccio/da cordoncino) – (f) orla (/bainha) com fita (/cordão) de ajustamento; (f) orla (/bainha) ajustável (/regulável) por fita (/cordão)

--**baix elàstic, baix elastitzat, baix amb elàstic incorporat**; (f) **vora elàstica, vora elastitzada, vora amb elàstic incorporat** – elastic bottom (/bottom hem), elasticated bottom (/bottom hem); [EUA] elastic bottom (/bottom hem), elasticized bottom (/bottom hem) – bajo (/dobladillo) elástico, bajo (/dobladillo) elastizado, bajo (/dobladillo) con elástico incorporado – bas (/ourlet) élastique, bas (/ourlet) serré par élastique intégré – bordo (/orlo) elástico, bordo (/orlo) elasticizzato, bordo (/orlo) con elástico incorporato – (f) orla (/bainha) elástica, orla (/bainha) com elástico incorporado

--**butxaca de càrrega**; [al lateral] **butxaca lateral de manxa** – cargo pocket; bellows map pocket, field dressing pocket, side patch pocket, patch pocket halfway down the leg (/on the thighs) – (m) bolsillo de carga; (m) bolsillo lateral de fuelle – poche à soufflet; poche latérale à soufflet – tasca a soffietto, (m) tascone a soffietto; tasca laterale a soffietto, (m) tascone laterale a soffietto – (m) bolso de fole; (m) bolso lateral de fole

--**butxaca frontal** [al camal] – front pocket, map pocket – (m) bolsillo frontal – poche frontale – tasca frontale, (m) tascone frontale – (m) bolso frontal

--butxaca lateral de manxa [butxaca de càrrega al lateral] – v. **butxaca de càrrega**

--**cremallera** – zip; [EUA] zipper – cremallera – fermeture éclair, glissière, cremaillère – cerniera lampo – (m) fecho-de-correr; [Br] zíper

--**genollera** – knee pad, knee reinforcement, reinforced knee – rodillera – genouillère – ginocchiera – joelheira

--**reforç, pedaç de reforç** – reinforcement, reinforcement patch – refuerzo, parche de refuerzo – renfort, (f) plaque de renfort – rinforzo, (f) toppa di rinforzo – reforço, (f) aplicação de reforço

--**tapeta** [de butxaca] – pocket flap – tapa, cartera – patte (de fermeture); (m) rabat (de poche) – aletta, patta – portinhola

pantaló polaina – trousers-gaiters, legging-trousers, gaitered trousers – [amb eixamplament o sense] pantalón-polaina; [amb eixamplament de cuixa] pantalón granadero – pantalons-guêtres; pantalon-culotte – pantaloni a ghetta – (f) calças (com polaina incorporada)

--**obertura amb botons i traus** – vent with buttons and buttonholes – abertura con botones y ojales – fente avec boutons et boutonnières – (m) spacco con bottoni ed occhielli – (m) corte com botões e casas

pantaló recte – straight trousers; [EUA] straight pants – pantalón recto – pantalon droit – pantaloni diritti (/dritti), pantaloni a tubo – (f) calças direitas; [Br] calça reta

semicalçó – v. **pantaló calçó**

sobrepantaló – overtrousers – sobrepantalón – surpantalon, pantalon de survêtement; [Primera Guerra Mundial] (f) salopette – sovrappantaloni – (f) sobre-calças; [Br] sobre-calça

trews [anglès] – v. **pantaló escacat**

Complements

cinturó [de pantaló] – waist belt – cinturón, cinto – (f) ceinture – (f) cintura, (f) cinta – cinto

elàstics – braces; [EUA] suspenders – tirantes– (f) bretelles – (f) bretelle – suspensórios

tirants – v. **elàstics**

7 PECES DE COS SENCER

peça de cos sencer – one-piece garment – prenda de una pieza, prenda de cuerpo entero – vêtement une-pièce, vêtement d'une seule pièce – indumento monopezzo, indumento in un pezzo – vestuário inteiriço, vestuário de uma só peça

equip NBQ, (f) **granota NBQ** – NBC suit – traje NBQ – (f) combinaison (/tenue) NBC, (m) survêtement NBC – (f) tuta NBC – fato NBQ; [Br] (m) terno NBQ?

granota (de treball) – boilersuit; [EUA] coveralls – (m) mono (de trabajo); [Hispanoamèrica] overol – combinaison – tuta – (m) fato-macaco, fato de macaco; [Br] (m) macacão

granota de salt [paracaigudistes] – jumpsuit – (m) mono de salto – combinaison de saut, tenue de saut – combinazione di l'ancio; [col·l] tuta di l'ancio – combinação de saltos, (m) fato de saltos; [Br] (m) macacão de salto

granota de tanquista – [sobreuniforme] tank crew oversuit, tank crew overalls; [uniforme] tank crew suit – (m) mono de tanquista – combinaison de tankiste – combinazione di carrista; [col·l] tuta – (m) fato para guarnição de carro de combate; [Br] (m) macacão para guarnição de blindado

granota de vol [aviadors] – flying suit, flying overall; [EUA] flight suit – (m) mono de vuelo – combinaison de vol – combinazione di (/da) volo; [col·l] tuta di volo – (m) fato de voo, (f) combinação de voo; [Br] (m) macacão de vôo

granota NBQ – v. **equip NBQ**

pantaló de peto, [col·l] **peto** – overall, dungarees; [EUA] overall, bib-and-brace overall, bib overall – pantalón con peto, [col·l] peto – (f) salopette – pantaloni con pettorina – (f) jardineiras, calças com peitilho; [Br] (f) jardineira

pantaló granota – v. **pantaló de peto**

peto – v. **pantaló de peto**

sobreuniforme d'una peça [per a campanya] – one-piece oversuit, one-piece overgarment – sobreuniforme de una pieza – survêtement une-pièce, (f) combinaison – sovravestito monopezzo, (f) tuta monopezzo – sobre-uniforme de uma peça

8 ROBA INTERIOR

roba interior – underwear – ropa interior – (m) sous-vêtements – biancheria intima – roupa interior, roupa de baixo; [Br] roupa íntima, roupa de baixo

bragues – v. **calces**

calça [de cama i peu] – v. **mitja**

calces, bragues – knickers; [EUA] panties – bragas – culottes – mutande – cuecas, calcinhas; [Br] calcinha

calcetí – v. **mitjó**

calçotet – underpants; [fins mitjans s. XX] drawers – calzoncillo – caleçon – (f) mutanda – (f) cuecas; [Br] (f) cueca

--**bòxer** – boxer shorts, trunks; [EUA] boxers – bóxer – boxer – boxer – bóxeres; [Br] (f) cueca *boxer*

--**eslip** – briefs – slip – slip – slip – slip; [Br] (f) cueca slip

calçotet llarg – long underpants, drawers; [col·l] long johns – calzoncillo largo – caleçon long – (f) mutanda di lana – (f) ceroulas; [Br] (f) ceroula

camisa de dormir – nightshirt – (m) camisón – chemise de nuit – camicia da notte – camisa-de-dormir; [Br] camisola

camiseta [roba interior] – v. **samarreta**

draps d'embolicar els peus – footwraps – trapos de envolver los pies – (f) chaussettes russes, chaussettes polonaises, (m) chiffons à envelopper les pieds – (f) pezze da piedi – panos de envolver os pés

Fußlappen [alemany] – v. **draps d'embolicar els peus**

mitja, calça – stocking – media – (m) bas – calza – meia

mitjó, calcetí – sock – calcetín – (f) chaussette – calzino – (f) peúga; [Br] meia

mitjó llarg de llana espessa [tropes de muntanya] – long thick wool sock, long heavy wool sock – calcetín largo de lana espesa – (f) chaussette longue en laine épaisse – calzettone – (f) meia de lã espessa

pantis – tights; [EUA] pantyhose – (f) pantimedias – collants – *collant*, (f) calzamaglia – (f) meias-calças; [Br] (m) colã, (f) meia-calça

pijama – pyjamas; [EUA] pajamas – pijama – pyjama – pigiama – pijama

portianka [rus] – v. (plural) *portianki*

portianki [rus] – v. **draps d'embolicar els peus**

roba interior tèrmica – thermal underwear – ropa interior tèrmica – (m) sous-vêtements thermiques – biancheria ìntima tèrmica – roupa interior tèrmica; [Br] roupa íntima tèrmica

--**samarreta tèrmica** – thermal vest; [EUA] sweatshirt – camiseta tèrmica – (m) maillot thermique – maglia tèrmica – camisola tèrmica

--**sotapantaló tèrmic, calçotets tèrmics** – thermal drawers, [col·l] long Johns; [EUA] sweatpants – pantalones tèrmicos – sous-pantalon thermique – sottopantalone tèrmico – (f) calças tèrmicas

samarreta [roba interior] – vest, singlet; [EUA] undershirt – camiseta – (m) maillot de corps – magliètta – camisola interior; [Br] camiseta

samarreta sense mànigues [roba interior] – (sleeveles) vest; [EUA] tank top, A-shirt – camiseta sin mangas – (m) maillot sans manches – maglietta senza màniche, canottiera – camisola sem mangas; [Br] camiseta sem manga

sostenidor – brassiere; [col·l] bra – sostén, sujetador – soutien-gorge – reggiseno – sutiã, porta-seios

9 CALÇAT I ELEMENTS AFINS

calçat, calcer – footwear; [EUA] footgear – calzado – (f) chaussure – (f) calzatura – calçado

bota – boot – bota – botte – (m) stivàle – bota

--**canya** – leg (of boot) – caña – tige (de botte) – (m) gambàle – (m) cano, canhão

bota alta – field boot, high boot, tall boot, jack boot – bota alta – botte – (m) stivàle alto – bota de cano alto, bota alta

bota baixa – v. **botina**

bota d'aigua – rubber boot – bota de goma, bota de agua; [col·l] katiuska – botte en caoutchouc, botte de pluie – (m) stivàle da piòggia, stivàle in gomma – bota de borracha; [Br, col·l] galocha

bota d'hússar – v. *csizma*

bota de campanya, bota tàctica [termes genèrics] – combat boot, tactic boot – bota de campaña, bota táctica – botte de combat, botte de campagne, botte tactique – (m) stivàle da combattimento, stivàle tàttico – bota de campanha, bota táctica, [Br] bota tática

bota de cordons – laced boot, lace-up boot – bota de cordones – botte lacée – (m) stivàle con lacci (/con stringhe/allacciati) – bota com cordões, bota atacada, (m) borzeguim

--**cordó i ullets** – lace and eyelets – cordón y ojetes (/ojillos) – lacet et oeillets – laccio ed occhielli – atacador e ilhós

bota de cuixal – bucket-top boot, thigh boot, top boot – bota de medio muslo – botte à revers, cuissarde – (m) stivalone, stivàle a rìsvolta, stivàle al ginòcchio – bota até a coxa

bota de desert – desert boot, desert combat boot, desert patrol boot – bota de desierto – botte de désert – (m) stivalétto da deserto – bota de deserto

bota de jungla – jungle boot – bota de jungla – botte de jungle – (m) stivalétto da giungla – bota de floresta, bota de mato; [Br] bota de selva

bota de lona – canvas boot – bota de lona, bota-alpargata – [genèricament] botte en toile; [exèrcit francès] botte de brousse, [col·l] (m) pataugas – (m) scarponcino in tela – bota de lona

bota de mitja canya – middle boot – (m) borceguí, (f) bota de media caña – (m) brodequin; [col·l] ranger, rangeot – (m) stivalétto, stivalétto anfibio – bota de meio cano; [Br] (m) coturno

--**cordó i ullets** – lace and eyelets – cordón y ojetes (/ojillos) – lacet et oeillets – laccio ed occhielli – atacador e ilhós

--**corretges i sivelles** – straps and buckles – correas y hebillas – languettes et boucles – cinghie e fibbie – correias e fivelas

bota de muntanya – mountain boot, mountaineering boot – bota de montaña – (m) brodequin de montagne, (f) chaussure de montagne – (m) scarpone (da montagna/da sci), stivalétto (per truppe da montagna) – bota de montanha

bota de muntar – riding boot – bota de montar – botte de cavalerie, botte d'équitation – stivàle (da cavalleria/da equitazione) – bota de montar, bota alta, bota de cavalaria; [Br] bota de cavalaria, bota de montaria, bota de montar

bota-espardenya – v. **bota de lona**

bota ferrada – hobnailed boot – bota claveteada – botte ferrée – (m) stivàle chiodato – bota ferrada; [Br] bota tacheada

bota hongaresa [s. XVIII-XIX] – v. *csizma*

bota japonesa de dos dits – v. **tabi**

bota mosquetera [col·l] – v. **bota de cuixal**

botes de feltre per a la neu [Rússia, etc.] – v. **vàlenki**

bota tàctica – v. **bota de campanya**

botí [com a tipus de bota] – castellanisme per **botina**

botina – ankle boot; [EUA, en alguns models] shoe – [tipològicament] (m) botín, (f) botina; [en l'ús militar, generalment] (f) bota – (m) brodequin – (m) scarponcino – bota de cano curto, (m) botim; [Br] (m) borzeguim, (f) botina

botina de lona – v. **bota de lona**

botina hongaresa [s. XVIII-XIX] – v. *csizma*

csizma [hongarès, 'bota'] – v. **bota de muntar**; v. **botina**

espardenya – *espadrille* – alpargata – *espadrille* – *espadrilles* – alpercata

espardenya balcànica – v. **opanci**

heibuxie [xinès guanhua, 'sabata negra de roba'] – *heibuxie* – (m) *heibuxie* – (m) *heibuxie* – *heibuxie* – (m) *heibuxie*

opanak [serbocroat; pron. 'ópanak'] – v. (plural) **opanci**

opanci [Balcans; pron. 'ópantsi'] – *opanci* – *opanci* – *opanci* – *opanci* – *opanci*

sabata – shoe – (m) zapato – (m) soulier – scarpa – (m) sapato

--**cordó i ullets** – lace (/shoelace) and eyelets – cordón y ojete (/ojillos) – lacet et oeillets – (f) stringa ed occhielli – atacador (/cadarço) e ilhós (/furos)

--**empenya** – vamp – (m) empeine – (m) empeigne – tomaia – pala, gáspea

--**llengüeta** – tongue – lengüeta – languette – linguetta – língua

--**sola** – sole – suela – semelle – suola – sola

--**taló** – heel – tacón – talon – tacco – salto

sabata de sivella – belt shoe, buckle shoe – (m) zapato de hebilla – chaussure à boucle – scarpa con fibbie – (m) sapato de fivela

--**sivella** – buckle – hebilla – boucle – fibbia – fivela

sabata xinesa d'estil ballarina – v. **heibuxie**

sabatilla esportiva, [col·l] **vamba** – physical training shoe, athletic shoe – zapatilla de deporte, [col·l] vamba – chaussure de sport – scarpa da ginnastica – (m) sapato de lona, (f) sapatilha, (m) ténis; [Br] (m) tênis, sapato estilo tênis

sandàlia – sandal – sandalia – sandale – (m) sàndalo – sandália

tabi [japonès] – *tabi* – *tabi* – (f) *tabi* – *tabi* – *tabi*

Tschismen [alemany] – v. **csizma**

txizma – transcripció ortogràfica catalana; v. **csizma**

vàlenki [rus] – *valenki* – *válenki* – *valenki* – *vàlenki* – *válenki*

vàlenok [rus] – v. (plural) **vàlenki**

vamba – v. **sabatilla esportiva**

Complements

benes – puttees – vendas – bandes molletières – fasce mollettieri – grevas

--**veta** – tape – cinta – (m) ruban – fettuccia, (m) làccio, nastro – fita

botí [polaina de gala] – spat – (f) polaina – (f) guêtre – (f) uosa – (f) polaina

esperó – v. **11. Equipament**

polaina – gaiter; legging; anklet – polaina; (m) legui – guêtre; jambièrre – ghetta, cavigliera; (m) gambale; (f) uosa – polaina

--**botons i traus** – buttons and buttonholes – botones y ojales – boutons et boutonnières – bottoni ed occhielli – botões e casas

--**cordó i ullets** – lace and eyelets – cordón y ojetes (/ojillos) – lacet et oeillets – laccio ed occhielli – atacador (/cadarço) e ilhós (/furos)

--**corretges i sivelles** – straps and buckles – correas y hebillas – languettes et boucles – languette e fibbie – correias e fivelas

--**trava** – footstrap – trabilla – (m) sous-pied – (m) sottopiede – presilha

polaina (per a tropa desmuntada) [alta o baixa, i de roba] – [alta] gaiter; [baixa] anklet; [*gaiter* EUA m. 1938] legging – polaina – guêtre – [alta] ghetta, cavigliera; [baixa] (f) uosa – polaina

polaina (per a tropa muntada) [alta i de pell] – legging – (m) legui – jambière – (m) gambale – polaina

polaina de gala [baixa i clara] – v. **botí**

10 INSÍGNIES I ORNAMENTS

insígnia [terme genèric] – insignia – insignia – (m) insigne – insegna – insígnia

aiguillette – *aiguillette* – *aiguillette* – *aiguillette* – *aiguillette* – agulheta

alamara, (m) **nus hongarès** – Austrian knot – (m) alamar – (m) brandenbourg, noeud hongrois – (m) alamaro, nodo ungherese – (m) alamar, nó húngaro, brandenbourg

aplicació de coll – collar patch, collar tab, gorget patch – (m) parche de cuello – patte de collet; [escudiforme] (m) écusson de col – mostrina, mostreggiatura – aplicação de gola

aplicació pectoral [autoadhesiva, amb divisa] – chest patch – galleta – bande d’auto-aggripant – (m) adesivo pettorale – passadeira

banda [en bandolera] – shash – banda – écharpe – sciarpa – banda

borla, (m) **floc** – tassel – borla – (m) gland – (m) fiocco – borla

braçal – [militar] brassard; [civil/paramilitar] armband – brazalete – brassard – bracciale – braçal, (f) braçadeira, faixa de braço

braçalet, (f) **polsera** [d'identificació o de supervivència] – bracelet – (f) pulsera, (m) brazalete – bracelet – braccialeto – (f) pulseira, (m) bracelete

brodadura, **brodaria** – embroidery, braid, lace – (m) entorchado – broderie – bordadura – bordadura, (m) bordado

carnet militar; **llibret militar** – paybook – (f) cartilla militar – livret militaire – (f) scheda militare (/personale), tessera militare; (m) libretto militare – (f) caderneta militar

cinta de bocamàniga, **cinta de braç** [alemany *Ärmelband*, *Ärmelstreifen*] – cuff title – cinta de bocamanga, cinta de brazo – bande de bras – fàscia da bràccio – fita de braço, fita de manga

color d'arma, **color distintiu**; [en casaques, etc.] **color contrastant** – facing colour, facing – color distintivo – (f) couleur distinctive – colore distintivo – (f) cor distintiva

condecoració – decoration, award – condecoración – décoration – decorazione – condecoração

contraxarretera – counter-epaulette, contra-epaulette; [EUA] counter-epaulet, contra-epaulet – capona – contre-épaulette – contropallina – charlateira

cordó – cord; lanyard; shoulder knot – cordón – cordon – cordone, cordellino, (f) cordellina – cordão, torçal

distintiu – v. **insígnia** (d'especialitat)

divisa – rank insignia, rank badge – divisa, insignia (de grado) – (m) insigne de grade – insegna di grado; [a voltes] (m) distintivo di grado – [oficialitat] (m) distintivo de grau, [sotsoficialitat, tropa] (f) divisa; [Br] (f) insígnia

--**estrella** – star – estrella – étoile – stelletta – estrela

--**estrella romboïdal** – pip – estrella romboidal, pepita – étoile rhomboïdale, (m) trait – stelletta romboidale, (m) seme – estrela romboidal

--**fulles de roure** – oak leaves – hojas de roble – feuilles de chêne – fòglie di quèrcia – (m) silvado de carvalho, (f) folhas de carvalho

--**galó** [en barra] – bar – galón – galon – gallone, (f) barretta, travetta – galão

--galó en xebró, galó angular – v. **xebró**

--**nus** [en galó de l'Armada] – loop – (f) coca – (f) boucle – giro di bitta, occhiello – óculo

--**xebró, galó en xebró, galó angular** – chevron – galoncillo – chevron – gallone (in scaglione/in punta/a V), galloncino – (f) divisa

dragona – sword knot – dragona – dragonne – dragona – (m) fiador

dragona de baioneta [alemany *Troddel*] – bayonet knot – dragona de bayoneta – dragonne à bayonette – dragona per baioneta – (m) fiador de baioneta

edelweiss [alemany *Edelweiß*] – edelweiss – *edelweiss* – edelweiss – (f) stella alpina, (m) *edelweiss* – *edelweiss*

emblema – (branch/unit) insignia, (branch/unit) badge, (branch/unit) patch – emblema, distintivo; [col·l] parche – insigne de corps (/d'arme/d'unité); [col·l] macaron, badge – distintivo (d'arma/di corpo/di reparto); [de lligadura] frégio – emblema (de arma/de serviço), distintivo (de unidade); [Br] distintivo

emblema de nacionalitat [al braç] – nationality badge – distintivo de nacionalidad – insigne de nationalité – distintivo di nazionalità – distintivo nacional; [Br] distintivo da bandeira nacional

escarapel·la – cockade – escarapela – cocarde – coccarda, rosetta – (m) laço, cocar

escut [emblema escudiforme] – shield – escudo – écusson – scudetto – escudo

faixa, (m) **faixí** – shash – faja, (m) fajín – écharpe – sciarpa – faixa

floc – v. **borla**

flor de neu – v. **edelweiss**

fourragère – *fourragère* – forrajera – fourragère – *fourragère* – *fourragère*

franja [de pantaló] – trouser stripe – franja – bande – pistagna – lista

gorgera – gorget – gola – (m) hausse-col – gorgiera – gola de serviço

havasi gyopár [hongarès] – v. **edelweiss**

insígnia (d'especialitat), (m) **distintiu** – badge – (m) distintivo – (m) brevet, insigne de service – (m) distintivo (di specializzazione) – (m) distintivo (de especialidade)

insígnia d'arma (/de cos/d'unitat) – v. **emblema**

ínsígnia de baixa visibilitat [qualificació genèrica, aplicable a **emblema**, **divisa**, etc.] – subdued insignia – insignia de baja visibilidad – (m) insigne basse visibilité – insegna a bassa visibilità – insígnia de baixa visibilidade

ínsígnia de grau (/de graduació) – v. **divisa**

llibret militar – v. **carnet militar**

losange [emblema romboïdal] – losenge – rombo, losange – losange – (f) losanga – losango

magyaros zsinórozással [hongarès, 'nus hongarès'] – v. **alamara**

manegot, (f) **funda de musclera** – [col·l] slip-on; [Regne Unit] rank slide; [EUA] shoulder mark – manguito porta-divisas – fourreau d'épaule, passant d'épaule – (f) fascetta tubolare – (f) passadeira

medalla – medal – medalla – médaille – medaglia -- medalha

--**cinta** – ribbon – cinta – (m) ruban – (m) nastro – fita

--**passador** – ribbon bar – pasador – (f) barrette – nastrino, (f) barretta – (f) barreta, (m) barrete

niu d'oreneta, **niu d'oronella** – swallow's nest, musician wing – nido de golondrina – nid d'hirondelle – nido di rondine – ninho da andorinha?, granadeira?

nus hongarès – v. **alamara**

pala – shoulder board – pala – (m) manchon d'épaule, (f) épaulette molle – spallina – platina rígida

passador de xarretera – epaulette (/epaulet) strap, *passant* – (f) falsa charretera – noeud d'épaulette, (f) attente d'épaule, (m) passant – passante per spallina – (f) passadeira

placa d'identificació personal [rígida, al pit] – name badge; [EUA] nameplate -- rectángulo de identificación – plaquette patronymique – targhetta portanome – etiqueta de identificação individual; [Br] plaqueta de identificação, tarjeta de identificação

placa d'identitat [metàl·lica, al coll] – identification tag, identity tag; [col·l] dog tag – chapa de identificación – plaque d'identité – piastrina identificativa – placa de de identificação; [col·l] chapa de identificação

ploma – feather – pluma – plume – penna – pena; [en tant que ornament] pluma

plomall – plume; [petit] hackle – penacho – plumet, panache – pennacchio, piumetto – penacho

polsera – v. **braçalet**

pompó – pompon, pompom; [petit] toorie – pompón – (f) huppe, (m) pompon – (f) nappina – pompom

quadres escocesos – en contextos militars, v. **tartà**

rivet – en aquest context, v. **viu**

rombe – v. **losange**

suspensori pectoral [amb emblema] – breast pocket tag – (f) lengüeta portaemblemas; [col·l] (m) pepito – pendentif de poitrine – pendaglio (di taschino) – (f) suspensão (de bolso); [Br] (m) suporte (de distintivo)

sutaix – *soutache* – sutás – (f) soutache – (f) trèccia, *soutache* – (f) sutache

tartà – tartan – tartán – tartan – *tartan* – tartã

veta d'identificació personal [autoadhesiva, al pit] – name badge; [EUA] nametape – cinta de identificació; [col·l] galleta – bande patronymique – (m) nastro portanome, (f) targhetta portanome – fita de identificação individual; [Br] plaqueta de identificação, (m) cadarço de identificação

vitézkötes [hongarès, 'nus de gallardia'] – v. **alamara**

viu – piping – vivo – passepoil – filetto, (f) pistagna – vivo

viu de pantaló – v. **franja**

xarretera – epaulette; [EUA] epaulet – charretera; [metà·lica i sense cordonets] dragona – épaulette – spallina – dragona

--**cordonet** – fringe – canelón – (f) frange – (f) frangia – (f) franja

--**pala** – crescent – pala – (m) corps, écusson – mezzaluna – meia-lua; [Br] palmatória, meia-lua

--**tira** – strap – (m) puente – attente – sàgoma – (m) corpo, (f) braçadeira; [Br] (f) pala

xarretera d'aleta – wing – charretera de almohadilla, charretera de plátano – (m) bourrelet, *wing* – (f) spallina all'inglese, spallina a salamino – (f) granadeira

xarretera de trèvol – trefoil epaulette; [EUA] trefoil epaulet – charretera de trèbol? -- (m) trèfle d'épaule, (f) épaulette en trèfle – spallina intrecciata, spallina a trifoglio – charlateira de trevo?

Estrangerismes internacionals (en la forma original)

BeVo [Alemanya, acrònim de *Bandfabrik Ewald Vorsteher*: estil típicament alemany d'emblema de tela brodat a màquina sobre aplicació generalment triangular, romboïdal o trapezoïdal]

Doppellitze; Dopellitzen [Alemanya: 'doble galó' horitzontal que centra la *Kragenpatte*]

Kragenpatte; Kragenpatten [Alemanya: 'aplicació de coll' rectangular amb *Doppellitze* i en *Waffenfarben*, tot indicant arma o especialitat]

mostrina, mostreggiatura; mostrine, mostreggiature [Itàlia: aplicació de coll rectangular amb *stelletta* i en color(s) distintiu(s), tot indicant unitat, arma o especialitat; pot incloure emblema]

--**mostrina**, (m) **alamaro**; **mostrine**, (m) **alamari** [de terminació recta]

--*fiamma ad una punta*, [col·l] *pipa*; *fiamme ad una punta*, [col·l] *pipe* [de terminació apuntada]

--*fiamma a due (/a tre) punte*; *fiamme a due (/a tre) punte* [de terminació en dues o tres puntes]

Paroli; Parolis [Àustria-Hongria, Àustria, Hongria: aplicació de coll quadrada en *Egalisierungsfarbe* ('color distintiu') i amb divisa, tot indicant unitat, arma o especialitat, més graduació; pot incloure emblema. En hongarès: *paroli* ('mirall'); *parolin*]

pogon; pogoni [rus: pala en color(s) distintiu(s) i amb divisa, tot indicant arma o especialitat, més graduació; pot incloure emblema]

razgovor; razgovori ['conversa', Rússia soviètica i URSS, 1919-1924: aplicació pectoral recta amb terminacions angulars, en color distintiu i amb viu, tot indicant arma o especialitat]

Schützenauszeichnung [Àustria-Hongria, 'guardó de tirador': distintiu de bona punteria, en forma de cordó amb boletes, de color d'arma, dut penjant de la musculera esquerra]

topán [Hongria, 1919-1945: ornament esquerre de *bocskai* consistent en tres alamares decreixents sobre triangle invertit de color d'arma]

Waffenfarbe [alemany: 'color d'arma', color distintiu]

11 EQUIPAMENT

equipament, (f) **impedimenta** – equipment, accoutrement; [EUA] equipment, accouterment, gear – equipo, equipamiento, (f) equipación, impedimenta – équipement, accoutrement – equipaggiamento, bagaglio – equipamento

alforja [cavalleria] – saddlebag – alforja – sacoche – bisàccia – (m) alforge, [Br] alforje

armilla antibales, **armilla tàctica**, **armilla balística** – bullet-proof vest, tactical vest, ballistic vest – (m) chaleco antibalas, chaleco tàctico, chaleco balístico – (m) gilet pare-balles, gilet tactique, gilet balistique – (m) giubbetto (/giubbotto) antiproiettile, giubbetto (/giubbotto) tàttico, giubbetto (/giubbotto) balístico – (m) colete anti-bala, colete balístico, colete tàctico, [Br] colete tático

armilla antifragementació – flak jacket, antifragementation vest – (m) chaleco antifragementación – (m) gilet pare-éclat, gilet antifragementation – giubbetto (/giubbotto) antiframezzazione (/antischegge) – (m) colete anti-fragmentação

armilla balística – v. **armilla antibales**

armilla portaequipament – load-carrying vest, load-bearing vest, [Regne Unit] assault vest; [Regne Unit, Segona Guerra Mundial] battle jerkin – (m) chaleco tàctico, chaleco portaequipo – [oficialment] surveste de combat; [col·l] (m) gilet de combat, gilet d'assaut, gilet multi-poches, gilet porte-équipement – [oficialment] (m) giubbetto tàttico da combattimento; [col·l] gile tàttico – (m) colete tàctico, colete porta-carregadores, [Br] colete tático

armilla salvavides [Armada, Força Aèria] – life jacket – (m) chaleco salvavidas – (m) gilet de sauvetage – (m) giubbotto salvagente – (m) colete salva-vidas

armilla tàctica – v. **armilla antibales**

articles d'higiene personal – toilettries – artículos de higiene personal – articles de toilette – articoli d'igiene (/di cura) personale, corredo di pulizia – artigos de higiene pessoal

--**necesser** – toilet bag – neceser – nécessaire de toilette, (f) trousse de toilette – (f) borsa di pulizia (personale), (f) borsa d'igiene personale, (m) sacchetto (/astuccio) d'igiene personale – (f) bolsa de higiene pessoal, (m) estojo de higiene pessoal

auriculars [tanquistes, aviadors, etc.] – headphones (two earphones) – auriculares – écouteurs – auricolari – auriculares (auscultadores e microfones)

baldric [cingla de través per a arma blanca o instrument musical] – baldric – tahalí – baudrier – (f) bandoliera – boldrié; [a voltes] talabarte

bandolera [cingla de través per a cartutxera] – crossbelt, shoulder belt – bandolera – bretelle (de giberne) – bandoliera – (m) talabarte; [de gala] (f) bandoleira

bastó – [de marxa] cane; [de comandament] stick; [de mariscal] baton – bastón – [generalment] bâton; [de marxa] (f) canne – bastone – bastão

beina [d'arma blanca] – scabbard – vaina, (m) tahalí – (m) fourreau – (m) fòdero – bainha

bona (sanitària) – field dressing, bandage; [EUA] first aid dressing, bandage – venda (sanitaria) – (m) pansement, (f) bande (sanitaire) – benda (sanitària) – ligadura (sanitária)

Bergans ryggsekk [Noruega, 1909] – v. **motxilla alpina**

binocles, prismàtics – binoculars, field glasses – binoculares, prismáticos; [Hispanoamèrica] largavistas – binocles, (f) jumelles – binòcolo – binóculo, binóculos

binoculars – només utilitzable com a adjectiu; v. **binocles**

bossa – bag – bolsa – (m) sac – borsa – bolsa

bossa d'assalt [motxilla petita, semblant a un sarró] – small pack, assault pack; [EUA] field pack, [col·l] buttpack – riñonera – (m) sac d'assaut, (f) trousse de combat, (m) petit sac à dos, (f) musette (fixée aux bretelles) – (m) zainetto d'assalto, sacco da combattimento, (f) borsa tattica – mochila (pequena), (m) bernal (suspensó atrás como uma mochila)

bossa portacarregadors – v. **portacarregadors**

bossa portagranades – v. **portagranades**

bossa portamapes – v. **portamapes**

brida [cavalleria] – bridle – brida – bride – testiera, briglia – brida

--**regna** – rein – rienda – rêne – rêdina – rêdea

brúixola – compass – brújula – boussole – bussola – bússola

camelbak [anglès] – v. **motxilla hidratant**

canana – cartridge belt, pouch belt, bandolier – canana; [Mèxic] carrillera – ceinture à munitions; [a la cintura] (m) ceinturon-cartouchière; [en bandolera] cartouchière-bandoulière – cartucciera (/cartuccera), bandoliera, cinghia portacartucce – canana

cantimplora – water bottle; [EUA] canteen – cantimplora – (f) gourde; [grossa] (m) bidon – borràccia – (m) cantil

--**got** – cup – vaso – gobelet – bicchiere – copo

--**tassa (amb nansa)**; [encastada a sota] **gaveta** – cup – taza (con asa); (m) cazo, cazillo – tasse (à anse); (m) quart – tazza (a ansa); (m) gavettino – chávena (com asa), [Br] xícara; (m) copo

capot enrotllat en bandolera – blanket roll, horseshoe roll, greatcoat rolled (/rolled greatcoat) over (/across) the shoulder – capote enrollado en bandolera – (f) capote roulée en bandoulière, (m) manteau roulé en bandoulière – cappotto arrotolato a tracolla – capote enrolado a tiracolo

capot enrotllat sobre (/entorn de) la motxilla – greatcoat rolled (/rolled greatcoat) over the knapsack; greatcoat rolled and strapped around the knapsack – capote enrollado sobre (/alrededor de) la mochila – (f) capote roulée sur le (/autour du) havresac, (m) manteau roulé sur le (/autour du) havresac – cappotto arrotolato sullo (/attorno allo/intorno lo) zaino – capote enrolado sobre a (/ao redor da/em redor da) mochila

carmanyola – mess tin; [EUA] mess kit – marmita – gamelle; [Suïssa] gamelle [d'estil francès], marmite [d'estil alemany] – gavetta; [a voltes] gamella – marmita

--**cos (amb nansa de transport)**; (f) **cassola** – pot (with wire handle); cookpot – cuerpo (con asa de transporte); (m) cazo – corps (avec poignée de transport); casserole, marmite – corpo (con mànico di trasporto); casseruola – corpo (com asa de transporte); caçarola

--**tapadora (amb mànec desplegable)**; (m) **plat**; (f) **paella** – lid (with folding handle); dish; pan – tapa (con mango plegable); plato; (f) sartén – (m) couvercle (avec manche rabattable); plat, (f) assiette; (f) poêle – (m) copèrchio (con mànico ribaltàbile); piatto; padella – tampa (com cabo despregável); prato; frigideira

cartutxera – ammunition pouch, cartridge pouch; [fins s. XIX] cartridge box – cartuchera – giberne; [d'ençà mitjans s. XIX] cartouchière – giberna – patrona; [d'ençà mitjans s. XIX] cartucheira

--**anella** [de fixar-hi el ganxo de la cingla] – ring – (m) aro, (f) anilla – (m) anneau – (m) anello – argola

--**tapeta** – flap – tapa – (m) rabat – aletta – aba

--**traveta posterior** [de passar-hi el cinturó] – rear loop – presilla trasera, (m) pasador trasero – (m) passant au dos – (m) passante posteriore – presilha posterior

cartutxera de carregadors – v. **portacarregadors**

chest rig, *ChiCom* [anglès] – v. **portaequipament pectoral**

cingla – brace; [EUA] suspender; [a voltes] belt support, cartridge pouch strap, harness – trinchia – bretelle de suspension – cinghia, reggigiberna – (m) suspensório; [a voltes] arnês

--**ganxo** [de pinçar cinturó, cartutxera, motxilla, etc.] – hook – gancho – crochet – gancio – gancho

--**sivella** [de cordar cinturó, cartutxera, motxilla, etc.] – buckle – hebilla – boucle – fibbia – fivela

--**tira auxiliar** – brace attachment – presilla complementaria – aiguillette, attache (pour bretelle) – (m) attacco per bretelle – (m) passador (de suspensório)

cingla en bandolera – v. **baldric**; v. **bandolera**

cinturó [de guerrera, capot, etc.] – waist belt – ceñidor – ceinturon – cinturone – cinturão, [Br] cinto; [de gala] cinto

--**placa (amb gafet)** – belt plate (with hook-and-eye), slide buckle – placa (con corchete), hebilla corredera – plaque (avec crochet) – placca (con gancio) – fivela de correr (com colchete); [Br] fivela (com presilhas)

--**sivella (amb pua)** – buckle, belt buckle (with tongue) – hebilla (con pasador) – boucle (à ardillon) – (f) fibbia (ad ardiglione) – fivela (com fuzilhão)

--**sivella de seguretat** – quick release buckle, side release buckle – hebilla de seguridad – boucle à dégagement rapide, boucle de sécurité – fibbia di sicurezza, fibbia a sgancio rápido – fivela de segurança, fivela de fácil encaixe; [Br] fivela de abertura rápida

cinturó de sabre (/d'espasa) – v. **talabard**

cinturó de cartutxeres, cinturó de municionament – v. **canana**

cinturó de pistola – pistol (/handgun) belt – cinturón de pistola – ceinturon à pistolet – cinturone da pistola – cinturão de pistola, [Br] cinto de pistola

cinturó de revòlver – revolver belt – cinturón de revólver – ceinturon à révolver – cinturone per rivoltella – cinturão de revólver, [Br] cinto de revólver

cinturó en bandolera – v. **canana**

cinturó Sam Browne – Sam Browne belt – cinturón con tirante en bandolera, corraje de oficial, cinturón Sam Browne – ceinturon-baudrier, ceinturon Sam Browne – cinturone con bretella, cinturone con bandoliera, cinturone Sam Browne – cinturão com correia, cinturão Sam Browne; [Br] cinto-talabarte, cinto Sam Browne

cisalla – wire cutter – cizalla – cisaille – cesoia – cisalha

coberts – cutlery set; [EUA] mess gear – cubiertos – couverts – (f) posata – talher

--**cullera** – spoon – cuchara – cuillère – (m) cucchiaio – (m) colher

--**forquilla, forqueta** – fork – (m) tenedor – fourchette – forchetta – (m) garfo

--**ganivet, coltell** – knife – cuchillo – couteau – coltello – (f) faca

collapsible intrenching tool [EUA, 1967] – v. **pala plegable**

corda – rope – cuerda – corde – corda – corda

corretja en bandolera – v. **baldric**; v. **bandolera**

corretja portacartutxeres (/portacarregadors), corretja portaequipament – v. **cingla**

corretja portafusell – v. **portafusell**

corretjam – belts, braces and straps; [EUA] belts, suspenders and straps; [a voltes] belting – corraje, atalajes – (f) buffeterie, bretelles, (m) brélage, fourniment – (f) buffeterie – correame

cuirassa – [cuirassers, etc.] cuirass; [Primera Guerra Mundial] breastplate, steel plate – coraza – cuirasse – corazza – couraça

equip de visió nocturna – v. **ulleres de visió nocturna**

equipament de pit (*chest rig*) – v. **portaequipament pectoral**

esperó [cavalleria] – spur – (f) espuela – éperon – sperone – (f) espora

esquí – ski – esquí – ski – sci – esquí

estoig [rígid] – case; [cilíndric] canister – estuche – étui – astuccio, (f) custòdia – estojo

estris de neteja (/de manteniment) de l'arma – weapon cleaning (/maintenance) tools – utensilios de limpieza (/de mantenimiento) del arma – outils de nettoyage (/d'entretien) de l'arme – strumenti di pulizia (/di manutenzione) dell'arma – artigos de limpeza (/de manutenção) da arma

--bossa, (m) estoig, de neteja (/de manteniment) de l'arma -- weapon cleaning (/maintenance) kit – bolsa, (m) estuche, de limpieza (de mantenimiento) del arma – trousse, (m) nécessaire, de nettoyage (/d'entretien) de l'arme – borsa, (m) astuccio, di pulizia (/di manutenzione) dell'arma – bolsa, (m) estojo, de limpeza (/de manutenção) da arma

farmaciola; (m) equip de primers auxiliis – dressing kit; first aid kit – (m) botiquín; equipo de primeros auxilios – boîte (/pochette) à pansements; (f) trousse de secours – (m) pacchetto di medicazione, (f) cassetta di medicazione; (f) cassetta di pronto soccorso – caixa de medicamentos; (f) caixa de primeiros socorros, caixa de pronto-socorro, bolsa de urgência

feltspade, Linnemannske spade [Dinamarca, 1869] – v. **pala**

flascó de pólvora – v. **polvorera**

fuet [equitació] – riding crop – (f) fusta – (f) cravache – frustino – pingalim

funda – [generalment] cover; [penjant] carrier – funda – housse – custòdia – capa, cobertura

funda [d'arma de foc curta] – v. **pistolera**

Klappspaten [Alemanya, 1938] – v. **pala plegable**

llanterna – torch; [EUA] flashlight – linterna – lampe de poche – tòrcia – lanterna

manilles – handcuffs – esposas – menottes – manette – algemas

manta – blanket – manta – couverture – coperta, mantella – (m) cobertor, abafo

manta enrotllada en bandolera – blanket roll over (/across) the shoulder – manta enrollada en bandolera – couverture roulée en bandoulière – coperta arrotolata a tracolla – (m) cobertor enrolado a tiracolo

manta enrotllada sobre (/entorn de) la motxilla – blanket roll over (/strapped around) the knapsack – manta enrollada sobre (/alrededor de) la mochila – couverture roulée sur le (/autour du) havresac – coperta arrotolata sullo (/attorno allo/intorno lo) zaino – (m) cobertor enrolado sobre a (/ao redor da/em redor da) mochila

màscara antigàs – gas mask – máscara antigás – masque à gaz – màschera antigàs – máscara anti-gás, máscara de gás, máscara contra gases

màscara facial [camuflatge] – camouflage face mask – máscara facial – (m) masque facial – màschera facciale – máscara facial

motxilla – [genèricament] knapsack; [íd., post 1945] rucksack [Regne Unit, Commonwealth], backpack [EUA] – mochila – (m) havresac; [post 1945] (m) sac à dos – (m) zàino – mochila

--**anella** [de fixar-hi el ganxo de la cingla] – ring – (m) aro, (f) anilla – (m) anneau – (m) anello – argola

--**butxaca** [exterior/interior] – pocket – (m) bolsillo – poche – tasca – (m) bolso, (f) algibeira; [Br] (m) bolso

--**carcassa** – frame – (m) armazón – armature – (m) telaio, (f) armatura, cornice – carcaça, armação

--**corretja de subjecció** [per a rotlle de capot, manta, etc.] – attaching strap, roll strap – correa de sujeción – sangle à arrimage (/à ancrage) – cinghia d'affardellamento – correa de aperto (/de sujeição)

--**corretja i sivella** [de tancar solapa i butxaques] – strap and buckle – correa y hebilla – sangle et boucle – cinghia e fibbia – correa e fivela

--**passador** [per a passar-hi corretja de subjecció] – attachment loop, retaining loop – (f) presilla – passant – passante – (f) presilha, (m) passador

--**sivella** [de cordar-hi la cingla] – buckle – hebilla – boucle – fibbia – fivela

--**solapa (de tancament)** – flap, main flap, back flap – solapa – (m) rabat – tasca (da chiusura/ frontale/principale/anteriore), (m) copèrchio – aba

--tapa – v. **solapa**

--**tirant** [incorporat] – strap, shoulder strap – tirante – (f) bretelle – spallàccio – (f) alça

motxilla alpina – rucksack, Bergen rucksack, alpine backpack – mochila alpina – (m) sac à dos alpin, sac alpin, sac tyrolien; [col·l] sac Bergam – (m) zàino alpino, zàino tirolese – mochila alpina

motxilla Bergan – v. **motxilla alpina**

motxilla-cantimplora – v. **motxilla hidratant**

motxilla d'assalt – v. **bossa d'assalt**

motxilla de combat – v. **bossa d'assalt**

motxilla de marxa – v. **motxilla**; v. **motxilla alpina**

motxilla hidratant – camelbak, hydration pack – *camelbak*, mochila-cantimplora – (m) *camelbak*, sac à dos d'hydratation, sac d'hydratation – (m) *camelbak*, sistema di idratazione, zàino-borraccia – (m) cantil *camelbak*, (f) mochila de hidratação

motxilla turquestànica – v. **vesxevoi meixok**

navalla – clasp knife, pocket knife – navaja – (m) canif – (m) coltello ripiegàbile – (m) canivete

navalla multiús; navalla suïssa – multi-tool pocket knife; Swiss army knife – navaja multifunciones; navaja suïza – (m) couteau (de poche) multifonction; couteau suisse – (m) coltello multifunzione; coltellino svizzero – (m) canivete multi-uso; canivete suíço

necesser de costura i manteniment – sewing and repair kit; [Regne Unit, col·l] housewife holdall, [Regne Unit/EUA, col·l] housewife – neceser de costura y mantenimiento – (f) trousse de couture et de nettoyage (/d'entretien) – (f) borsa con accessori per cucire, borsa di rammendi, (m) corredo di cucito (/di manutenzione) – estojo de costura e manutenção

pala [de cavar trinxeres] – entrenching tool, [EUA] intrenching tool; [genèricament] shovel, spade – pala – pelle – pala – pá

pala Linnemann – v. **pala**

pala plegable – folding shovel, collapsible spade – pala plegable – pelle pliante – pala pieghèvole – pá dobrável

panera – v. **sarró**

paquet d'assalt [alemany *Sturmgepäck*] – assault pack, combat pack – paquete de asalto – paquetage d'assaut – affardellamento da combattimento – pacote de assalto

--**carcassa del paquet d'assalt** [*Wehrmacht*] – trapezoid frame, A-frame – (m) armazón (/bastidor) del paquete de asalto – (m) trapèze d'assaut – (m) basto (/trapèzio) ad A – carcaça do pacote de assalto, (m) trapézio em A

--**parts I i II (/1a i 2a)** [RDA] – *Teil I und II* (parts I and II, 1st and 2nd parts) – partes I y II (/1^a y 2^a) – parties Ie et IIe (/1ère et 2ème) – parti I e II (/1^a e 2^a) – partes I e II (/1^a e 2^a)

paracaigudes – parachute – paracaídas – parachute – paracadute – pára-quedas

pic – pickaxe – pico – (f) pioche – piccone – (f) picareta

piolet – ice axe; [EUA] ice ax – piolet – piolet – (f) piccozza – machado de gelo

pistola de senyals – flare pistol, flare gun – pistola de señales – (m) pistolet de détresse – pistola di segnalazione – pistola de sinais (/de sinais luminosos)

pistolera, funda [d'arma de foc curta] – holster, pistol (/revolver) case – pistolera, funda – (m) étui – fondina – (m) coldre

plasx-palatka (plaixtx-palatka) [URSS] – v. **tenda-ponxo**

polvorera, (m) flascó de pólvora – powder flask – polvorera – poire à poudre – fiasca da pólvore – (m) polvorinho

pòncio Cicconetti [Itàlia, 1917] – v. **tenda-ponxo**

portacarregadors – magazine pouch, ammunition pouch, magazine bag; [Regne Unit, col·l, d'ençà 1958] kidney pouch – portacargadores – porte-charges – portacaricatori – porta-carregadores

portaequipament pectoral – chest rig, chest webbing, load-bearing (/load carrying) equipment; ChiCom chest rig – portaequipo de combate (PECO), portaequipo de pecho – porte-charges de poitrine – *chest rig*, portacaricatori *ChiCom*, portacaricatori pettorali (/da petto) – *chest rig*, equipamento de peito, (f) cartucheiras de peito

portafusell – sling – portafusil – (f) bretelle (de fusil) – (f) cinghia (di fucile) – (f) bandoleira

portagranades – grenade pouch, grenade bag – portagranadas – porte-grenades – portagranate – porta-granadas

portamapes – map case – portamapas, portaplanos – porte-cartes – portacarte – porta-mapas

prismàtics – v. **binocles**

rellotge de polsera – wrist watch – reloj de pulsera – (f) montre-bracelet – orologio da polso – relógio de pulso

Rucksack [alemany] – v. **motxilla alpina**

Ryggsekk [noruec] – v. **motxilla alpina**

sabretache – *sabretache* – (m) portapliegos – sabretache – *sabretache* – *sabretache*

sac, sac d'impedimenta, sac mariner – kit bag; [EUA] duffelbag (duffle bag) – petate – sac (à paquetage) – sacco militare – saco de bagagem

sac amb tirants – v. **vesxevoi meixok**

sac d'assalt – v. **bossa d'assalt**

sac de dormir – sleeping bag – saco de dormir – sac de couchage – sacco a pelo – saco de dormir

sac-motxilla – v. **vesxevoi meixok**

Sackmesser [germanosuís] – v. **navalla multiús**

sarró; [d'estil alemany] (f) **panera** – [genèricament] haversack; [a voltes] satchel; [d'estil alemany] breadbag – macuto; (f) panera – (f) musette; (m) sac à pain – tascapane – bernal

--**bandolera** [de transport] – strap, shoulder strap – correa de transporte, bandolera – sangle, bandoulière; [Suïssa] bretelle – cinghia, tracòlla; [Suïssa] cinghia da spalla – alça

sella [cavalleria] – saddle – silla de montar – selle – sella – sela

--**cingla** – girth, saddle girth – cincha – sangle – (m) sottopancia – cilha

--**estrep** – stirrup – estribo – étrier – (f) staffa – estribo

--**xabrac**, (f) **manta** [de campanya]; (f) **gualdrapa** [de gala] – shabraque, shabrack, saddle cloth, horse cloth, horse blanket; caparison – (f) mantilla, manta; gualdrapa – schabraque, chabraque, (m) tapis de selle; (f) housse, (m) caparaçon – (f) sciabracca, (m) sottosella; (f) gualdrappa – xabraque, (f) cobertura de sela; (f) gualdrapa

sistema de visió nocturna – v. **ulleres de visió nocturna**

Sturmgepäck [alemany] – v. **paquet d'assalt**

talabard – sword belt – talabarte – (f) ceinture porte-épée – pendaglio – talim, cinturão para sabre, (f) suspensão de espada

talabard en bandolera – v. **baldric**

telo tenda [italià] – v. **tenda-ponxo**

tenda de campanya – tent, shelter, field tent – tienda de campaña – tente de campagne – tenda di campagna – tenda de campanha; [Br] barraca de campanha

--**pal** – tent pole – palo – mât, anneau – palo, paletto – (f) vareta

--**piquet**, [col·l] (f) **piqueta** – tent peg, tent stake – (f) piqueta, estaca – piquet, (f) sardine – picchetto, piolo – espeque, (f) estaca

tenda-ponxo – shelter half, shelter quarter, tent section, shelter-poncho; [EUA] dog tent, pup tent – tienda-poncho – toile de tente, demi-tente, (m) poncho-toile de tente – (m) telo tenda – (m) pano tenda, poncho-tenda; [Br] (f) capa poncho

tenda (/tenda-ponxo) enrotllada sobre (/entorn de) la motxilla – tent (/shelter half) rolled over the knapsack; tent (/shelter half) rolled and strapped around the knapsack – tienda (/tienda-poncho) enrollada sobre (/alrededor de) la mochila – (f) tente (/toile de tente) roulée sur le (/autour du) havresac – tenda arrotolata sullo (/attorno allo/intorno lo) zaino, (m) telo tenda arrotolato sullo (/attorno allo/intorno lo) zaino – tenda enrolada sobre a (/ao redor da/em redor da) mochila, (m) pano tenda enrolado sobre a (/ao redor da/em redor da) mochila

tirant d'equipament, tirant del cinturó (/del corretjam) – v. **cingla**

tirant portacartutxeres (/portacarregadors), tirant portaequipament – v. **cingla**

Tornister [alemany, 'motxilla tradicional d'infanteria, rectangular i plana'] – v. **motxilla**

ulleres – glasses; [protectives] goggles – gafas – lunettes – (m) occhiali – (m) óculos

ulleres d'esquí, ulleres de neu – ski goggles, snow goggles – gafas de esquí, gafas para la nieve – lunettes de ski, lunettes à neige – (m) occhiali da sci, occhiali da neve – (m) óculos de esquí

ulleres de seguretat [mecànics, tanquistes, motociclistes, desert, etc.] – goggles; [a voltes] safety glasses – gafas protectoras – lunettes de protection – (m) occhiali protettivi – (m) óculos de segurança, óculos de proteção

ulleres de sol – sunglasses – gafas de sol – lunettes de soleil, lunettes fumées – (m) occhiali da sole – (m) óculos de sol

ulleres de visió nocturna, (m) sistema (/equip) de visió nocturna – night vision goggles, night vision device – gafas de visión nocturna, (m) sistema (/equipo) de visión nocturna – lunettes de vision nocturne, (m) système (/équipement) de vision nocturne – (m) occhiali di visione notturna, sistema di visione notturna – (m) óculos de visão nocturna, sistema (/equipamento) de visão nocturna; [Br] visores noturnos, óculos de visão noturna, sistema (/equipamento) de visão noturna

ulleres de vol – flying goggles – gafas de vuelo – lunettes de vol – (m) occhiali da volo – (m) óculos de voo; [Br] (m) óculos de vôo

vel [camuflatge] – sniper veil – velo – voile – velo – véu

vesxevoi meixok (*veixtxevoi meixok*) [Rússia, URSS, Bulgària] – *veschevoi meshok*, *veschmeshok* – *vesshevói meshok*, *vesshmeshok* – *veschevoï mechok*, *veschmechok* – *veščevoj mešok*, *veščmešok* – *veschevói mechok*, *veschmechok*

vesxmeixok (*veixtxmeixok*) [rus, col·l] – v. **vesxevoi meixok**

xiulet – whistle – silbato – sifflet – fischiello – apito

Zeltbahn [Alemanya] – v. **tenda-ponxo**

Zeltblatt [Àustria] – v. **tenda-ponxo**

Zelteinheit [Suïssa] – v. **tenda-ponxo**

Parts comunes a diverses peces d'equipament

agafador – v. **nansa**

anella – ring – (m) aro, (f) anilla – (m) anneau – (m) anello – argola

bandolera – shoulder strap – bandolera – sangle, bandoulière – cinghia, tracolla – alça

botó – button – botón – bouton – bottone – botão

botó de pressió (mascle i femella) – press stud (stud and tag); [EUA] snap fastener (snap and socket) – botón de presión (tachón y hembra) – bouton-pression (mâle et femelle) – bottone a pressione (mâschio e fèmmìna) – botão de pressão (macho e fémea)

cinta – ribbon – cinta – (m) ruban – (m) nastro, (f) fettuccia – fita

cordill – string, cord – cordel – (f) ficelle – spago – cordel

cordó – drawstring – cordón – lacet (de serrage), cordon (de serrage) – laccio, cordoncino – cordão

corretja – strap, sling – correa – sangle, courroie – cinghia, striscia, corréggia – correia

corretja de transport – v. **bandolera**

fermall, (f) **tanca** – clasp – cierre – fermoir – fermaglio – fecho

forat – v. **ullet**

ganxo – hook – gancho – crochet – gâncio – gancho

mosquetó – carabiner – mosquetón – mousqueton – moschettone – mosquetão

nansa – handle – asa – (m) poignet – (m) mânico – asa

passador – loop – (f) presilla – passant – passante – passador, (f) presilha

rivet, **reforç** – edge binding, reinforcement – ribete, refuerzo – (f) bordure, (m) renfort – (f) orlatura, (m) rinforzo, (f) rifinitura – debrum, reforço

sivella – buckle – hebilla – boucle – fibbia – fivela

ullet – eyelet – ojete – oeillet – occhiello – furo

veta – [elàstica] tape; [inelàstica] lace; [a voltes] drawstring – cinta – [elàstica] bande; [inelàstica] (m) lacet – (m) nastro, (f) fettuccia – fita

veta adherent, (m) **velcro** – hook-and-loop fastener, velcro – (m) velcro – bande autoagrippante, fermeture adhésive, (m) velcro – (m) nastro a strappo, (m) velcro – (m) fecho de contacto, (m) velcro

Suplement: denominacions oficials de 'motxilla', 'sarró' i 'bossa d'assalt' en anglès

1. Regne Unit

a) fins 1871

--**motxilla** – knapsack

--**sarró** – haversack

b) 1871-1908 [m. 1871, m. 1882, m. 1888, m. 1903]

--**motxilla** – valise [sense, 1903-1908]

--**sarró** – haversack

c) 1908-1958 [m. 1908, m. 1937]

--**motxilla** – pack; [col·l, 1937-1958] large pack

--**sarró/bossa d'assalt** – haversack; [col·l, 1937-1958] small pack

d) 1958-1990 [m. 1958]

--**motxilla** – pack, field pack

--**sarró** – [en feia les funcions l'aplec dels portacarregadors posteriors]

e) d'ençà 1990 [m. 1990-PLCE]

--**motxilla mitjana** – patrol pack

--**motxilla grossa** – rucksack

--**sarró** [per a transport de la màscara antigàs] – [en patró DPM] respirator haversack; [en patró MTP] field pack

2. EUA

a) fins 1910

--**motxilla** – knapsack

--**sarró** – haversack

b) 1910-1945 [m. 1910, m. 1928]

--**sarró i bossa auxiliar** [conjunt amb funcions de motxilla] – haversack and pack carrier

--**sarró** [complementari, 1936-1945] – field bag; [col·l] musette

--**motxilla** – [de muntanya, d'ençà 1941] mountain rucksack; [de jungla, d'ençà 1943] jungle pack

c) 1945-1973 [m. 1945, m. 1956-LCE]

--**bossa d'assalt** – field pack; [col·l, 1956-1974] buttpack

--**motxilla** – [de muntanya] mountain rucksack, lightweight rucksack; [de jungla] tropical rucksack

d) 1973-1997 [m. ALICE]

--**motxilla mitjana** – medium combat field pack

--**motxilla grossa** – large combat field pack

e) d'ençà 1997 [m. MOLLE]

--**motxilla mitjana** – [successivament] patrol pack, assault pack

--**motxilla grossa** – [successivament] main rucksack, large ruck

--**sarró/bossa auxiliar** – [successivament] sleep system carrier, waist pack; [col·l] buttpack

ANNEX A: ARMES INDIVIDUALS

arma – weapon – arma – arme – arma – arma

--**arma blanca** – cold weapon, blade weapon – arma blanca – arme blanche – arma bianca – arma branca

--**arma de foc** – firearm – arma de fuego – arme à feu – arma da fuoco – arma de fogo

--**arma de foc curta** – handgun – arma de fuego corta – arme de poign – arma da fuoco corta – arma de fogo curta

--**arma de foc llarga** – long gun – arma de fuego larga – arme d'épaule – arma da fuoco lunga – arma de fogo longa

--**arma individual** – personal weapon, ordnance weapon – arma individual – arme individuelle – arma individuale – arma individual

--**arma lleugera** – light weapon – arma ligera – arme légère – arma leggera – arma ligeira; [Br] arma leve

arcabús – arquebus – arcabuz – (f) arquebuse – archibugio – arcabuz

--**baqueta, furga** – ramrod – baqueta – baguette – bacchetta – vareta

--**forqueta** – fork – horquilla – (m) fourquin – forcella – forquilha

baioneta – bayonet – bayoneta – baïonnette – baionetta – baioneta

bazuca – v. **llançacoets**

carrabina – carbine – carabina – carabine – carabina – carabina

daga – dagger – dague – daga – adaga

espasa – sword – espada – épée – spada – espada

espingarda – snaphance, snauphance – espingarda – (m) mousquet – spingarda – (m) mosquete de serpentina

fusell – rifle; [monotir] musket – fusil – fusil – fucile – (f) espingarda; [Br] (m) fuzil

fusell d'assalt – assault rifle – fusil de asalto – fusil d'assaut – fucile d'assalto – (f) espingarda de assalto; [Br] (m) fuzil de assalto

--**palanca selectora** – fire selector – palanca selectora – (m) sélecteur de tir – (m) selettore di fuoco – (m) comutador de tiro

fusell de precisió – sniper rifle – fusil de precisión – fusil de précision, fusil à lunette – fucile di precisione – (f) espingarda de precisão; [Br] (m) fuzil de precisão

--**mira telescòpica** – telescopic sight, rifle scope – mira telescópica – lunette de visée – mirina telescòpica, (m) cannocchiale – mira telescópica, luneta de mira

--**silenciador** – sound suppressor, silencer – silenciador – silencieux – silenziatore – silenciador, supressor de ruído

--**supressor de flamarada, brocal apagaflama** – flash suppressor, flash hide – (f) bocacha apagallamas, (m) parallamas – cache-flamme – tromboncino spegnifiamma, tromboncino rompifiamma – tapa-chamas, supressor de chama

fusell metrallador [alimentat de carregador] – light machine gun – fusil ametrallador – fusil mitrailleur – fucile mitragliatore – (f) espingarda-metralhadora; [Br] (m) fuzil-metralhador, fuzil-metralhadora

granada, bomba de mà – grenade, hand grenade – granada, bomba de mano – grenade (à main) – bomba a mano; [col·l] granata – granada (de mão)

--**anella** – ring – anilla – (m) anneau –(m) anello – argola

katana [japonès] – *katana* – *katana* – (m) *katana* – *katana* – *katana*

llança – spear; [cavalleria] lance – lanza – lance – lancia – lança

--**asta** – shaft – asta – hampe – asta – haste

llançacoets – rocket-propelled grenade launcher, rocket launcher – lanzacohetes – lance-roquettes – lanciarazzi – lança-granadas-foguete, lança-foguetes; [Br] lança-rojão

--**bazuca** – bazooka – bazuca – *bazooka* – *bazooka* – bazuca

llançafumes – flamethrower – lanzallamas – lance-flammes – lanciafiamme – lança-chamas

llançagranades – grenade launcher – lanzagranadas – lance-grenades – lanciagranate – lança-granadas

matxet – machete – machete – (f) machette – *machete*, macete – machete

metralladora – machine gun – ametralladora – mitrailleur – mitragliatrice – metralhadora

--**cinta** – ammunition belt – cinta – bande – (m) nastro – fita; [Br] cinta

metralladora lleugera [alimentada de cinta, o de cinta i carregador] – light machine gun – ametralladora ligera – mitrailleur légère – mitragliatrice leggera – metralhadora ligeira; [Br] metralhadora leve

metralleta – v. **subfusell**

morter – mortar – mortero – mortier – mortaio – morteiro

mosquet – musket – mosquete – mousquet – moschetto – mosquete

mosquetó – musketoon – mosquetón – mousqueton – moschettone – mosquetão

pedrenyal – petronel – petrinal – pétrinal – petrinale – petrinal

pica – pike – pica – pique – picca – (m) pique

pistola – pistol – pistola – (m) pistolet – pistola – pistola

--**empunyadura** – grip – empuñadura, cachas – poignée – impugnatura – (m) punho

--**encep** – frame – armazón – fût – (f) cassa – (f) armação; [Br] chassi

--**martell** – hammer – martillo – chien – cane – cão

porra – truncheon, baton; [EUA] nightstick – porra – matraque – (m) manganello – (m) bastão; [Br] cassetete

punyal de trinxera – trench knife – cuchillo de trinchera, puñal de trinchera – poignard de tranchée, couteau de tranchée – coltello da trincea, pugnale da trincea – (f) faca de trincheira

revòlver – revolver – revólver – révolver – (f) rivoltella – revólver

--**tambor** – cylinder – tambor – barillet – tamburo – tambor

sabre – sabre; [EUA] saber – sable – sabre – (f) sciàbola – sabre

subfusell; [col·l] (f) **metralleta** – submachine gun – subfusil; [col·l] metralleta – pistolet mitrailleur; [col·l] (f) mitraillette – (f) mitra – (f) pistola-metralhadora, [Br] (f) submetralhadora

trabuc – blunderbuss – trabuco – tromblon, (f) espingole – trombone – bacamarte

Armes blanques: parts

empunyadura; [espasa, sabre] **empunyadura**, (m) **mantí** – handle; hilt – empuñadura – poignée – elsa – empunhadura

--**cassoleta** – cup hilt, bell guard – cazoleta, taza – coquille – còccia – guarda em concha

--**guardamà**; (f) **creu** – guard, cross-guard; quillons – guardamano; (f) cruz – (f) garde; (m) quillons – (f) guàrdia; (f) crociera – guarda-mão; (m) quartões

--**guardamà** [sabre] – hand guard – guardamonte – (f) garde – (f) guàrdia – (f) guarda, guarda-feçada

--**màneg** [baioneta, punyal, etc.] – handle – mango – manche – mànico – punho

--màneg [espasa, sabre] – imprecisió per **puny**

--**puny** [espasa, sabre] – grip – puño – (f) fusée – mànico – cabo

--**pom** – pommel – pomo – pommeau – pómol – pomo

fulla – blade – hoja – lame – lama – lámina

--**punta** – point – punta – pointe – punta – ponta

--**tall, tallant** – edge – filo – fil, tranchant – filo – fio, gume

mantí [espasa, sabre] – v. **empunyadura**

Armes de foc: sistemes de càrrega

avantcàrrega – muzzle-loading – avancarga – (m) chargement par la bouche – avancàrica – (m) carregamento pela boca

--**arma d'avantcàrrega** – muzzle-loading firearm, muzzle-loader – arma de avancarga – arme à chargement par la bouche – arma ad avancàrica – arma de carregamento pela boca

--**sistema d'avantcàrrega** – muzzle-loading system – sistema de avancarga – système de chargement par la bouche – sistema di avancàrica – sistema de carregamento pela boca

retrocàrrega – breech-loading – retrocarga – (m) chargement par la culasse – retrocàrica – (m) carregamento pela culatra

--**arma de retrocàrrega** – breech-loading firearm, breech-loader – arma de retrocarga – arme à chargement par la culasse – arma a retrocàrica – arma de carregamento pela culatra

--**sistema de retrocàrrega** – breech-loading system – sistema de retrocarga – système de chargement par la culasse – sistema di retrocàrica – sistema de carregamento pela culatra

Armes de foc: sistemes de tir

arma monotir, arma de tret a tret – single-shot firearm – arma monotiro – arme au coup par coup – arma a monocolpo, arma a colpo singolo – arma de tiro a tiro, arma de tiro simples, arma monotiro

arma de repetició – repeating firearm – arma de repetición – arme à répétition – arma a ripetizione – arma de repetição

--**arma de repetició manual** – manual repeating firearm – arma de repetición manual – arme à répétition manuelle – arma a ripetizione manuale – arma de repetição manual

--**arma semiautomàtica** – semi-automatic firearm – arma semiautomática – arme semi-automatique – arma semiautomàtica – arma semi-automática

--**arma automàtica** – automatic firearm – arma automática – arme automatique – arma automàtica – arma automática

Armes de foc llargues: parts

caixa – stock – caja – monture – cassa – coronha

--**canya** – fore-end – caña – (m) fût – (m) fusto – (m) fuste

--**culata (amb cantonera)** – butt (with buttplate); [a voltes] buttstock – culata (con cantonera) – crosse (avec plaque de couche) – (m) calcio (con calciolo) – (m) coice (com soleira)

--**ranura** – receiver – garganta, empuñadura – poignée – impugnatura – (m) delgado

canó – barrel – cañón – canon – (f) canna – cano

--**alça** – rear sight – alza – hausse – (m) alza – alça

--**ànima (llisa/estriada)** – [llisa] smooth barrel; [estriada] rifling, rifled barrel – ánima (lisa/estriada) – âme (lisse/rayée) – ànima (liscia/rigata) – alma (lisa/estriada)

--**boca del canó** – muzzle – boca del cañón – bouche du canon – volata – boca do cano

--**punt de mira** – foresight – punto de mira – guidon – punto di mira – ponto de mira

Armes de foc llargues: elements dels sistemes de càrrega i de tir

clau – v. **pany**

disparador – v. **gallet**

fiador – safety catch; [EUA] safety – seguro – cran de sécurité – (f) sicura – (f) segurança

forrellat – bolt – cerrojo – verrou – otturatore – ferrolho

gallet – trigger – gatillo – (f) queue de détente; [col·l] gâchette – grilletto, (f) leva di scatto – gatilho

--**guardamà** – trigger guard – guardamonte – pontet – ponticello – guardo-mato

martell – v. **percussor**

pany – lock – (f) llave – (f) platine – acciarino – fecho

pany de metxa – matchlock – (f) llave de mecha – (f) platine à mèche – (f) miccia (a serpentino) – fecho de mecha

--**metxa** – match – mecha – mèche – miccia – mecha

--**serpentí** – serpentine – serpentín – serpentín – serpentino – (f) serpentina

pany de pedra foguera; pany de miquelet – flintlock; *miquelet* lock – (f) llave de chispa; (f) llave de miguelete – (f) platine à silex; (f) platine de miquelet – acciarino a pietra, acciarino a martellina; acciarino alla micheletta – fecho de pederneira (/pedreneira); fecho miquelete

--**ca, cavallet, martell** – cock, hammer – gato, martillo – chien – cane – cão

--**cassoleta, fumereta** – pan – cazoleta – (m) bassinet – (m) bacinetto, scodellino – caçoleta

--**contraplatina** – against-lock – contraplatina – contre-platine – contrapiastrina – contra-platina

--**pedra foguera** – flint – (m) pedernal – (m) silex – pietra focaia – pederneira, pedreneira

--**platina** – sideplate – platina – platine – piastrina, cartella – platina

pany de roda – wheel lock – (f) llave de rueda – (f) platine à rouet – acciarino a ruota – fecho de roda

--**roda** – wheel – rueda – (m) rouet – ruota – roda

percussor – firing pin – percutor – percuteur – percussore – percutor

recambra – chamber; [a voltes] breech – recámara – chambre – culatta – câmara

Munició

bala [esfèrica] – bullet – bala – balle – pallottola – bala

bala [ogival] – v. **cartutx: bala**

carregador (fix/extraïble) – (integral/detachable) magazine – cargador (fijo/extraïble) – magasin (incorporé); chargeur (amovible) – caricatore (fisso/removibile) – carregador (fixo/amovível)

cartutx – cartridge; [a voltes] round, shell – cartucho – (f) cartouche – (f) cartùccia – cartucho

--**bala** [ogival] – bullet – bala – balle – palla – bala

--**beina** – case – (m) casquillo – douille, (m) étui – (m) bòssolo – (m) invólucro; [Br] (m) estojo

--**càrrega de projecció** – propellant – carga de proyección – charge propulsive – pólvore da sparo – carga propulsora; [Br] carga propelente, (m) propelente

--**culot** – rim – culote – culot – (f) base, (m) fondello – (f) base

--**fulminant**, (f) **càpsula fulminant** – primer – (f) cápsula fulminante, (m) fulminante – (f) amorce – innesco – fulminante, (f) cápsula fulminante, escorva; [Br] (f) espoleta

--propel·lent – v. **càrrega de projecció**

metralla; (m) **resquill** – shrapnel; shell fragment – metralla; (f) esquirla – mitraille; (f) esquille – mitraglia; schizzo – metralha; estilhaço

munició [terme genèric] – ammunition; [col·l] ammo – munición – munition – munizione – munição

pólvora – powder – pólvora – poudre – pólvore – pólvora

pólvora blanca, pólvora sense fum – smokeless powder – pólvora blanca, pólvora sin humo – poudre sans fumée – pólvore infume – pólvora sem fumaça

pólvora negra – gunpowder, black powder – pólvora negra – poudre noire – pólvore nera – pólvora negra

projectil [terme genèric] – projectile – proyectil – projectile – proittile – projétil; [Br] projétil

ANNEX B: ESTRUCTURA BÀSICA DE LES FORCES ARMADES

Forces Armades; milícia – Armed Forces; military – Fuerzas Armadas; milicia – Forces armées; milice – Forze armate; milizia – Forças Armadas; milícia

exèrcit de lleva [amb servei militar obligatori] – conscript army – ejército de leva – (f) armée de levée – esèrcito di leva – ejército de leva

--**servei militar obligatori** – conscription, compulsory military service, enforced conscription, war service, military service – servicio militar obligatorio – service militaire obligatoire – servizio militare obbligatorio – serviço militar obrigatório

exèrcit regular [exèrcit permanent més reserva] – regular army – ejército regular – (f) armée régulière – esèrcito regolare – ejército regular

--**exèrcit permanent** – standing army – ejército permanente – (f) armée permanente – esèrcito permanente – ejército permanente

--**Reserva** [forçosa, en exèrcits de lleva] – Reserve, reserve forces – Reserva – Réserve – Riserva – Reserva

--**Reserva Voluntària** [en exèrcits professionals] – (volunteer) Reserve, (voluntary) Reserve, (volunteer/voluntary) reserve forces – Reserva Voluntaria – Réserve (volontaire) – Riserva (volontària) – Rerserva (voluntária)

exèrcit professional [sense servei militar obligatori] – voluntary army, professional army – ejército profesional – (f) armée de métier – esèrcito professionale – ejército profissional

exèrcits – armed services, military branches – ejércitos – (f) armées – (f) armate – ejércitos

--**Exèrcit, exèrcit de terra** – Army, land forces, ground forces – Ejército, Ejército de Tierra – (f) Armée, (f) Armée de terre – Esèrcito; [fins mitjans s. XIX] (f) Armata – Ejército

--**Armada** – Navy – Armada – Marine de guerre, Marine militaire – Marina militare – Armada, Marinha

--**Força Aèria** – Air Force – (m) Ejército del Aire, (f) Fuerzas Aéreas – Armée de l'air, Force aérienne – Aeronautica militare – Força Aérea

arma; (m) cos; servei; etc. – arm-of-service; corps; service; etc. – arma; (m) cuerpo; servicio; etc. – arme; (m) corps (/arme d'appui/arme de soutien); service; etc. – arma; (m) corpo (/servizio); servizio; ecc. – arma; (m) corpo (/serviço); serviço; etc.

--**Acadèmia Militar** – Military Academy – Academia Militar – École militaire – Accadèmia militare – Academia Militar

- Administració Militar** – Adjutant General's Corps – Administración Militar – Administration militaire – Amministrazione militare – Administração Militar
- arsenal** – arsenal, armoury; [EUA] arsenal, armory – arsenal – arsenal – arsenale – arsenal
- Artilleria** – Artillery – Artillería – Artillerie – Artiglieria – Artilharia
- Blindats, (f) Arma Blindada; (f) forces blindades** -- Armoured Corps, Tank Corps; armoured forces – Carros de Combate, Blindados, (f) Arma Blindada; (f) fuerzas blindadas – Blindés, Chars de combat (/d'assaut), (f) Arme blindée; (f) forces blindées – Corazzati, Carristi, Carri armati, (f) Arma corazzata; (f) forze corazzate – Carros de Combate, (f) Arma Blindada; (f) forças blindadas
- Cavalleria** – Cavalry – Caballería – Cavalerie – Cavaglieria – Cavalharia
- Cavalleria Lleugera** – Light Cavalry – Caballería Ligera – Cavalerie légère – Cavalleria leggera – Cavalaria Ligeira; [Br] Cavalaria Leve
- Cavalleria Pesant** – Heavy Cavalry – Caballería Pesada – Cavalerie lourde – Cavalleria pesante – Cavalaria Pesada
- Comandos** – Commandos – Comandos – Commandos – Commando – Comandos
- Comunicacions – v. **Transmissions**
- Enginyers, Giny** – Engineers – Ingenieros – Génie – Gênio – (f) Engenharia
- Estat Major** – Staff, General Staff – Estado Mayor – État-major – Stato maggiore – Estado-maior
- forces aerotransportades** – airborne forces – fuerzas aerotransportadas – forces aéroportées – forze aviotrasportate – forças aerotransportadas
- tropes aerotransportades, tropes d'assalt aeri** – airlanding troops, air assault troops – tropas aerotransportadas, tropas de asalto aéreo – troupes aéroportées – truppe aviotrasportate – tropas aerotransportadas
- tropes paracaigudistes** – paratroops, parachute troops – tropas paracaídas – troupes parachutistes – truppe paracadutisti – tropas pára-quedistas
- forces blindades – v. **Blindats**
- forces d'elit** [terme genèric] – elite forces – fuerzas de élite – forces d'élite – forze d'élite – forças de elite
- forces especials** [terme genèric] – special forces – fuerzas especiales – forces spéciales – forze speciali – forças especiais
- Gendarmeria** – Gendarmery – Gendarmería; [Espanya] Guardia Civil – Gendarmerie – Gendarmeria; [Itàlia] Arma dei carabinieri – Gendarmaria; [Portugal] Guarda Nacional Republicana, [Br] Polícia Militar
- Giny – v. **Enginyers**

- Guàrdia** [reial, presidencial, etc.] – Guard – Guardia – Garde – Guàrdia – Guarda
- Guàrdia Costera (/Costanera), Guardacostes** – Coastguard, Coast Guard – Guardia Costera, Guardacostas – Garde côtière, Garde-côtes – Guàrdia costiera – Guarda Costeira, Guarda-costas
- Guàrdia de Fronteres, Guàrdia Fronterera, Guardafronteres** – Border Guard – Guardia de Fronteras, Guardia Fronteriza, Guardafronteras – Garde de frontière, Garde-frontières – Guàrdia di frontiera, Guàrdia di confine, Confinària – Guarda de Fronteira
- Infanteria** – Infantry – Infantería – Infanterie – Fanteria – Infantaria
- Infanteria Lleugera** – Light Infantry – Infantería Ligera – Infanterie légère – Fanteria leggera – Infantaria Ligeira; [Br] Infantaria Leve
- Infanteria de Línia** – Line Infantry – Infantería de Línea – Infanterie de ligne – Fanteria di l'ínia – Infantaria de Linha
- Infanteria Mecanitzada** [amb transports blindats] – Mechanized Infantry – Infantería Mecanizada – Infanterie mécanisée – Fanteria meccanizzata – Infantaria Mecanizada
- Infanteria Motoritzada** [amb camions] – Motorized Infantry – Infantería Motorizada – Infanterie motorisée – Fanteria motorizzata – Infantaria Motorizada
- Infanteria Naval, infanteria de marina** – Naval Infantry – Infantería de marina – Infanterie de marine – Fanteria di marina – Infantaria de marinha
- Intel·ligència Militar** – Military Intelligence – Inteligencia Militar – (m) Renseignement militaire – Informazione militare – Inteligência Militar
- Intendència** – Supply, Ordnance, Intendance – Intendencia – Intendance, (m) Commissariat général – Intendenza, (m) Commissariato generale – Intendência
- Legió Estrangera** – Foreign Legion – Legión Extranjera; [Espanya] Legión, (m) Tercio – Légion étrangère – Legione straniera – Legião Estrangeira
- Logística – v. **Intendència; Transmissions; Transports**
- Policia Militar** – Military Police – Policía Militar; [col·l] PM ('pe eme') – Police militaire – Polizia militare – Polícia Militar
- Sanitat** – Medical Services; [EUA] Medical Department – Sanidad – Santé – Sanità – Saúde
- Farmàcia** – Pharmacy – Farmacia – Pharmacie – Farmàcia – Farmácia
- Medicina** – Medical Corps – Medicina – Médecine – Medicina – Medicina
- Veterinària** – Veterinary Corps – Veterinaria – (m) Service vétérinaire, Corps de vétérinaires – Veterinària, (m) Corpo veterinário – Veterinária
- Tancs – com a branca de l'Exèrcit, v. **Blindats**

- Transmissions** – Signals, Communications – Transmisiones – Transmissions – Trasmissioni – Transmissões
- Transports, Tren** – Service Corps, Transport, Train – Transportes, Tren – Train, Transport – Trasporti, Treno – Transportes, Trem
- Tren – v. **Transports**
- tropes aerotransportades – subconjunt de **forces aerotransportades**
- tropes blindades – imprecisió per **forces blindades** i per **Infanteria Mecanitzada**
- tropes d'assalt** [Primera Guerra Mundial] – shock troops – tropas de asalto – troupes d'assaut – truppe d'assalto, (m) repartí d'assalto – tropas de assalto
- tropes de muntanya** [terme genèric] – mountain troops – tropas de montaña – troupes de montagne – truppe di montagna – tropas de montanha
- tropes paracaigudistes – subconjunt de **forces aerotransportades**
- unitat** – unit – unidad – unité – unità, (m) reparto – unidade
- escamot** – fireteam – (f) escuadra – équipe, (f) escuade, pièce – [v. secció] – (f) esquadra
- esquadra – v. **escamot**
- secció** – section; [EUA] squad – (m) pelotón – (m) groupe de combat – squadra, (m) carro, pezzo – secção; [Br] seção
- pelotó** – platoon – (f) sección – (f) section; (m) peloton – (f) sezione; (m) plotone – pelotão
- companyia**; [cavalleria] (m) **esquadró**; [artilleria] (f) **bateria** – company; squadron; battery – compañía; escuadrón; batería – compagnie; escadron; batteries – compagnia; squadrone; batteria – companhia; esquadrão; bateria
- batalló** – battalion – batallón – bataillon – battaglione – batalhão
- regiment**; (f) **semibrigada** – regiment; half-brigade – regimiento; semibrigada – régiment; demi-brigade – regimento; semibrigata – regimento; semi-brigada, meia-brigada
- brigada** – brigade – brigada – brigade – brigata – brigada
- divisió** – division – división – division – divisione – divisão
- cos d'exèrcit** – corps, Army corps – cuerpo de ejército – corps d'armée – corpo d'armata – corpo de ejército
- exèrcit** – field army, Army – ejército – (f) armée – (f) armata – ejército
- grup d'exèrcits** – army group – grupo de ejércitos – groupe d'armées – gruppo d'armate – grupo de ejércitos

altres formacions

--**escorta** – escort – escolta – escorte – scorta – escolta

--**esquadrilla** – flight, squadron – escuadrilla – escadrille – squadriglia, (m) squadrone –
esquadrilha

--**patrulla** – patrol – patrulla – patrouille – pattuglia – patrulha

Forces irregulars

guerrilla, partida – guerilla – guerrilla – guérilla – guerriglia – guerrilha

milícia – militia – milicia – milice – milizia – milícia

ANNEX C: TIPOLOGIA BÀSICA DE MILITARS SEGONS BRANQUES I ESPECIALITATS

militar; soldat; mariner – militaryman, militarywoman; soldier; sailor – militar; soldado; marinero – militaire; soldat; matelot – militare, miltite; soldato; marinaio – militar; soldado; marinheiro

abanderat – barbarisme per: **banderer**

agregat militar – military attache – agregado militar – attaché militaire – addetto militare – adido militar

ajudant de camp – aide-de-camp – ayudante de campo – aide-de-camp – aiutante di campo – ajudante de ordens, ajudante de campo

arcabusser – arquebusier – arcabucero – arquebusier – archibugiere – arcabuzeiro

artificier – artificer – artificiero – artificier – artificiere – armeiro

artiller – artilleryman – artillero – artilleur – artiglierie – artilheiro

àscari – askari – áscari – askari – àscari – askari

assessor militar – military adviser; [EUA] military advisor – asesor militar – conseiller militaire – consulente militare – conselheiro militar

aviador – airman – aviador – aviateur – aviatore – aviador

--**artiller** – gunner – artillero – mitrailleur – mitragliere – artilheiro

--**bombarder** – bomb aimer; [EUA] bombardier – bombardero – bombardier – bombardiere – bombardeiro

--**copilot** – co-pilot – copiloto – copilote – copilota – co-piloto

--**navegador** – navigator – navegador – navigateur – navigatore – navegador

--**operador de ràdio** – radio operator – operador de radio – opérateur radio-navigant – operatore ràdio – operador de radiotelégrafo

--**pilot** – pilot, aviator – piloto – pilote – pilota – piloto

banderer – standard-bearer – abanderado – porte-étendard – portabandiera – porta-estandarte

bersagliere [Itàlia] – bersagliere – bersagliere – bersagliere – bersagliere – bersagliere

bus – deep-sea diver – buzo – scaphandrier – palombaro – escafandrista

caçador – rifleman; [EUA] ranger – cazador – chasseur, tirailleur, voltigeur – cacciatore – caçador, atirador

cadet – cadet – cadete – cadet – cadetto – cadete

cantinera – sutler, *cantinière*, *vivandière* – cantinera – cantinière, vivandière – cantiniera, vivandiera – cantineira, vivandeira

capellà militar – military chaplain – capellán militar – aumônier militaire – cappellano militare – capelão militar

casc blau [Nacions Unides] – blue helmet, blue beret – casco azul – casque bleu – casco blu, casco azzurro – capacete azul

ciclista – cyclist – ciclista – cycliste – ciclista – ciclista

comandant [qui té el comandament] – commander – comandante – commandant – commandante – comandante

comandant en cap – commander-in-chief – comandante en jefe – commandant en chief; [Suïssa, temps de pau] commandant de corps; [Suïssa, temps de guerra] général – comandante in capo; [Suïssa, temps de pau] comandante di corpo; [Suïssa, temps de guerra] generale – comandante-em-chefe

comando – commando – comando, guerrillero – commando – commando – comando

combatent – combatant – combattente – combattant – combattente – combatente

comissari polític – political commissar – comisario político – commissaire politique – commissário político – comissário político

conductor; xofer – driver; *chauffeur* – conductor; chófer – conducteur, automobiliste; chauffeur – autiere, automobilista, conducente; *chauffeur* – motorista; chofer

correu – dispatch rider, despatch rider – correo – (f) estafette, (m) courrier – (f) staffetta – (f) estafeta

cosac – cossack – cosaco – cosaque – cosacco – cossaco

cuiner – cook – cocinero – cuisinier – cuoco – cozinheiro

cuirasser – cuirassier – coracero – cuirassier – corazziere – couraceiro

dragó – dragoon – dragón – dragon – dragone – dragão

enginyer – combat engineer, pioneer – ingeniero – soldat du Génie, pionnier – geniere – engenheiro

--pontoner – pontonier – pontonero – pontonnier – pontoniere – pontoneiro

--sapador – sapper – zapador – sappeur, démineur – zappatore, pioniere – sapador

escorta – escort – escolta – (f) escorte – (f) scorta – (m) escolta

esquiador – ski trooper – esquiador – skieur – sciatore – esquiador

farmacèutic – pharmacist – farmacéutico – pharmacien – farmacista – farmacêutico

francotirador, tirador especialitzat, tirador d'elit, tirador de precisió – sniper – francotirador, tirador de élite, tirador de precisión – franc-tireur, tireur d'élite, tireur de précision – franco tiratore, tiratore scelto; [col·l] cecchino – franco-atirador, atirador especial

furrier – quartermaster – furriel – fourrier – furiere – furriel

fuseller – infantryman, fusilier – fusilero – fusilier – fuciliere – fuzileiro

fuseller naval, infant naval, infant de marina – marine – infante de marina – infant de marine; fusilier marin – fante di marina; [col·l] marò – fuzileiro naval

gendarme – gendarme – gendarme – gendarme – gendarme – gendarme

granader – grenadier – granadero – grenadier – granatiere – granadeiro

grumet – cabin boy, ship's boy – grumete – mousse – mozzo – grumete

guarda – en contextos militars, v., generalment, **guàrdia**; emperò, v. **guardacostes** i **guardafronteres**

guardacostes – coast guard, coastguardsman – guardacostas – garde-côtes – membro della Guàrdia costiera – guarda-costas

guardaespatlles – en contextos militars, v. **escorta**

guardafronteres – border guard – guardafronteras – garde-frontière – guàrdia di frontiera, guàrdia di confine, confinàrio – guarda-fronteira

guàrdia – guard – guardia – (f) garde – (f) guàrdia – guarda

guerriller [irregular] – guerilla man – guerrillero – *guérillero* – guerrigliero – guerrilheiro

hússar – hussar – húsar – hussard – ùssaro – hussardo

infant de marina – v. **fuseller naval**

infermer – v. **sanitari**

infermera – nurse – enfermera – infirmière – infermiera – enfermeira

instructor; sergent instructor – instructor; drill sergeant, [EUA] drill instructor – instructor; sargento de instrucción – instructeur; sergent instructeur – istruttore; sergente istruttore – instructor, [Br] instrutor; sargento-instructor, [Br] sargento-instrutor

legionari [Legió Estrangera] – legionnaire – legionario – légionnaire – legionàrio – legionário

llancer – lancer – lancero – lancier – lanciere – lanceiro

mariner – sailor, rating; [EUA] sailor, seaman – marinero – matelot – marinaio – marinheiro

mecànic – mechanic – mecánico – mécanicien – meccànico – mecânico

mercenari – mercenary – mercenario – mercenaire – mercenàrio – mercenário

metge; oficial mèdic – doctor, [EUA] physician; medical officer – médico; oficial médico – médecin; médecin officier – mèdico; ufficiale mèdico – médico; oficial médico

milicià – militiaman – miliciano – milicien – miliziano; [de la milícia feixista italiana] mîlite – miliciano

mosqueter – musketeer – mosquetero – mousquetaire – moschettiere – mosqueteiro

motociclista; [col·l] motorista – motorcyclist – motociclista, motorista – motocycliste – motociclista – motociclista

motorista – v. **motociclista**

muntanyenc; alpi; pirinenc – mountain infantryman, mountain trooper; *alpino; pirinenc* – montañero; alpino; *pirinenc* – soldat de montagne; alpin; *pirinenc* – fante di montagna; alpino; *pirinenc* – montanhista; alpino; *pirinenc*

--[alemany] *Gebirgsjäger*; [Espanya] *cazador de montaña*; [França] *chasseur alpin*; [Itàlia] *alpino*; [Polònia] *strzelec podhalański*; [Romania] *vânător de munte*

músic – musician – músico – musicien – musicista – músico

--**clarí** – bugler – clarín – clairon – clarino – clarim

--**corneta** – cornetist – corneta – cornet – cornetta – corneta

--**timbaler, tambor** – drummer – tambor – tambour – tamburo – tambor, timbalão

--**trompeta** – trumpeter – trompeta – trompette – tromba – trompeta

no combatent – non-combatant – no combattente – non-combattant – non combattente – não-combatente

novell, besuny – rookie – novato, bisoño – bleu – novellino – novato

ordenança – orderly, batman – ordenanza – ordonnance – attendente – ordenança

paracaigudista; [col·l] para – paratrooper; [col·l] para – paracaidista; [col·l] paraca – parachutiste; [col·l] para – paracadutista; [col·l] parà – pára-quedista; [col·l] pára

partisa [irregular] – partisan – partisano – partisan – partigiano – *partisan*

pilot – v. **aviador**

piquer – pikeman – piquero – piquier – picchiere – piqueiro

policia militar – military policeman – policía militar; [col·l] PM ('pe eme') – policier militaire, agent de la Police militaire – poliziotto militare – polícia do Exército

portalliteres – stretcher-bearer – camillero – brancardier – barelliere – padioleiro

recluta – conscript, recruit – recluta – conscrit, (f) recrue – (f) recluta – recruta

reclutador, agent reclutador; sergent reclutador – recruiting agent; recruiting sergeant – reclutador, agente reclutador; sargento reclutador – recruteur, agent recruteur; sergent recruteur

– reclutatore, agente reclutatore; sergente reclutatore – recrutador, agente de recrutamento; sargento de recrutamento

reservista – reservist – reservista – réserviste – riservista – reservista

sanitari, infermer – sanitar, medical orderly – sanitario, enfermero – sanitaire, infirmier – sanitário, enfermiere – sanitário, enfermeiro

sastre – tailor – sastre – tailleur – sarto – alfaiate

sentinella – sentry – centinela – (f) sentinelle – (f) sentinella – (f) sentinela

soldat contractat – volunteer soldier (under contract), professional soldier (under contract) – soldado contratado – soldat sous contrat, volontaire – voluntário in ferma prefissata – soldado contratado

soldat d'infanteria – infantryman – soldado de infantería, infante – fantassin – fante – soldado de infantaria, infante, peão

soldat de cavalleria – cavalryman – soldado de caballería – cavalier – soldato di cavalleria – soldado de cavalaria

soldat de la Força Aèria – airman – soldado de fuerza aérea, soldado del Ejército del Aire – soldat de force aérienne, soldat de l'Armée de l'air – soldato dell'Aeronautica militare – soldado da Força Aérea

soldat de lleva – conscript – soldado de leva – conscrit, appelé (du contingent) – soldato di leva – soldado de leva

soldat professional – professional soldier – soldado profesional – soldat professionnel – soldato professionista – soldado profissional

submarinista; [col·l] home granota – diver; [col·l] frogman – submarinista; [col·l] hombre rana; [forma oficial] buzo – nageur, plongeur; [col·l] homme grenouille – sommozzatore, subàcqueo; [col·l] uomo rana – mergulhador; [col·l] homem-rã

tanquista – tank crewman; [EUA, col·l] tanker – tanquista – tankiste – carrista – soldado de cavalaria blindada; [col·l] carrista; [Br, col·l] tanquista

ulà – uhlan – ulano – uhlan – ulano – ulano

veterà – veteran – veterano – vétéran, ancien combattant – veterano – veterano

veterinari – veterinary; [EUA] veterinarian – veterinario – vétérinaire – veterinário – veterinário

voluntari – volunteer – voluntario – volontaire, engagé, engagé volontaire – voluntário – voluntário

zuau – zouave – zuavo – zoauve – zuavo – zuavo

baixa – casualty – baja – perte – pèrdita – baixa

--**desaparegut (en combat)** – missing (in action) – desaparecido (en combate) – disparu (au combat) – disperso (in battaglia) – desaparecido (em combate)

--**desertor** – deserter – desertor – déserteur – disertore – desertor

--**ferit** – wounded – herido – blessé – ferito – ferido

--**invàlid** – invalid, disabled – inválido – invalide – inválido – inválido

--**mort; caigut** – killed (in action), dead (of wounds, disease or injury); fallen – muerto; caído – tué (au combat), mort (de blessures, de maladies); tombé – ucciso (in battaglia), morto (per ferite, per malattie); caduto – morto; caído

--**mutilat** – crippled, maimed, mutilated – mutilado – mutilé – mutilato – mutilado

--**presoner de guerra** – prisoner of war, POW – prisionero de guerra– prisonnier de guerre, captif – prigioniero di guerra – prisioneiro de guerra

ANNEX D: TIPOLOGIA BÀSICA DE MILITARS SEGONS CATEGORIA I GRADUACIÓ

categoria, (m) cos – category, corps – categoría, cuerpo – catégorie, corps – categoria, corpo – categoria, corpo

--(1/4) **tropa** – other ranks; [EUA] enlisted ranks, enlisted men – tropa – troupe – truppa – tropa, praças

--(1/4) **marineria** – ratings; [EUA] seamen – marinería – (m) matelots – marineria – praças

--(5/8) **sotsoficial; (f) sotsoficialitat** – non-commissioned officer, NCO – suboficial; suboficialidad – sous-officier; sous-officialité – sottoufficiale; sottoufficialità – sargento, [Br] suboficial; sargentos, [Br] suboficialidade

--(9/11) **oficial, oficial subaltern; (f) oficialitat, oficialitat subaltern** – junior officer – oficial, oficial subaltern; oficialidad, oficialidad subaltern – officier subalterne; officialité subalterne – ufficiale inferiore; ufficialità inferiore – oficial subaltern; [dignitat] (m) oficialato subaltern; [conjunt] (f) oficialidade subaltern

--(12/14) **oficial superior, cap; (f) oficialitat superior** – field officer, senior officer – oficial superior, jefe; oficialidad superior – officier supérieur; officialité supérieure – ufficiale superiore; ufficialità superiore – oficial superior; [dignitat] oficialato superior; [conjunt] oficialidade superior

--(15/18) **general, oficial general; generalat** – general, general officer – general; generalato – général, officier général; généralat – generale, ufficiale generale; generalato – general, oficial general; generalato, generalado

--(15/18) **almirall; almirallat** – admiral – almirante; almirantazgo – amiral; amiralat – ammiraglio; ammiragliato – almirante; almirantado

grau, (f) graduació – rank – grado, (f) graduación – grade – grado – grau

a) Exèrcit i Força Aèria

[tropa]

--1. **soldat** – private; aircraftman, [EUA] airman (basic) – soldado – soldat – soldato – soldado

--2. **soldat de primera classe** – lance corporal; [EUA] private first class – soldado de primera – soldat de première classe – soldato di prima classe – soldado-de-primeira-classe

--3. **caporal** – corporal – cabo – caporal – caporale – cabo, segundo-cabo

--4. **caporal de primera classe, caporal en cap, caporal major** – [Canadà] master corporal – cabo de primera – caporal-chef – caporale maggiore – primeiro-cabo

[sotsoficialitat]

--5. **sergent** – sergeant – sargento – sergent – sergente – sargento, segundo-sargento

--6. **sergent major** – staff sergeant; [EUA] sergeant first class – sargento primero – sergent-chef – sergente maggiore – primeiro-sargento

--7. **brigada** – warrant officer class II; [EUA] master sergeant – brigada – adjudant – maresciallo capo – sargento-chefe, brigada

--8. **sotsoficial major** – warrant officer class I; [EUA] sergeant-major – suboficial mayor, subteniente – major, adjudant-chef – maresciallo maggiore – sargento-mor

[oficialitat subaltern]

--9. **sotstinent**; [només traduïnt l'equivalent hispano-lusòfon] **alferes** – second lieutenant; alferes – alférez – sous-lieutenant; alferès – sottotenente; alfiere – alferes

--10. **tinent** – lieutenant – teniente – lieutenant – tenente – tenente

--11. **capità** – captain – capitán – capitaine – capitano – capitão

[oficialitat superior]

--12. **major** – major – comandante; [Hispanoamèrica] mayor – commandant; [Bèlgica, Suïssa] major – maggiore – major

--13. **tinent coronel** – lieutenant-colonel – teniente coronel – lieutenant-colonel – tenente colonnello – tenente-coronel

--14. **coronel** – colonel – coronel – colonel – colonnello – coronel

[generalat]

--15. **general de brigada** – brigadier; [EUA] brigadier general – general de brigada, brigadier – général de brigade, brigadier – generale di brigata – general de brigada, brigadeiro

--16. **general de divisió** – major general – general de división – général de division – generale di divisione – general de divisão

--17. **tinent general** – lieutenant-general – teniente general – général de corps d'armée; [Bèlgica, Canadà] lieutenant-général – generale di corpo d'armata – tenente-general

--18. **mariscal de camp; mariscal de l'aire** – field marshall, [EUA] general of the Army; air marshall, [EUA] general of the Air Force – capitán general; [traduïnt el grau d'exèrcits no hispanòfons] mariscal – général d'armée; général d'armée aérienne; maréchal (de France) – generale d'armata; generale d'armata aèrea; [traduïnt el grau d'altres exèrcits] maresciallo – marechal do Exército, [Br] marechal; marechal da Força Aérea, [Br] marechal-do-ar

b) Armada

[marineria]

--1. **mariner** – junior rating; [EUA] seaman recruit – marinero – matelot – comune di seconda classe – marinheiro-recruta, segundo-grumete

--2. **mariner de primera classe** – abel rating; [EUA] seaman apprentice – marinero de primera classe – matelot breveté – comune di prima classe – marinheiro, primeiro-grumete

--3. **contramestre** – rating; [EUA] seaman – cabo – quartier-maître (de seconde classe) – sottocapo – primeiro-marinheiro, segundo-cabo

--4. **contramestre primer** – leading rating; [EUA] petty officer third class – cabo de primera – quartier-maître de première classe – sottocapo di prima classe – cabo, primeiro-cabo

[sotsoficialitat]

--5. **mestre** – petty officer; [EUA] petty officer (second class, third class) – sargento – second-maître – sargente – segundo-sargento, furriel

--6. **mestre primer** – chief petty officer – sargento primero – maître – secondo capo – primeiro-sargento

--7. **brigada** – [EUA] senior chief petty officer – brigada – premier maître – capo di seconda classe – sargento-chefe

--8. **sotsoficial major** – warrant officer; [EUA] master chief petty officer – suboficial mayor, subteniente, mayor – maître principal, major – primo maresciallo, capo di prima classe – sargento-mor

[oficialitat subaltern]

--9. **tinent de corbeta, guardiamarina** – midshipman; [EUA] ensign – alférez de fragata, guardamarina – enseigne de deuxième classe – guardiamarina – guarda-marinha

--10. **tinent de fragata** – sub-lieutenant – alférez de navío – enseigne de vaisseau – sottotenente di vascello – segundo-tenente

--11. **tinent de vaixell, tinent de navili** – lieutenant – teniente de navío – lieutenant de vaisseau – tenente di vascello – primeiro-tenente

[oficialitat superior]

--12. **capità de corbeta** – lieutenant-commander – capitán de corbeta – capitaine de corvette – capitano di corvetta – capitão-tenente

--13. **capità de fragata** – commander – capitán de fragata – capitaine de frégate – capitano di fregata – capitão de fragata

--14. **capità de vaixell, capità de navili** – captain – capitán de navío – capitaine de vaisseau – capitano di vascello – capitão de mar e guerra

[almirallat]

--15. **contraalmirall** – commodore – contraalmirante – contre-admiral – contrammiraglio – contra-almirante

--16. **vicealmirall** – rear admiral – vicealmirante – vice-admiral – viceammiraglio, ammiraglio di divisione – vice-almirante

- 17. **almirall, almirall d'esquadra** – vice-admiral – almirante, almirante general – admiral, admiral d'escadre – ammiraglio, ammiraglio di squadra – almirante
- 18. **almirall d'armada, senescal** – admiral, admiral of the fleet, [EUA] fleet admiral – capitán general de la Armada – admiral de France – ammiraglio d'armata – almirante de armada

SUPLEMENT I: PETIT GLOSSARI ALEMANY

[(n) = gènere neutre. Per defecte, termes panalemanys. Termes específics: AH = Imperi d'Àustria/Àustria-Hongria; Àt = Àustria; RDA = República Democràtica Alemanya; RFA = República Federal d'Alemanya; Ss = Suïssa; TR = Tercer Reich]

uniforme – (n) Uniform, [AH] Montur; [segons tipologia] Anzug, [AH] Adjustierung, [Ss] Anzug/(f) Tenü; [sobreuniforme] (f) Überbekleidung

--**d'estiu** – Sommeranzug

--**d'hivern** – Winteranzug

--**de campanya** – Feldanzug, Felddienstanzug, Kampfanzug, [col·l] Kafaz; [AH, Àt fins 1938] Feldadjustierung, Marschadjustierung

--**de diari, de servei** – Dienstanzug; [AH] Dienstadjustierung

--**de feineig** – (f) Drillsachen, (m) Drillichanzug, Arbeitsanzug

--**de gala** – Paradeanzug; [AH] Paradeadjustierung

--**de passeig** – Ausgehanzug; [AH] Ausgangadjustierung; [Àt, Ss] Ausgangsanszug

--**mimètic** – Tarnanzug, [col·l] TAZ

--**muntanyenc** – Berganzug; [AH] Gebirgsadjustierung

--**tropical** – Tropenanzug

uniformologia – (m) Uniformkunde

uniformitat – (n) Uniformität, [AH] (m) Adjustierung; [reglamentació uniformològica] (f) Uniformierung, Anzugsordnung, [AH] (m) Adjustierung, [Ss] (f) Ordonnanz (über die Bekleidung)

[**color; tint** – (f) Farbe; (m) Farbstoff]

argent; argentat – silber

beix – beige

blanc – weiß

blau cel – [Baviera] hellblau; [AH] lichtblau

blau grisenc – blaugrau

--[AH, 1908-1915] hechtgrau ['gris lluç']

--[Ss, 1914-1995] feldgrau; [íd., passeig i gala, m. 1995] dunkelgrau und hellgrau ['gris fosc i gris clar']

--[forces aèries] blaugrau

blau marí – dunkelblau

blau Prússia – Preußischblau

bru – braun

camuflatge – (f) Tarnung

--**patró mimètic** – (n) Tarmuster ['patró mimètic'], (m) Tarndruck ['estampat mimètic']; [a voltes] (n) Tarnmotiv ['motiu mimètic']

caqui – khaki

color cru – weißgrau, naturfarben

crema – cremefarben

feldgrau – feldgrau; [AH, 1915-1918] feldgrün ['verd terrós', 'verd de campanya']

gris – grau

--[Alemanya, fins 1945] – [1907/1910-1914, 1917-1920, 1940-1945] feldgrau; [1914-1917, 1920-1940] feldgrau und steingrau ['feldgrau i gris pedra']

--[Àt] – [1918-1938] feldgrau; [passeig i gala, m. 1956] feldgrau und eisengrau ['feldgrau i gris acer']; [íd., m. 1965] feldgrau und hellgrau ['feldgrau i gris clar']; [feineig, m. 1959] feldgrau
--[RDA, passeig i gala] – steingrau ['gris pedra']
--[RFA] – [passeig i gala, 1955-1957] schiefergrau ['gris pissarra']; [íd., d'ençà 1957] mittelgrau und dunkelgrau ['gris mitjà i gris fosc']

groc – gelb

lila – violett, purpur

marró – braun

negre – schwarz

ocre – ocker

or; daurat – gold; goldene

roig – rot

rosa – rosa, magenta

sorra – sandfarbe

taronja – orange

turquesa – türkis, türkisblau, türkisgrün

verd canya [TR, estiu, 1942-1945] – schilfgrün

verd grisenc – graugrün; [Ss, variant “verdet”] grünspeck [fr. *verdigris*]

verd oliva – olivgrün, olivgrau, oliv

verd OTAN – NATO-oliv, NATO-grün; [RFA, oficialment] steingrauoliv ['oliva gris-pedra']; [Àt, campanya, m. 1975 i 2003, amb matís marronós] braungrau ['gris brunenc']

cotó – (f) Baumwolle

cotó premsat – (n) Gurtband

cuir – (n) Leder

dril – Drillich

llana – Wolle

molesquí [cotó] – (n) Moleskin

sarja espigada – Fischgrät

estampat – gefärbt

reversible – umkehrbar, wendbarer

succedani – Ersatz

tenyit – bedruckt

casc colonial – Tropenhelm

casc d'acer – Stahlhelm

--placa frontal – Stirnpanzer

casc de kevlar – Kevlarhelm

casc de paracaigudista – Fallschirmjägerhelm

casc de punta – Pickelhaube; [oficialment] Helm mit Spitze, Helm

casc de tanquista – Panzerhelm

casc de vol – Fliegerhelm

casc emplomallat – Raupenhelm

funda mimètica – (m) Tarnüberzug; [Ss] (m) Tarnbezug

xarxa mimètica – (n) Tarnnetz

[**lligadura** – Kopfbedeckung]

barret cors – Corsehut

barret de Jäger [AH] – [fins 1861] Corsehut; [d'ençà 1861] Jägerhut

barret de jungla – Krempehut, [col·l] Buschhut

bicorn – Zweispitz

boina – (n) Barett; [Ss] (n) Béret; [RDA] (f) Baskenmütze; [TR, de tanquista] (f) Schutzmütze

caputxa – (n) Kapuze

casquet d'aviador – Fliegerhaube

casquet de caserna – (n) Feldmütze (ohne Schirm), [col·l] (n) Schiffchen; [Força Aèria] Fliegermütze

--[AH] – [1813-1836] (f) Holzmütze; [1836-1868] (f) Lagermütze; [post 1871] (f) schirmlose Kappe

--[Àt] – (f) Feldkappe (ohne Schirm), [col·l] (n) Schifferl

--[RDA] (f) Feldmütze, [col·l] (n) Schiffchen; [de dona] (n) Schiffchen

--[Ss] – [s. XIX-1940] (f) Policemütze [fr. *bonnet de police*]; [d'ençà 1949] (f) Feldmütze [fr. *bonnet de campagne*]; [col·l] (n) Schiffli

casquet de dragó – (f) Zipfelmütze

casquet de granader – (f) Grenadiermütze

casquet de mariner – (f) Matrosenmütze, Tellermütze

casquet de pell – (f) Pelzmütze, Zipfelmütze

casquet de plat [Prússia i Alemanya, 1808-1919] – [oficialment] (f) Lagermütze, Feldmütze; [col·l] (n) Krätzchen

casquet de punt – (f) Wollmütze, Strickmütze

colbac – [Prússia, Alemanya] (f) Pelzmütze (mit Kolpak), Husarenmütze; [AH] (m) Kalpak; [íd., models 1863-1871] (f) Kutsma

--**cua, bossa** – (m) Kolpak; [AH] (m) Tuchsack, Tuchbeutel

czapka – [tant xacó com casc] Tschapka; [AH, casquet de 1863-1876] Tatarka; [exèrcit polonès, s. XX-XXI] Tschapka, *rogatywka*

Feldkappe – [AH, Àt] Feldkappe; [primer nom, 1868-1871] Lagermütze; [TR, RFA, RDA] Feldmütze

--[muntanyenca] Bergmütze, [Àt] Gebirgskappe

--[Ss]: [1898-1914] Quartiermütze; [1940-1949] Felddienstmütze [fr. *casquette de campagne*], [col·l] Gebirgsjägermütze

--[TR]: [Àfrika Korps] Tropa-Feldmütze; [Waffen-SS, mimètica, 1942-1943] getarnte Feldmütze; [m. 1943, universal] Einheitsfeldmütze; [íd., versió estiuenca] Drillichfeldmütze

fes – Fez

gorra – Mütze; [AH, Àt] Kappe

gorra d'oficial [AH, similar a un quepis recte] – Offizierskappe, Kappe

gorra d'orelles – [genèricament] – Ohrenmütze; [RDA, exèrcit, 1956-1962] Wintermütze; [RDA, milícia obrera] Feldmütze

--**orelles** – (m) Ohrenschützer

gorra de campanya – [terme genèric] Feldmütze, [AH, Àt] Feldkappe

--[Ss, mimètica, d'ençà 1983] Schirmmütze [fr. *casquette à visière*, it. *berretto con visiera*]

gorra de campanya: parts

--**orellera** – Klappe, Mützenklappe; [AH, Àt] (m) Nackenschutz

--**visera** – (m) Schirm

gorra de campanya d'hivern – [RFA, amb orelleres de pell] Wintermütze; [Àt, íd.] Plüschkappe; [RDA, d'orelleres de roba] Wintermütze

gorra de plat – Schirmmütze; [AH, Àt] Tellerkappe
--plat pla – (f) Tellerform
--plat sinusoïdal – (f) Sattelform
lligadura casernària – Lagermütze, Quartiermütze; [AH, s. XVIII-1813] Holzmütze
morrió – (m) Kurutzen, (f) Flügelmütze
morrió de pell – [genèricament] (f) Pelzmütze; [granaders] (f) Bärenfellmütze, [AH] Bärenmütze; [túrquic, balcànic] (m) Kalpak
papakha – *Papacha*
passamuntanyes – (f) Sturmhaube
perruca – Perücke
quepis – (n) Käppi; [recte, oficialitat, Ss] Offiziersmütze, Mütze [fr. *casquette*, *casquette d'officier*]
tricorn – Dreispitz
uixanka – Uschanka; [RDA, Àt] Wintermütze
xacó – Tschako
--kíver – Kiwer
xamberg – [s. XVII] Schlapphut; [s. XIX-XX] Schutztruppenhut, [col·l] Südwester, Südwesterhut

[peça superior – Oberbekleidung]
anorac – Anorak; [TR] Windbluse
armilla – Weste
attila – Attila, (f) Husarka
brusa camiserà [RDA, passeig, estiu] – Hemdbluse
brusa de salt [TR] – Sprungkombination, [col·l] (m) Knochensack
brusa marinera – (n) Matrosenhemd; [RDA] (n) Kieler Hemd
--coll mariner – Matrosenkragen, Hemdkragen (und seidenes Tuch, mit Fliege); [RDA] Kieler Kragen
brusa mimètica [TR, sobreuniforme] – [Wehrmacht] (n) Tarnhemd; [Waffen-SS] (f) Tarnjacke
bufanda – (m) Schal
caçadora – [TR, de campanya, m. 1944] Feldbluse; [TR, de tanquista] Feldjacke; [civil] (m/n) Blouson
caçadora d'aviador – Fliegerjacke
camisa – (n) Hemd
capot – Mantel; [Ss] Kaput
casaca – (m) Rock, Uniformrock, Justeaucorps; [de faldons curts] (n) Kollett
--bocamàniga – (m) Ärmelaufschlag
--faldó – Schöß, Rockschoß
--gira [del faldó] – (m) Schoßumschlag
--solapa – Rabatte
corbata – Krawatte
dòlman – (n) Dolman
--alamara – (m) Knopf, (f) Schnur
fulard – (n) Halstuch
guant – Handschuh
guerrera – [genèricament] – [de gala o per a tot ús] (m) Waffenrock; [de campanya] (f) Bluse, Feldbluse; [de feineig] (m) Drillichrock, (f) Arbeitsjacke, Drillichjacke

--[AH] – [de passeig i gala] (m) Waffenrock; [de diari i campanya, 1849-1868] (m) Kittel; [íd., 1868-1918] (f) Bluse

--[Alemanya, fins 1945] – [universal, fins 1907] (m) Waffenrock; [de campanya, 1907/10-1915] (m) Feldrock; [íd., 1915-1920] (f) Bluse; [universal, 1920-1933] (m) Rock; [de campanya, 1933-1944] (f) Feldbluse; [de passeig i gala, 1907-1920 i 1935-1945] (m) Waffenrock; [mimètica, TR] (f) Tarnjacke

--[Àt] – [Primera República, de passeig i gala] (m) Waffenrock; [íd., de diari i campanya] (f) Bluse; [Segona República, de passeig i gala, 1956-1965] (m) Tuchrock; [íd., d'ençà 1965] (m) Uniformrock

--[Imperi Alemany, creuada, de passeig, fins 1915] – Litewka

--[RDA] – [de feineig] Drillichjacke; [de diari] Uniformjacke; [de passeig] Ausgangsjacke; [de gala] Paradejacke

--[RFA, de passeig i gala] – [creuada, oficialitat, 1955-1957] (m) Ausgehrock; [recta, tots els graus, d'ençà 1957] (f) Dienstjacke

--[Ss] – (m) Waffenrock [fr. (f) *tunique*, it. (f) *tùnica*]; [d'ençà 1995, per a home] (m) Veston [fr. (m) *veston*, it. (f) *giacca*]; [d'ençà 1995, per a dona] Blazer [fr. (m) *blazer*, it. (f) *giacca*]

guerrera: parts

--**botó** – Knopf

--**butxaca** – Tasche; [amb tapeta] Pattentasche

--**coll** – Kragen

--**coll dret** – Stehkragen

--**coll girat** – Klappkragen, Umlegekragen

--**coll postís** – Kragenbinde

--**faldó** – Schöß

--**màniga** – (m) Ärmel

--**musclera** – Schulterklappe; [AH, Àt] Achselspange, [post 1945, oficialment] Schulterklappe

--**puny** – (f) Manschette

--**solapa** – (n/m) Revers

--**tapeta** [de butxaca] – Patte, Taschenpatte

impermeable – Regenmantel, (f) Regenjacke

jaqueta [Armada] – Jacke, Dienstjacke

jaqueta camisera – Hemdjacke

jaqueta curta [de passeig] – [RFA, creuada, 1955-1957] Dienstbluse, [col·l] Affenjacke ['jaqueta de mico']; [RFA, de *Gebirgsjäger*] Skibluse

jaqueta de campanya – [genèricament] – [d'estiu] Feldbluse; [d'hivern] Feldjacke [sovint amb qualificatiu]

--[Àt] – [de feineig, 1959-1975] Jacke; [d'estiu, m. 1975] Feldbluse; [d'hivern, m. 1975] Feldjacke leicht; [única, m. 2003] Kampfanzugjacke leicht

--[RDA] Jacke

--[RFA] Feldbluse

--[Ss, mimètica, d'ençà 1983] Tarnanzugjacke [fr. *veste de la tenue de camouflage*, it. *giacca della tuta mimètica*]

jaqueta de campanya: parts

--**botó de pressió** – Druckknopf

--**cremallera** – (m) Reißverschluss

--**veta adherent** – (m) Klettverschluss

jersei – Pullover

kurtka – Kurtka

--**plastró** – Plastron

parca – [genèricament] – Feldjacke [sovint amb qualificatiu]; [col·l] Parka, Feldparka

--[TR] Winterjacke

--[Àt] – [de sobreuniforme mimètic, 1957-1978] Tarnjacke; [m. 1975] Feldjacke; [m. 2003] Kampfanzugjacke schwer

--[RDA] – [l'uniforme de campanya tenia una versió hivernal que s'usava com a sobreuniforme per damunt del de diari]

--[RFA] – [de sobreuniforme mimètic, 1955-1959] Kampfjacke, Tarnjacke; [m. 1959] Feldjacke (gefüttert mit Kapuze); [m. 1990] Feldjacke Tarndruck (mit Kapuze und separater Unterziehjacke Kälteschutz)

--[Ss] – [de sobreuniforme *Alpenflage*, 1957-1993] Kampfjacke; [convencional, d'ençà 1993] Kälteschutzjacke [fr. *veste de protection thermique*, it. *giacca tèrmica*]

pellissa – [Prússia i Alemanya, tant jaqueta curta com guerrera] (m) Pelz; [AH, jaqueta curta] (f) Mente; [AH, guerrera] (f) Pelzattila

sahariana – *Sahariana* Tropenbluse, *Sahariana*

tabard [Armada] – Collani, Kulani

ulanka – Ulanka

[**peça inferior** – (n) Beinkleid]

calçó – [coetàniament] (f) Hose; [retrospectivament, i s. XIX-XXI] (f) Kniehose, Kniebundhose

calçó d'alpinisme – [AH, TR] (f) Berghose; [Àt] Berghose, Kniehose; [RFA] Kniebundhose

cinturó [de pantaló] – Gürtel, Hosengürtel; [AH, Àt, Ss] Hosengurt

elàstics – Hosenträger

faldilla – (m) Rock

granota de salt – Springerkombination, [col·l] Springerkombi

granota de tanquista – Panzerkombination, [col·l] Panzerkombi

granota de vol – Fliegerkombination, [col·l.] Fliegerkombi

pantaló – (f) Hose; [per contrast amb el calçó] (f) Tuchhose, [a voltes] (n) Pantalon; [de campanya] (f) Feldhose

pantaló curt – (f) kurze Hose; [post 1945, a voltes] (f) *shorts*

pantaló d'esquí – (f) Keilhose

pantaló de campana [Armada] – (f) Klapphose

pantaló de muntar – (f) Reithose, Stiefelhose

pantaló hongarès – (f) ungarische Tuchhose

pantaló multibutxaca – (f) Feldhose; [col·l] (f) Cargohose

[**calçat** – (f) Fußbekleidung]

benà – Wickelgamasche, Beinbinde

bota alta – (m) Schaftstiefel, Feldstiefel, Marschstiefel; [AH] (m) Halbstiefel; [RDA] (m) Halbschaftstiefel

bota de cordons – (m) Schnürstiefel

bota de cuixal – (m) Stulpenstiefel, Stulpstiefel

bota de mitja canya – (m) Kampfstiefel; [Àt] Feldschuh

bota de muntanya – (m) Bergschuh; [a voltes] (m) Bergstiefel

bota de muntar – (m) Reitstiefel; [AH] (m) Stiefel; [d'hússar] (m) Tschismen

botina – [genèricament] (m) Halbstiefel; [militar] (m) Schnürschuh; [hongaresa] (m) Tschismen

draps d'embolicar els peus – Fußlappen

esperó – Sporn

mitja – (m) Strumpf [plural: Strümpfe]
mitjó – Strumpf, (f) Socke; [de llana] (f) Wollsocke
mitjó de muntanya – (m) Kniestrumpf; [Àt] (m) Wadenstutze
polaina – Gamasche
sabata – (m) Schuh, Halbschuh

[**insígnies** – (n) Abzeichen]
aiguillette – (n) Achselband
aplicació de coll – (m) Kragenspiegel
brodadura – (f) Stickerei
cinta de bocamàniga – (m) Ärmelband, Ärmelstreifen
color distintiu – (f) Waffenfarbe; [color contrastant] (f) Abzeichenfarbe; [AH, ambdós sentits] (f) Egalisierungsfarbe
condecoració; medalla – Auszeichnung, (n) Ehrenzeichen; Medaille
cordó – Kord, (f) Schnur, Achselschnur; [galó brodat] (f) Litze
divisa – (n) Dienstgradabzeichen; [AH] (n) Rangabzeichen; [Ss] (n) Gradabzeichen
dragona – (n) Portepe
dragona de baioneta – Troddel
edelweiss – (n) Edelweiß
emblema – [d'arma] Armspiegel, (n) Truppengattungsabzeichen, Verwendungsabzeichen; [d'unitat] (n) Verbändsabzeichen; [de braç] (n) Ärmelwappen
escarapel·la – Kokarde
faixa – Schärpe
franja [de pantaló] – Lampasse; [Ss] (m) Streifen
gorgera – (m) Ringkragen
insígnia [d'especialitat] – (n) Tätigkeitsabzeichen, Sonderabzeichen
niu d'oreneta – (n) Schwalbennest
pala – (n) Schulterstück; [AH, Àt] (f) Achselschlinge, [post 1945] Schulerspange
ploma – (m) Stutz
plomall – Federbusch
viu – (f) Paspel, (m) Vorstoß
xarretera – Epaulette

[**equipament** – (f) Ausrüstung]
armilla tàctica – Schutzweste; [Àt] Kampfweste
auriculars – Kopfhörer
binocles – (n) Fernglas
bossa d'assalt – [RFA] kleine Kampf Tasche; [Àt] (m) Sturmgepäck, Kleinrucksack; [Ss] (m) Kleinrucksack
brúixola – (m) Kompass
cantimplora – Feldflasche
--got – Trinkbecher
carmanyola – (n) Kochgeschirr; [Ss] Gamelle [de tipus francès], Kochgeschirr [de tipus alemany]
cartutxera – Patronentasche
cingla – (m) Trageriemen; [AH, Àt, Ss] Tragriemen

cingles – (n) Koppeltragegestell ['carcassa de suport del cinturó']; [AH, Àt] (m) Traggerüst ['marc de suport']; [Ss] (m) Gabeltragriemen ['jou de cingles']; [altres denominacions oficials] (m) Hüftgurtträger [Àt, 'suport del cinturó'], (f) Grundtrageinheit [Ss, 'arnès de base']

cinturó [de guerrera, capot, etc.] – (n) Koppel, Feldkoppel; [AH, Àt] (m) Leibriemen; [Ss] (m) Ceinturon; [altres denominacions oficials] (m) Feldgurt [Àt], (m) Hüftgurt [Àt, Ss]

--[de gala] (f) Feldbinde

cinturó: parts

--**placa** – (n) Koppelschloss; [AH, Àt] (f) Schließe

--**sivella** – Schnalle, Dornschnalle

--**sivella de seguretat** – Klickschnalle, Steckschnalle

cinturó Sam Browne – Leibriemen mit Schulterriemen

cuirassa – (m) Kürass; [Primera Guerra Mundial] (m) Grabenpanzer

esquí – Ski, Schi

funda – (m) Überzug; [Ss] (m) Bezug

llanterna – Taschenlampe

llibret militar – Soldbuch

manta – Decke

màscara antigàs – Gasmask

--**estoig** – (f) Tragbüchse (für Gasmask)

màscara facial [camuflatge] – Tarngesichtsmask

motxilla – [rectangular i plana] (m) Tornister, [col·l] Affe ['mico']; [alpina] (m) Rucksack

motxilla: parts

--**anella i ganxo (/mosquetó)** – (m) Ring und Haken (/Karabiner/Karabinerhaken)

--**butxaca** – Tasche

--**corretja de subjecció** – (m) Mantelriemen, Packriemen

--**corretja i sivella** – (m) Riemen und (f) Schnalle

--**passador** – (f) Schlaufe

--**solapa de tancament** – (m) Deckel, Verschlussdeckel

--**tirant** – Trageriemen, Schulterriemen, [AH, Àt, Ss] Tragriemen; [conjunt de tirants, corretjam] (m) Tragegestell, [AH, Àt] Traggerüst, [Ss] Gabeltragriemen

navalla suïssa – (n) schweizer Messer, schweizer Armeemesser, schweizer Soldatenmesser; [Ss, col·l] (n) Sackmesser ['navalla de butxaca']

pala – (m) Spaten, Feldspaten; [plegable] (m) Klappspaten, Feldklappspaten

paquet d'assalt [Alemanya 1915-1918, TR, RDA] – Sturmgepäck

piolet – Eispickel

pistola de senyals – Signalpistole, Leuchtpistole

pistolera – Pistolentasche

portacarregadors – (f) Magazintasche

portamapes – (f) Kartentasche

rellotge de polsera – (f) Armbanduhr

sabretache – Säbeltasche

sac – [Armada] Seesack; [Exèrcit] Trosssack

sac de dormir – Schlafsack

sarró – Brotbeutel; [AH, Àt, Ss] Brotsack

--**bandolera** – (m) Riemen; [AH, Àt] (n) Tragband; [Ss] (m) Schultergurt

tenda de campanya – (n) Zelt

tenda-ponxo – Zeltbahn; [AH, Àt] (n) Zeltblatt; [Ss] (f) Zelteinheit

ulleres d'esquí – Skibrille, Schneibrille

ulleres de seguretat – taktische Schutzbrille
ulleres de sol – Sonnenbrille
ulleres de vol – Fliegerbrille
vel (mimètic) – Gesichtsschleier, Tarnschleier

[**armes** – Waffen]

arcabús – (f) Arkebuse, Hakenbüchse
baioneta – (n) Bajonett, Seitengewehr
carrabina – (m) Karabiner
daga – (m) Dolch
espasa – (n) Schwert
fusell – (n) Gewehr
--bala – (n) Geschoss
--cartutx – (f) Patrone
fusell d'assalt – (n) Sturmgewehr
--carregador – (n) Magazin
fusell metrallador; metralladora lleugera – leicht Maschinengewehr
granada – Handgranate
llança [cavalleria] – Lanze
llançacoets – (f) Panzerfaust
llançaflames – Flammenwerfer
metralladora – (n) Maschinengewehr
mosquet – (f) Muskete
pistola – Pistole
punyal de trinxera – Grabendolch
revòlver – Revolver
sabre – Säbel
subfusell – (f) Maschinenpistole

Forces Armades – [genèricament] Streitkräfte, Streitmacht; [genèricament, fins 1945] Wehrmacht; [Weimar] Reichswehr; [TR] Wehrmacht; [RDA] Nationale Volksarmee; [RFA] Bundeswehr; [Àt] (n) Bundesheer; [Ss, fins 2003] Schweizer Wehrmacht [fr. *Armée suisse*, it. *Esèrcito svizzero*, rèt. *Armada svizra*]; [Ss, d'ençà 2003] Schweizer Armee [fr-it-rèt. sense canvi]

--exèrcits – (f) Teilstreitkräfte; [singular] (f) Teilstreitkraft

--Exèrcit – [genèricament] (f) Armee; [prop.] (n) Heer; [Forces Terrestres] (f) Landstreitkräfte; [RDA] (f) Landstreitkräfte

--Armada – (f) Marine, Kriegsmarine; [RDA] Volksmarine ['Marina Popular']

--Força Aèria – Luftwaffe; [RDA] Luftstreitkräfte ['Forces Aèries']

militar; soldat – Militär; Soldat

--aviador – Flieger

--cadet – Kadett

--mariner – Matrose

--recluta – Rekrut

--reservista – Reservist

--tropa – Mannschaften

--caporal – Gefreiter

--sotsoficial – Unteroffizier; [aspirant a oficial] Fahnenjunker
--sergent – Feldwebel
--oficial – Offizier
--tinent – Leutnant
--capità – Hauptmann
--major – Major
--coronel – Oberst
--general – General
--mariscal – Feldmarschall
--almirall [Armada] – Admiral
--comandant en cap – Oberbefehlshaber; [Ss, pau] Korpskommandant; [Ss, guerra] General
Artilleria – Artillerie, Artillerietruppe
--artiller – Artillerist
Cavalleria – Kavallerie
--soldat de cavalleria – Kavallerist
--cosac – Kosak
--cuirasser – Kürassier
--dragó – Dragoner
--hússar – Husar
--ulà – Ulan
Giny – Pioniere, Pioniertruppe
--sapador, pontoner – Pionier
Infanteria – Infanterie
--soldat d'infanteria – Infanterist
Infanteria de Línia – Linieninfanterie
--fuseller – Schütze
--granader – Grenadier
Infanteria Lleugera – Leichte Infanterie
--caçador – Jäger
Infanteria Mecanitzada – Panzergrenadiertruppe; [RDA] Motorisierte Infanterie
--soldat d'infanteria mecanitzada – Panzergrenadier; [RDA] motorisierte Schütze
Altres
--ciclista – Radfahrer
--comando – (n) Kommando; [Àt] Jagdkommando
--comissari polític – Politikomissar; [RDA] Politoffizier
--conductor – Kraftfahrer
--cuiner – Koch
--franc tirador – Scharfschütze
--fronterer, soldat de la Frontera Militar [AH, s. XVIII-XIX] – Grenzer [hong. *granicsár*, rom. *grănicer*, serbocroat *graničar, krajišnic*]
--fuseller naval; Infanteria Naval – Marineinfanterist; Marineinfanterie
--Gendarmeria; gendarme – Gendarmerie; Gendarm
--Guardafronteres – [RFA, fins 2005] Bundesgrenzschutz (BGS); [RDA] Grenztruppen, [col·l] Grepo; [Ss] Grenzwachtkorps [fr. *Corps des gardes-frontière*, it. *Corpo delle guardie di confine*]
--motociclista – Kraftradfahrer, Motorradfahrer
--muntanyenc (tropes de muntanya) – [genèricament] Gebirgsjäger (Gebirgstruppe); [d'Itàlia i França] Alpenjäger; [AH] Gebirgsschütze (Gebirgstruppe) [1906-1917 Landesschütze, 1917-1918 Kaiserschütze]; [Imperi Alemany, 1915-1918] Alpenjäger (Alpenkorps); [Àt, Primera

República] Alpenjäger, (Alpenjägerbataillone/Landesschütze); [TR] Gebirgsjäger (Gebirgstruppe); [RFA] Gebirgsjäger (Gebirgsjägertruppe); [Àt, Segona República] Gebirgsschütze, Gebirgsjäger

--**músic** – Musike

--pandur – usat a voltes, impròpiament, per: **fronterer**

--**paracaigudista; tropes paracaigudistes** – Falschirmjäger; Falschirmjägertruppe

--**policia militar** – [genèricament] Militärpolizist; [Alemanya, fins 1943] Feldgendarm; [TR, 1943-1945, i RFA] Feldjäger; [AH] Polizeisoldat, Wachsoldat; [Àt] Militärpolizist; [Ss, successivament] Feldgendarm, Heerespolizist, Militärpolizist

--**Policia Militar** – [genèricament] Militärpolizei; [Alemanya, fins 1943] Feldgendarmerie; [TR, 1943-1945] Feldjägerkorps; [RDA, successivament] Kommandantendienst, Militärstreife; [RFA] Feldjägertruppe; [AH] Militärpolizeiwachkorps; [Àt] Militärstreife und Militärpolizei; [Ss, successivament] Militärgendarmerie, Heerespolizei, Militärische Sicherheit (Militärpolizei)

--**presoner de guerra** – Kriegsgefangener

--**sanitari** – Sanitätssoldat, Sanitätssoffizier

--**tanquista; Blindats** – Panzersoldat, Panzerschütze, [RDA] Panzerbesatzung; Panzertruppe

--**tropes antitanc; soldat de tropes antitanc** – Panzerjägertruppe; Panzerjäger

--**tropes colonials** [Imperi Alemany] – (f) Schutztruppen

--**tropes d'assalt** [Primera Guerra Mundial] – (f) Sturmtruppen, Stoßtruppen; [AH] Sturmpatrouillen

SUPLEMENT II: PETIT GLOSSARI ROMANÈS

[S'hi accentuen gràficament les vocals tòniques no deduïbles, o dubtoses, per al catalanòfon mitjà. (n) = gènere neutre. {...} = forma plural del terme precedent]

uniformologia – uniformologie

uniforme – (f) uniformă {uniforme}; [tipus d'uniforme] (f) ținută, (n) costum

--**d'estiu** – (f) ținută de vară, (n) costum de vară

--**d'hivern** – (f) ținută de iarnă, (n) costum de iarnă

--**de campanya** – (f) ținută de campanie, (n) costum de instrucție

--**de diari, de servei** – (f) ținută zilnică, (n) costum de serviciu, (f) mica ținută

--**de feineig** – ținută de lucru

--**de gala** – (f) ținută de gală, (n) costum de ceremonie, (f) uniformă de paradă, mare ținută

--**de passeig** – (f) ținută de oraș

--**mimètic** – (f) uniformă (/ținută) de camuflaj; [oficialment] (f) uniformă mozaic de culori

--**tropical** – (f) ținută tropicală

[**color; tint** – (f) culoare; (f) vopsea]

argent; argentat – argint; argintiu

beix – bej

blanc – alb

blau – albastru

blau cel – bleu, albastru-deschis

blau grisenc – bleu-gri; [nom oficial a l'exèrcit romanès, 1912-1927] verde-cenușiu; [Força Aèria] gri-bleu

blau marí – bleumarín

blau Prússia – albastru de Berlín, albastru de Prússia

bru – brun

camuflatge – (n) camuflaj

--**patró mimètic** – (f) schemă de camuflaj

caqui – kakí

color cru – ecrú, alb murdar

crema – crem

gris – cenușiu, gri

groc – gálben

lila – vânăt, violet

marró – maró

negre – negru

ocre – ocru

or; daurat – áur; auríu

roig – roșu

rosa – roz

sorra – culoare(a) nisipului

taronja – oránj, portocalíu

turquesa – turcoáz

verd – verde

verd oliva – olív, verde-olív

cotó – bumbac
cotó premsat – (f) chingă
cuir – piele
llana – lână

estampat – imprimat
reversible – reversibil
succedani – substitut
tenyit – vopsit

casc – (f) cască {căști}
casc colonial – (f) cască colonială
casc d'acer – (f) cască de oțel
--galtera – jugular
casc de cavalleria – (n) cóif {cóifuri} (de cavalerie)
casc de kevlar – (f) cască din kevlar
casc de paracaigudista – (f) cască de parașutist
casc de punta – (n) cóif cu țui
casc de tanquista – (f) cască de tanchist
casc emplomallat – (n) cóif cu panăș
funda – husă
funda mimética – husă mozaic, husă de camuflaj
xarxa mimética – plasă de camuflaj

[**lligadura** – coifură, (n) acoperământ]
barret – (f) pălărie
--ala – (n) bor {bóruri}
--copa – calotă
barret d'ala ampla – (f) pălărie cu boruri largi (/late)
barret de feltre – (f) pălărie din feltru (/din pâslă)
barret de jungla – (f) pălărie de pădure; [versiò desèrtica] (f) pălărie de deșert
barret de palla – (f) pălărie din paie
barret de roba (/de cotó) – (f) pălărie din pânză (/din bumbac)
barret femení – (f) pălărie (feminină); [oficialment] pălărie pentru orăș
barret tou – (f) pălărie moale
bicorn – (n) bicorn
boina – bască {băști}; [per extensió] beretă
caputxa – glugă {glugi}
casquet de caserna – (f) bonetă
casquet de cuir [aviadors, etc.] – caschetă de piele
casquet de mariner – (f) beretă [de matróz/marinească]
casquet de pell – (f) căciulă
colbac – (f) căciulă (cu flamă)
czapka – șapcă
fes – fes
gorra – șapcă {șepci}, caschetă
--copa – calotă
--visera – (n) cozoroc

gorra d'orelles – șapcă cu clape
gorra de campanya – șapcă de campanie, șapcă de instrucție; [típicament romanesa] capelă
--copa – calotă
--orellera – clapă
--visera – (n) cozoroc
gorra de plat – șapcă
--plat – (f) calotă
--banda – bandă
--visera – (n) cozoroc
morrió de pell – (f) căciulă
papakha – *papahă*
passamuntanyes – (f) cagulă
perruca – perucă
quepis – (n) chipíu
tricorn – (n) tricorn
uixanka – [casquet de pell amb orelleres] căciulă cu clape; [model soviètic] căciulă rusească, *ușancă*
xacó – (n) ceac, ceacou (/ceaucău), (f) chívară
xamberg – (f) pălărie cu bórul stâng (/drept) radicat (în sus)

[peça superior – (f) îmbrăcăminte (pentru partea superioară a corpului)]
anorac – (n) hanorac, (f) bluză de vânt
armilla – vestă
brusa marinera – bluză (de marinar)
--coll mariner – (n) gúler marinar, gúler marinăresc
bufanda – eșarfă
caçadora – (n) bluzon
caçadora de cuir – (n) bluzon din piele
camisa – cămașă {cămăși}
--de coll obert – cu gúler desfăcut; deschisă la gât
--de màniga curta – cu mânecă lungă
--de màniga llarga – cu mânecă scurtă; [arromangada] suflecată
capot – (f) mantá {mantale}
--folre – (f) mesadă
casaca – jachetă cu coadă
corbata – cravată
dòlman – (f) tunică cu brandenbúrguri
fulard – (n) fular
gavardina – (n) trenzi, tréncicot
guant – (f) mănușă
guerrera – [genèricament, fins 1900] tunică; [genèricament, d'ençà 1900] (n) veston; [certs models simplificats, 1872-1930] bluză; [de passeig i gala, 1900-1941] tunică
guerrera: parts
--botó – násture, (n) buton
--butxaca – (m) buzunar
--coll – (n) gúler
--coll dret – (n) gúler drept, gúler înalt
--coll girat – (n) gúler răstrânt

--màniga – mânecă
--musclera – [tradicionalment] (m) contraepolet {contraepoleți}; [post 1950] (m) epolet {epoleți}
--puny – (f) manșetă
--solapa – (n) rever
--tapeta [de butxaca] – clapă
impermeable – (f) mantă de ploaie
jaqueta [Armada] – (n) veston
jaqueta camiseră – cămașă-sacou
jaqueta de companya – [d'estiu] cămașă de campanie (/de instrucție); [d'hivern] scurtă; [col·l] jachetă de campanie, bluză
--botó de pressió – (f) capsă
--cremallera – (m) fermoar
--veta adherent – (n) velcro
jersei – (n) pulóver
parca – scurtă cu mesadă și glugă; [col·l] (n) *parka*
pellissa – (n) dolmán
ponxo impermeable – (f) pelerină
samarreta – (n) tricou
tabard [Armada] – (n) palton marinăresc (scurt), *caban*, *pea coat*
telniaixka – *telneașcă*
ulanka – ulancă
--plastró – (n) plastron

[**peça inferior** – îmbrăcăminte (pentru partea inferioară a corpului)]

bombatxos – pantaloni bufanți
calçons – (n) chiloți [en singular: chilot]; [de muntanya] pantaloni bufanți
cinturó [de pantaló] – (f) curea {curele}
elàstics – (f) bretele [en singular: bretelă]
faldilla – fustă
granota de salt – combinezon de lansare (/de salt)
granota de tanquista – combinezon (/salopetă) de tanchist
granota de vol – (n) costum de zbor
granota – (n) combinezon
pantaló – pantaloni [en singular: pantalon]
pantaló curt – pantaloni scurți
pantaló de golf – pantaloni de golf
pantaló de muntar – pantaloni de cizmă, pantaloni de călărie
pantaló de peto – (f) salopetă
pantaló llarg – pantaloni largi
pantaló multibutxaca – pantaloni [de campanie]; [col·l, a voltes] pantaloni multibuzunar

[**calçat** – (f) încălțăminte]

benes – moletiere
bota – ghetă
--canya – (m) carâmb
--sola – talpă {tălpi}
--taló – (n) toc {tócuri}

bota alta; bota de muntar – cizmă
bota de cordons; bota de mitja canya; botina – (m) bocanc {bocanci}
--cordó – (n) șiret {șiréturi}
bota de muntanya – (m) bocanc de munte
draps d'embolicar els peus – (f) obiele [singular: obială]
esperó – pînten
mitja – șosetă
mitjó – ciorap; [de muntanya] (f) șosetă
polaina – jambieră
sabata – (m) pantof
sandàlia – sandală

[insígnies – (n) însemne]
aiguillette – (m) eghilet {eghileți}
alamara – (n) brandenburg {brandenbúrguri}
aplicació de coll – petliță
borla – (m) ciúcure
brodadura – broderiă
color distintiu – (f) culoare distinctivă {culori distinctive}
condecoració; medalla – decoráție; medálie
cordó – (n) șiret, șnur
dragona – (n) dragon
escarapel·la – cocardă
faixa – eșarfă
fourragère – furaieră
franja [de pantaló] – vipușcă {vipuști}, (n) lampás
gorgera – (n) znac, semn de serviciu
insígnia – (n) însemn
--divisa – (n) însemn de grad
--emblema – (n) semn de armă, (f) embleună; [d'unitat, escudiforme] (n) ecuson
--insígnia d'especialitat – insiună de specialitate
pala – (m) epolet {epoleți}
ploma – pană
plomall – (n) panăș {panășuri}
pompó – (n) pompon
viu – (n) paspoal
xarretera – (m) epolet {epoleți}

[equipament – (n) echipament]
armilla antibales – vestă antiglonț
bandolera – [cingla en bandolera] diagonală; [X en bandolera] X în bandolieră
binocles – (n) binoclu
bossa – (n) sac
brúixola – busólă
cantimplora – (m) bidon {bidoáne}
--got – (f) cană, ceașcă
carmanyola – gamelă
cartutxera – cartușieră; [de gala] leduncă

cingla – bretelă
cingles – (n) ham
cinturó [de guerrera, etc.] – (f) centură, (m) centiron
--placa – paftă
--sivella – catarâmă
--sivella de seguretat – catarâmă de eliberare rapidă
esquí – (n) schi
llibret militar – livret de serviciu militar
manta – pătură
màscara antigàs – mască de gaze, mască contra gázelor
màscara facial [camuflatge] – mască facială
motxilla – raniță; [alpina] raniță [tradicionalment], (n) rúcsac {rúcsacuri} [neologisme]
navalla multiús; navalla suïssa – (n) briceag multifuncțional; (n) briceag elvețian
pala [de cavar] – lopată {lopeți}
piolet – piolet
pistolera – (n) toc
portacarregadors – (n) portîncărcător
portamapes – (n) porthárt
rellotge de polsera – (n) ceas de mână
sabretache – (n) sabretăș
sac de dormir – (n) sac de dormit
sarró – (n) sac de merinde
tenda de campanya – (n) cort
tenda-ponxo – foaie de cort
ulleres de sol – (m) ochelari de soare
vel (mimètic) – vâl

[armes – arme]
arcabús – (f) archebuză
baioneta – baionetă
carrabina – carabină
espasa – spadă
fusell – (f) pușcă {puști}
--bala – (n) glonț {gloánțe}
--cartutx – (n) cartúș, patron {patroáne}
fusell d'assalt – (n) pistol-mitralieră, pușcă automată; [a voltes] (f) pușcă de asalt
--carregador – (n) încărcător {încărcătoáre}
fusell metrallador; (f) metralladora lleugera – (f) pușcă-mitralieră
granada – grenadă (de mână)
llança [cavalleria] – lance {lănci}
llançaflames – aruncător de flăcări
metralladora – mitralieră
mosquet – (f) muschetă
pistola – (n) pistol
punyal de trinxera – (n) pumnal de tranșée, cuțit de tranșée
revòlver – (n) revolvér
sabre – (f) sábie
subfusell – (n) pistol-mitralieră

Forces Armades – Forțe armate

--**Exèrcit** – (f) Armată, Armată terestră, Armată de uscat; forțele terestre

--**Armada** – Marină militară, Marină de război; forțele navale

--**Força Aèria** – Aviație, Forță aeriană; forțe aeriene

militar; soldat – militar; soldat {soldați}

--**aviador** – aviator

--**cadet** – elev (de liceu militar)

--**mariner** – matroz [/marinar/matelot]

--**recluta** – recrut {recruți}

--**reservista** – rezervist {rezerviști}

--**tropa** – trupă

--**soldat ras** – ostăș

--**soldat de primera classe** – fruntăș

--**caporal** – caporal

--**sotsoficial** – subofițer

--**sergent** – sergent

--**oficial** – ofițer

--**tinent** – locotenent

--**capità** – căpitan

--**major** – maior

--**coronel** – colonel

--**general** – general

--**mariscal** – mareșal

--**almirall** [Armada] – amiral

--**comandant en cap** – comandant suprem

Artilleria – Artilerie

--**artiller** – artilerist {artileriști}

Cavalleria – Cavalerie

--**soldat de cavalleria** – cavalerist {cavaleriști}; [de cavalleria romanesa tradicional] călărăș, roșior

--**cosac** – cazac {cazaci}

--**cuirasser** – cuirasier

--**dragó** – dragon

--**hússar** – husár

--**ulà; llancer** – ulan; lăncier

Giny – Génie

--**sapador, pontoner** – pionier

Infanteria – Infanterie

--**soldat d'infanteria** – infanterist {infanteriști}

Infanteria de Línia – Infanterie de linie

--**fuseller** – pușcăș; [d'infanteria teritorial romanesa] dorobanț

--**granader** – grănicer

Infanteria Lleugera – Infanterie ușoară

--**caçador** – vânător

Infanteria Mecanitzada – Infanterie mecanizată

Altres

- comando** – soldat de comando
- comissari polític** – comisar polític
- Forces Aerotransportades** – Forțe aeropurtate
 - paracaigudista; tropes paracaigudistes** – parașutist {parașutiști}; trupe de parașutiști
 - tropes aerotransportades** – Trupe aeropurtate
- franc tirador** – lunetist; [partisà] franc tiror
- Gendarmeria; (m) gendarme** – Jandarmerie; (m) jandarm
- Guardafronteres** – Gardă de frontieră, Trupe de granicieri, Poliție de frontieră
- Infanteria Naval** – Infanterie marină
- muntanyenc (caçador de muntanya)** – vânător de munte
- Policia Militar; (m) policia militar** – Poliție militară; (m) polițist militar
- presoner de guerra** – prizonier de război
- sanitari; metge** – sanitar; medic
- tanquista; Blindats** – tanchist {tanchiști}; (n) Tâncuri

SUPLEMENT III: PETIT GLOSSARI RUS

[Transcripció ortogràfica catalana segons les normes de l'IEC. {...} = forma plural del terme precedent]

uniformologia – uniformológiia

uniforme – (f) uniforma, forma, [a voltes] (m) mundir; [tipus d'uniforme] (f) forma, (m) kostiüm; [reglament uniformològic, uniformitat reglamentària] (f) forma odejda

--**d'entretemps** – (f) demissezónnaia forma

--**d'estiu** – (f) létnaia forma

--**d'hivern** – (f) zímnaia forma

--**de campanya** – (f) pokhódnaia forma, polévnaia forma

--**de diari, de servei** – (f) povsednévnaia forma

--**de feineig** – (f) rabótxaia forma, (m) kostiüm rabótxii

--**de gala** – (f) paràdnaia forma

--**de passeig** – (f) povsednévnaia forma, (m) víkhodnie kostiüm

--**mimètic** – (f) kamufljàjkaia (/maskiróvkaia) forma, (m) kamuflírovannii (/maskiróvotxnii) komplekt (/kostiüm); [d'una peça] (m) kamuflírovannii (/maskiróvotxnii) kombinezon

--**tropical** – (f) tropítxeskaia forma, oblegtxénnaia forma

[**color; tint** – tsvet; krassítel]

argent; argentat – serébrianiï; serebrístii

beix – tsvet bej

blanc – béliï

blau – sínii tsvet

blau cel – goluboi tsvet

blau grisenc – sero-goluboi tsvet, sérovato-sínii

blau marí [Armada] – tiemno-sínii tsvet

blau Prússia – berlínskaia lazur, prússkiï sínii

bru – korítxnevii

camuflatge – [en sentit estricte] kamufliaj; [en sentit ampli] (f) maskirovka ['ocultació, simulació']

--**patró mimètic** – kamufljàjnii rissúnok {kamufljàjnikh rissúnkov}

caqui – khaki; [oficialment] zasxítnii tsvet ['color protectiu']

color cru – griazno-béliï, sérovato-béjeniï, ekriú

crema – krémovii tsvet

gris – sérii tsvet

groc – jóltii tsvet

lila – fiolétovii

marró – korítxnevii

negre – txérnii

ocre – tsvet okhri

or; daurat – zolotoi; zolotístii

roig, vermell – kràsnii

rosa – rózovii

sorra – pessótxnii tsvet

taronja – orànjevii

turquesa – biriúзовii tsvet

verd – zeliónii tsvet

verd grisenc – sérovato-zeliónní
verd oliva – olívkovíi tsvet

cotó – khlópok
cotó premsat – (f) tkànaia lenta
cuir – (f) koja
llana – xerst

reversible – dvustorónnii
succedani – zanenítel

casc – [genèricament] (f) kaska; [metàl·lic] (m) xlem
casc colonial – koloniálnii xlem, probkóvíi xlem
casc d'acer – stalnoi xlem
casc de kevlar – kevlàrovíi xlem
casc de paracaigudista – dessàntnik xlem
casc de punta – (f) kaska s píkoí; [Imperi rus, oficialment] (f) kaska obraztsa 1844 goda ['casc model 1844']
casc de tanquista – tànkovíi xlem
casc de vol – aviatsiónnii xlem; [oficialment] zasxítinii xlem
casc emplomallat – (f) kaska s sultànom
elm, casc de cavalleria – (f) kaska
funda – (m) txekhol
funda mimètica – (m) kamuflírovannii txekhol
xarxa mimètica – kamuflírovannaia (/maskiróvonnaia) setka, maskiróvitxnaia set

[**lligadura** – golóvnoi ubor]
barret – [d'home] (f) xliapa; [de dona] (f) xliapka
barret de jungla – (f) panama; [col·l] (f) panamka
barret tropical [*panamka*, URSS] – (f) panama; [col·l] (f) panamka
bicorn – (f) dvougolka
boina – (m) beret
budiónovka – budiónovka; [altres noms col·l] bogatirka, frúnzevka; [oficialment] (m) xlem ['elm']
caputxa – (m) kapiutxon; [cosaca] (m) baixlik
casquet de caserna – (f) pilotka
casquet de cuir [aviadors] – kojànnii xlem
casquet de granader – (f) grenaderka
casquet de mariner – (f) beskozirka; [oficialment] (f) furajka
casquet de pell – (f) merlúixkovaia xapka; [exèrcit rus, 1882-1907] baraixkóvaia xapka; [íd., cavalleria] (f) dragunka; [URSS, amb orelleres] v. **uixanka**
casquet de plat – (f) furajka
casquet de punt – podxlénnik
colbac – xlik
czapka – xapka
gorra – xapka
--visera – (m) koziriok
gorra d'orelles – (polévaia) furajka s naúixnikami; [col·l] (m) kepi s naúixnikami

gorra de beisbol – beisbolka

gorra de campanya – polévaia furajka; [a voltes] pilotka s kozirkom; [col·l] (m) kepi

--orellera – (m) naúixnik {naúixniki}

--visera – (m) koziriok

gorra de plat – furajka

--banda – (m) okólix

--plat – (f) tuflià

--visera – (m) koziriok

kubanka – kubanka

lligadura casernària – furàjnaia xapka

morrió de pell – (f) papakha

papakha – papakha

passamuntanyes – podxlémnik; [col·l] (f) balaklava, líjnaia maska

quepis – kepi

tricorn – (f) treugolka

uixanka – xapka-uixanka

xacó – kíver

xamberg – xliapa s xirókimi opúixennimi póliami

[**peça superior** – vérkhniaia odejda]

anorac – [fins entorn de 1984 n'havien fet les funcions la *telogreika* i el *buixlat*, successivament] – (f) gorka; [civil] (n) anorak

armilla – (m) jilet

attila – (f) venguerka ['hongaresa']

brusa – bluza

brusa marinera – [blanca] fórmenka; [blau marí] flanélevka

--coll mariner – matróskiï vorotnik

brusa de salt – prijkóvaia kurtka (/bluza)

brusa mimètica [sobreuniforme] – kamuflírovannaia (/maskiróvonnaia) kurtka (/bluza)

bufanda – tióplii xarf, kaixné

buixlat [1969-1984] – buixlat

caçadora – kurtka (kórotkaia do tàlii)

caçadora de cuir – kójanaia kurtka

camisa – rubakha, rubaixka

capa – plasx; [caucàsica] burka

canadenca – xuba; [amb llargada de guerrera] (m) poluixúbok

capot – (f) xineli; [d'oficial] (m) paltó; [folrat de pell] (f) bekeixa; [caucàsic, amb cartutxeres incorporades] (f) txerkeska

--capot arromangat – (m) zavorot xineli

--capot enrotllat – (f) skatka

casaca – (m) kaftan, jiustokor, kolet

--bocamàniga – (m) obxlag

--faldó – (f) falda {faldi}

--solapa – (m) làtskan

corbata – (m) gàlstuk

dòlman – doloman

fulard – nossovoi platok

gavardina – (m) trentxkot

guant – (f) pertxatka {pertxatki}
guerrera – [genèricament] (m) kítel
 --[1848-1872] (m) polukaftan; [1872-1907] (m) mundir; [1907-1954, de coll dret, d'oficial, caqui] (m) kítel; [1915-1954, de coll girat i amb butxaques, d'oficial] (m) frentx, [oficialment en 1924-1943] (f) rubakha-frentx ['guerrera camiserà']; [d'ençà 1954, independentment de l'estil i del grau] (m) kítel; [de gala] (m) mundir
 --[1869-1906, blanca, d'estiu, d'oficial, equivalent de la *guimnastiorka* blanca de tropa] (m) kítel
 --[URSS, de feineig, semblant a la jaqueta de campanya] (f) kurtka
--guerrera creuada – (m) dvubórtniï kítel
--guerrera recta – (m) odnobórtniï kítel
guerrera: parts
--botó – (f) púgovitsa
--coll – vorotnik
--coll dret – stoiatxni vorotnik
--coll girat – otlojnoi vorotnik
--butxaca – (m) karman
--faldó – (f) iúbka
--màniga – (m) rukav
--musclera – (m) pogon {pogoni}
--puny – (f) manjeta
--solapa – (m) làtskan
--tapeta – (m) klàpan (klàpan karmànniï)
guerrera de cuir – kurtka kójanaia
guimnastiorka – guimnastiorka
impermeable – nepromokàiemïi plasx
jaqueta [Armada] – tujurka
jaqueta camiserà – rubaixka-kurtka
jaqueta de campanya – kurtka, polévaia kurtka
--botó de pressió – (f) knopka-zastejka
--cremallera – mólniia, zastiojka-mólniia; [col·l] (m) zípper, fermuar
--veta adherent – tekstílnoia zastiojka; [col·l] liputxka
jersei – (f) fufaika
levita – (m) siurtuk; [de cosac] (m) txekmén
manyopla – vàrejka {vàrejki}, rukavitsa {rukavitsi}
mitena – mitenka {mitenki}
parca – [fins entorn de 1984 en feien les funcions el capot i el *buixlat*] – gorka; [civil] parka; [URSS, civil] aliaska
pellissa – (m) méntik
ponxo impermeable – létniï paltó
samarreta – maika {maiki}
samarreta de ratlles [Armada; forces d'elit] – telniaixka; [col·l] (m) télnik; [sense mànigues] (f) maika
tabard [Armada] – buixlat
telniaixka – v. **samarreta de ratlles**
telogreika [1935-1969] – telogreika, vàtnaia kurtka, (m) vàtnik
ulanka – ulanka
--plastró – plastron

[**peça inferior** – nije odejdi]
bombatxos – xarovari
calçó – kiulot {kiuloti}
cinturó [de pantaló] – remén
elàstics – (f) podtiajki [singular: podtiajka]
faldilla – iubka
granota – (m) kombinezon, [col·l] kombez
granota de salt – (m) prijókovii kombinezon
granota de tanquista – (m) kombinezon tankista; [de dues peces] (m) komplekt tankista
granota de vol – (m) polétniik kombinezon
pantalons – briüki, xtani
pantalons arrapats [hússars] – txaktxiri
pantalons curts – xorti
pantalons de campana – kleix
pantalons de cuir – xarovari kójanie
pantalons de muntar – [d'infanteria] xarovari; [de cavalleria] bridni, galifé, reituzi
pantalons encoixinats [a joc amb *telogreika*] – vâtnie briüki, vâtnie xarovari, telogreiki briüki
pantalons multibutxaca – polévie briüki; [de feineig] briüki k kurtka; [col·l, a voltes] multi karmani briüki
peto, pantaló de peto – (m) polukombinezon

[**calçat** – (f) óbuv]
benes – obmotki [singular: obmotka]
bota – (m) botínok {botinki}, (m) sapog {sapoguí}
botes altes; botes de muntar – (m) sapoguí, kójane sapoguí
botes de cordons; botines – (m) botinki
botes de cuixal – (m) botforti
botes de feltre per a la neu – (m) vâlenki [singular: vâlenok]
botes de mitja canya – (m) voiénnie botinki
draps d'embolicar els peus – (f) portianki [singular: portianka]
esperó – (f) xpora {xpori}
mitja – txulok {txulkí}
mitjó – nossok {noskí}
polaina – [de roba] gamaixa {gamaixi}; [de pell] krag {kragui}
sabata – túflia {tufli}, (m) polubotínok {polubotinki}
sabatilla esportiva – (m) ked {kedi}
sandàlia – sandàliia {sandàlii}

[**insígnies** – (m) znaki]
aiguillette – (m) akselbant
alamara – (m) xnur, brandenburg
aplicació de coll – petlitsa; [col·l] katúixkoi katuixka
banda – lenta órdenskaia
brodadura – víxivka, (m) xitió
condecoració; medalla – (m) orden; (f) medal
cordó – xnur, galun
divisa – (m) znak razlítxiia
dragona – (m) temliak

emblema – znak; [metà·lic] (f) armatura; [de braç] narukàvniï znak

escarapel·la – kokarda

faixa – (m) xarf

franja [de pantaló] – (m) lampàs

gorgera – (m) gorjet, znak ofitsérskiï xéiniï

insígnia d'especialitat – emblema

niu d'oreneta – naplétxnik muzikàntskiï; [col·l] kriltsà

pala – (m) pogon {pogoni}

ploma – (m) sultan

plomall – pliumaj

viu – bord, bordiür, (f) kanitel, tsmà, vípuixka

xarretera – epolet (epoleti)

[**equipament** – snariajénie]

armilla antibales – (m) bronevoi jilet, bronejilet

auriculars – naúixniki

binocles – binokl

bossa d'assalt – sumka polévaia

cantimplora – fliaga

--**got; tassa** – stakàtxnik; taixka

carmanyola – (m) kotelok

cartutxera – patronnka sumka; [de cosac] patrontatxe; [de gala] liadunka

cingla – pletxévaia liamka {pletxévie liamki}

cinturó [de guerrera, etc.] – remén

--**placa** – bliakha

--**sivella** – priaika

--**sivella de seguretat** – (m) fàsteks, (f) priaika-fast, (m) trezubets

cisalla – kussatxki

esquí – (n) lija

llanterna – elektrítxeskaia fonar

llibret militar – voiénniï bilet

màscara antigàs – (m) protivogaz

màscara facial [camuflatge] – kamufliajnaia maska

motxilla – (m) rànets; [alpina] (m) rànets [tradicionalment], (m) riukzak [neologisme]; [sac-motxilla] (m) vesxevoi meixok, [col·l] vesxmeixok

navalla multifunció; navalla suïssa – (m) mnogófunktsionalniï sklàdnoi noj; (m) Xveitsàrskiï arméiskii noj

pala – lopata; [oficialment] màlaia pekhótnaia lopata; [col·l] sapérknaia lopatka, saperka; [plegable] sklàdnaia lopata

piolet – ledorub

pistolera – koburà

portacarregadors – podsúmok {podsumki}

portaequipament pectoral – remén dlià noixénia na grudi, komplekt remnei dlià kreplénia na grudi; [col·l] nagrúdnik

rellotge de polsera – narútxnie txassí

sabretache – taixka

sac de dormir – spàlnii meixok, [col·l] spàlnik

sarró – (f) sumka (dlià províziï), (m) meixok (dlià províziï)

tenda de campanya – palatka
tenda-ponxo – plasx-palatka
ulleres de sol – sólntsezaxitnie otxkí
vel (mimètic) – (f) kamufljàjnaia vual

[**arma** – orújie]
arcabús – (f) arkebuza
baioneta – (m) xtik
carrabina – (m) karabín
daga – (m) kinjal
espasa – (m) metx
fusell – [monotir] rujió; [de repetició] (f) vintovka
--bala – púlia
--cartutx – patron
fusell d'assalt – avtomatítxeskií karabín, avtomat; [traduint la terminologia internacional] (f) xturmovaia vintovka
--carregador – magazín {magazínov}
granada – granata
llança [cavalleria] – pika
llançaflames – ognemiot
metralladora – (m) pulemiot
metralladora lleugera; fusell metrallador – (m) rutxnoi pulemiot
mosquet – muixket
pistola – (m) pistolet
punyal de trinxera – tranxei noj
revòlver – revolver
sabre – (f) sàblia; [de cosac] (f) xaixka
subfusell – (m) pistolet-pulemiot

Forces Armades – Voorujónnie sili
--Exèrcit; (f) tropes terrestres – (f) Àrmiia; (f) sukhopútne voiskà
--Armada – (m) Flot
--Força Aèria – Voienno-vozdúixnie sili, Aviàtsiia

militar; soldat – voienno-slújasxií; soldat; [de l'Exèrcit Roig, 1918-1943] krasnoarméiets ['exercitrogenc'] {krasnoarméitsi}
--aviador – liéttxik, pilot
--cadet – kursant; [període tsarista] kadet
--comandant [Exèrcit Roig, 1918-1935/40] – komandir
--mariner – matrós; [de la Flota Roja, 1918-1943] krasnoflótets ['flotarogenc'] {krasnoflótiskií}
--recluta – prizivnik
--reservista – rezervist
--tropa – riadovie
 --soldat ras – riadovoi
 --caporal – iefréitor; [1918-1940] v. **comandant**
--sotsoficial – únter-ofitser; [1918-1935] v. **comandant**
 --sergent major – starxinà
--oficial – ofitser; [1918-1935] v. **comandant**

--**tinent** – leitnant
 --**capità** – kapitan
 --**major** – maior
 --**coronel** – polkóvnik
 --**general** – gueneral; [1918-1940] v. **comandant**
 --**mariscal** – màrxal; [1918-1935] v. **comandant**
 --**almirall** [Armada] – admiral
 --**comandant en cap** – verkhóvniï glavnokomànduiusxiï, glavkoverkh
Artilleria – Artil·lériia
 --**artiller** – artil·lerist
Cavalleria – Kavalériia
 --**soldat de cavalleria** – kavalerist
 --**cosac** – kazak {kazakí}
 --**cuirasser** – kirassir
 --**dragó** – dragun
 --**hússar** – gussar
 --**ulà** – ulan
Giny – (f) Injenérnie voiskà
 --**sapador, pontoner** – sapior
Infanteria – Pekhota
 --**soldat d'infanteria** – pekhotínets
Infanteria de Línia – Linéinaia pekhota
 --**fuseller** – fuziler; [URSS i posterior] strelók {strelkí}
 --**granader** – grenader
Infanteria Lleugera – Liógkaia pekhota
 --**caçador** – iéguer
Infanteria Mecanitzada – Motostrelkóvie voiskà, Motorizóvannaia pekhota
Altres
 --**comandos, (f) forces especials, forces d'elit** – (f) Podrazdelénii spetsiàlnogo naznatxénii
 --**comissari polític** – komissar, politruk (polítúxeskiï rukovodítel) ['cap polític'], voiénnii komissar ['comissari de guerra']
 --**franc tirador** – snàiper
 --**Gendarmeria; gendarme** – Jandarmériia; jandarm
 --**Guardafronteres** – Pogranítxnie voiskà
 --**Infanteria Naval** – Morskaia pekhota
 --**muntanyenc** – gornostrelók {gornostrelkí}
 --**paracaigudista; (f) Forces Aerotransportades, tropes paracaigudistes** – [genèricament] paraixiutist, [militar] dessàntnik; (f) Bozduixno-dessàntnie voiskà
 --**Policia Militar** – Voiénnaia polítsiia
 --**presoner de guerra** – voiennoplénniï
 --**sanitari** – sanitar
 --**tanquista; Blindats** – tankist; (f) Bronetànkovie voiskà